

วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

Santapol College Academic Journal (SCAJ)

วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล เป็นวารสารฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่พิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย (Research Article) บทความวิชาการ (Academic Article) หรือบทความปริทัศน์ (Review Article) มีวัตถุประสงค์เพื่อตีพิมพ์บทความดังกล่าวในกลุ่มสาขาศึกษาศาสตร์ บริหารธุรกิจ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐศาสนประศาสนศาสตร์ สหวิทยาการจัดการ การจัดการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี เทคโนโลยีมีลต์มีเดียและแอนิเมชัน นิเทศศาสตร์ ภาษาศาสตร์ ส่งเสริมการเกษตร ศิลปะ วัฒนธรรม และสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นสื่อกลางแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ต่างๆ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เกิดแนวคิด เทคนิค วิธีการนำไปพัฒนาทางวิชาการ ตลอดจนเป็นเวทีนำเสนอเผยแพร่ผลงานของบุคลากรในมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไปทุกหน่วยงาน โดยมีกำหนดออกราย 6 เดือน

กำหนดการออกเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม

ผู้จัดพิมพ์

วิทยาลัยสันตพล

299/1 ถนนอุดร-สกล ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 41000

โทรศัพท์ 042-323-464 โทรสาร. 042-204-263 Email : phanumas@stu.ac.th

สามารถส่งบทความและดาวน์โหลดเอกสารแบบฟอร์มต่างๆ ได้ที่ <http://www.scaj.stu.ac.th>

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์ภาคอีสานการพิมพ์ (999)

10/5-6 ถนนโพศรี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 41000

โทร. 042-246611, 042-246622 Fax. 042-248162 Email : parkesan@yahoo.com

บทความทุกเรื่องต้องผ่านการประเมินพิจารณาเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิตรงตามสาขาที่เกี่ยวข้องกับบทความอย่างน้อยบทความละ 2 ท่าน โดยเป็นการประเมินแบบ double-blind peer review ความคิดเห็นในวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพลเป็นความคิดเห็นของผู้เขียนไม่ใช่ความคิดเห็นของผู้จัดทำ จึงไม่ใช่ความรับผิดชอบของวิทยาลัยสันตพล และไฟล์บทความดิจิทัลเป็นลิขสิทธิ์ของวารสารมิใช่ของผู้เขียน บทความในวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล สงวนสิทธิ์ตามกฎหมายไทย การจะนำไปเผยแพร่ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากกองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา

อาจารย์ธงชัย ตาวรรณ

อาจารย์กรรณิการ์ (ฤกษ์นิมิตร) นันทโพธิเดช

อาจารย์จักริน นันทโพธิเดช

ผู้ตรวจสอบทางวิชาการ (Peer Review)

รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ ศุภมนตรี

ดร.จรวายพร ธรณินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราณี พรรณวิเชียร

อาจารย์สวัสดิ์ พรหมมินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกรียงศักดิ์ โชติจรุงเกียรติ

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ (Readers) ประจำปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม)

รองศาสตราจารย์ ดร.เจริญ จันทวงศ์ วิทยาลัยสันตพล

รองศาสตราจารย์ ดร.อรสา จรรย์ธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

รองศาสตราจารย์ ดร.วชิระ อินทร์อุดม มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทนา แสนสุข มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กล้าหาญ ญ น่าน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยเอก ดร.เจริญชัย พรไพรเพชร วิทยาลัยสันตพล

ดร.ยุทธสิทธิ์ จันทรคูเมือง วิทยาลัยสันตพล

ดร.จรรยาเกียรติ พงศ์กุลสร วิทยาลัยสันตพล

ดร.ยีนยง ไทยใจดี วิทยาลัยสันตพล

ดร.ชานนท์ เศรษฐแสงศรี วิทยาลัยสันตพล

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.วิทร วิภาหส์น์ วิทยาลัยสันตพล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทนา แสนสุข มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรา ตีรศรีวัฒน์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา เกรียงกรภฏ มหาวิทยาลัยยอบลราชธานี

ดร.รัชชัย ศีลาเจริญ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายชัยยทธ ศรีจํานง ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา

ดร.บุญเรือง บุญราศรี วิทยาลัยรัตนบริหารธุรกิจ สปป.ลาว

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยเอก ดร.เจริญชัย พรไพรเพชร

รองบรรณาธิการ อาจารย์ภาณุมาศ พุฒแก้ว

ผู้พิสดจณ์อักษร อาจารย์ภานุมาศ พฒแก้ว และอาจารย์สัจจิ กลธวัชวงศ์

ฝ่ายออกแบบและเทคนิคสื่อออนไลน์

ฝ่ายจัดการ

อาจารย์อดุลย์ ทองแกม

นางสาวภัทรจิตรา เพียรชนะ

อาจารย์วิชาณ แสนปาง

อาจารย์สจ๊ กลธวัชวงศ์

อาจารย์ไพบจน์ ดวงจันทร์

บทความวิจัย

หน้า

การจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 (ACTIVITIES MODERATE CLASS MORE KNOWLEDGE IN SCHOOL, UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 20).....	1
ยีนยง ไทยใจดี และภาณุพงษ์ ไชยนาพันธ์ YUENYONG THAJAIDEE AND PHANUPONG CHAINAPAN	
แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 (GUIDELINE FOR THE ACADEMIC ADMINISTRATION IN THE EDUCATIONAL OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF KHONKAEN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 4).....	17
สาคร มหาหิงค์ และสมควร นามสีฐาน SAKORN MAHAHING AND SOMKHUAN NAMSEETHAN	
การจัดกิจกรรมปลูกฝังสำนึกความเป็นไทยของนักเรียน โรงเรียนในจังหวัดแพร่ (ACTIVITIES ARRANGEMENT CULTIVATING AWARENESS OF THAINESS TO STUDENTS STUDYING AT SCHOOL IN PHRAE PROVINCE).....	26
สัมพันธ รัตตังครุฑ พัฒนินดา อุบหนอง ฐิติมา หิรัญรักษ์ และวิโรจน์ เพียรพัฒนรัฐ SUMPUN RODPUENGKRUT, PUNNIDA UBPANONG, THITIMAHIRUNRUK AND VIROJ PIANPATTANARAT	
กระบวนการคิดเชิงระบบโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ สาขา ฟิสิกส์ ชั้นปีที่ 2 (SYSTEMATIC THINKING FOR TEACHING AND LEARNING BY STEM EDUCATION FOR STUDENTS IN FACULTY OF EDUCATION, FACULTY OF PHYSICS SECOND-YEAR BACHELOR'S DEGREE).....	37
วลิดา อุ่นเรือน WALIDA OUNRAUN	
การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร (THE EVALUATION OF HEALTH PROMOTION SCHOOL PROJECT IN THE SCHOOL OF BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION).....	49
วิไลวรรณ อธิมติชัยกุล VILAIWAN ATHIMATICHAIKUL	

คุณภาพการบริการของบูติค รีสอร์ทที่มีความสัมพันธ์ต่อการให้ความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต	
(THE QUALITY OF SERVICE OF A BOUTIQUE RESORT THAT CORRELATION THE IMPORTANT OF THE MARKETING MIX OF TOURISTS PHUKET)	65
ศรทศย์ บัวป่า และ ลักษณะวดี บุญยะศิรินันท์	
SORATAS BUAPA AND LUXANAWADEE BOONYASIRINAN	
การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเบียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป. ลาว)	
(THE MANAGEMENT OF SUPPLY CHAIN OF BEER LAO COMPANY LTD, LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC)	80
สุขใจ จันทมุงคุณ และเจริญชัย พรไพเราะเพชร	
SOUKCHAY CHANTHAMOUNGKHOUN AND CHAROENCHAI PORNPRAIPECTH	
คำแนะนำในการเตรียมและการส่งต้นฉบับบทความ	91
- แบบนำส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ลงวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล	
- ใบสมัครสมาชิกวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล	

การจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20

ACTIVITIES MODERATE CLASS MORE KNOWLEDGE IN SCHOOL, UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 20

ยีนยง ไทยใจดี¹ และภาณุพงษ์ ไชยนาพันธ์²

YUENYONG THAJAIDEE AND PHANUPONG CHAINAPAN

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 2) เพื่อศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่ปรึกษากิจกรรม นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 4) เพื่อศึกษาแนวทางในการดำเนินกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรม นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำนวน 426 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา อยู่ในระดับดีทั้งในภาพรวมและรายด้าน 2) ปัญหาการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา ไม่มีปัญหาทั้งในภาพรวมและรายด้าน 3) ความพึงพอใจของครูที่ปรึกษากิจกรรม นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายข้อ 4) แนวทางในการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา มีดังนี้ด้านความเข้าใจในหลักการ และแนวคิดในการจัดกิจกรรม เขตพื้นที่การศึกษาควรจัดประชุมชี้แจงนโยบาย หลักการในการจัดกิจกรรมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจ ด้านการอำนวยความสะดวก และสนับสนุนงบประมาณ ในการปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม สถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยต่างๆ ให้มีความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการแสวงหาแหล่งเรียนรู้ วิทยากรท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรม สถานศึกษาควรกระตุ้นให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมได้แสวงหาแหล่งเรียนรู้ วิทยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในและนอกสถานศึกษามาใช้ในการจัดกิจกรรม ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดกิจกรรม สถานศึกษาควรกระตุ้นให้คณะกรรมการได้นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้านการประชุมเสวนา

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสันตพล

² อาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยสันตพล

ทบทวน สรุปผลหลังการปฏิบัติกิจกรรม(After Action Review : AAR) สถานศึกษาควรติดตามและเสนอแนะให้ครูที่ปรึกษา กิจกรรมนำผลการประชุมเสวนาทบทวน สรุปผลหลังปฏิบัติกิจกรรมไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

คำสำคัญ : ลดเวลาเรียน ; เพิ่มเวลารู้ ; การจัดกิจกรรม

ABSTRACT

The purposes of this study were to : 1) the states and the problems of moderate class more knowledge activities in school 2) the satisfaction of activities teachers, students and parents toward moderate class more knowledge in school 3) the guidelines of moderate class more knowledge activities in school under the Secondary Educational Service Area Office 20. The research samples were 426 administrators, activities teachers, students and parents in school under the Secondary Educational Service Area Office 20. The research instrument used was the interviews form and questionnaire with its reliability value of 0.98. The statistics used for data analysis were frequency, percentage and standard deviation.

The result showed : 1) The state of moderate class more knowledge activities in school as a whole and as an individual aspect were at a good level 2) The problems of moderate class more knowledge activities in school as a whole and as an individual aspect were at a no problems 3) The satisfaction of activities teachers, students and parents toward moderate class more knowledge activities in school as a whole and as an individual aspect, were at a high level 4) The guidelines of moderate class more knowledge activities in school were as follow : The understanding of principle and concept of moderate class more knowledge in school the Secondary Educational Service Area Office 20 should hold the meeting for clarify the stakeholders for understand about the principle and concept of moderate class more knowledge in school. The facilitation and budgeted support to improve and develop the factors to use in moderate class more knowledge activities in school the school should support the budget for improve and develop the factors for ready to use for learning activities. The pursuit of learning resources outside school, local lecturers and local wisdoms for activities the school should motivate the activities teachers to pursuit of learning resources outside school, local lecturers and local wisdoms both inside and outside for learning activities. The supervision, control, monitoring and evaluation of moderate class more knowledge activities the school should motivate the board to supervise, control, monitoring and evaluation the activities by systematically and continuous. The conference for revise and after action review the school should monitoring and advise the activities to carry the after action review to develop the moderate class more knowledge activities that affect to learner qualities.

Keywords : Moderate Class ; More Knowledge ; Activities

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกปัจจุบัน ได้ก้าวเข้าสู่ยุคของข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนทั่วโลก สามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดผลกระทบต่อปัจจัยในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมาย ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และวัฒนธรรม เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ และกระบวนการในการบริหารงานเพื่อพัฒนาศักยภาพของประเทศให้เท่าทันต่ออารยประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาด้านการศึกษา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเยาวชนอันเป็นอนาคตของชาติ รากฐานของการพัฒนาประเทศต้องเริ่มจากการพัฒนาคุณภาพของประชากรภายในประเทศเป็นสำคัญ ดังเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้มีความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีสติปัญญาที่รอบรู้ และมีจิตใจที่สำนึกในคุณธรรม จริยธรรม มีความเพียร มีโอกาสและสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต ควบคู่กับการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมในสังคมและสถาบันทางสังคมให้เข้มแข็งและเอื้อต่อการพัฒนาคน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2555 : ข) และการที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพตามเจตนารมณ์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าวนี้ เครื่องมือที่ใช้ก็คือการศึกษาซึ่งจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับแนวคิดที่เป็นแนวทางการพัฒนาที่รัฐกำหนดไว้

การจัดการศึกษาในทุกยุคทุกสมัยล้วนมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ การพัฒนานักเรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และการดำรงชีพอย่างเป็นสุขในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายหลักของการปฏิรูปการศึกษานั้นคือมุ่งเน้นให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขด้วยความร่วมมือของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น

โรงเรียน ชุมชน สังคมและโดยเฉพาะครอบครัวของนักเรียนเอง แต่ด้วยสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วมาก มีผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของผู้คนที่มีความซับซ้อนมากขึ้น หลายครอบครัวมีเวลาดูแลใกล้ชิดและอบรมสั่งสอนลูกหลานน้อยลง ตัวนักเรียนเองซึ่งเป็นเยาวชนยังมีประสบการณ์ชีวิตไม่มากนักมีความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ทำให้เกิดปัญหากับตนเองและสังคมได้ง่าย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องสร้างระบบภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็ง การมีระบบการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนที่ชัดเจนถือเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งจะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับระบบการจัดการเรียนการสอน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 ข: 13-14)

การจัดการเรียนรู้ เป็นการจัดสถานการณ์ สภาพการณ์ หรือกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ อันก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่าย ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามและพัฒนาการทั้งทางกายและทางสมอง อารมณ์และสังคม (วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช. 2542: 255) การจัดการเรียนรู้เป็นการตั้งใจกระทำให้เกิดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่ดีย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้สอนที่สอนอย่างมีหลักการมีความรู้และมีทักษะจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความหมายและมีคุณค่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันนี้กระบวนการเรียนรู้มิได้จำกัดว่าจะต้องเกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องเรียนรู้ให้เข้าใจและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและสัมฤทธิ์ผล การจัดการเรียนรู้ของผู้สอนจะได้ผลดีนั้นผู้สอนต้องมีทักษะในการจัดการเรียนรู้มีความเข้าใจในระบบการจัดการเรียนรู้ มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้อง และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้จิตวิทยาการจัดการเรียนรู้ ด้วยการเรียนรู้ในทัศนะของนักจิตวิทยาโดยทั่วไปนั้น เป็นกระบวนการที่เป็นผลของการเปลี่ยนแปลงอย่างถาวรของพฤติกรรมเป็นกระบวนการที่จิตใจมีปฏิกิริยาต่อสิ่งเร้าภายนอก ซึ่งพิจารณาได้จากการที่แต่ละบุคคลแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งเร้าอย่างไร การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเฉพาะของแต่ละบุคคลและเฉพาะเรื่องโดยที่ผู้เรียนต้องกระทำต่อวัตถุและปรากฏการณ์ใน

สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้อาจอยู่ในรูปของเจตคติ ความเชื่อ ข้อเท็จจริง มโนคติ หลักการ กฎ การแก้ปัญหา และทักษะ ปฏิบัติการ การเรียนรู้ในบางเรื่อง ผู้เรียนอาจเรียนรู้ได้เร็ว บางเรื่องอาจเรียนรู้ได้ช้า ต้องใช้เวลาและมีประสบการณ์ การเรียนรู้บางเรื่องจะไม่ลืมหาย แต่บางเรื่องจะลืมได้ง่ายถ้า ไม่มีการใช้บ้าง (มหาวิทยาลัยราชภัฏ วไลยอลงกรณ์. 2553 : 9 – 10)

แนวทางการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม นโยบายหนึ่งของรัฐบาล คือ การลดเวลาเรียนภาควิชาการลง แต่ต้องไม่กระทบเนื้อหาหลักที่เด็กๆ ควรเรียนรู้ ซึ่งหมายความว่าครูต้องใช้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ให้นักเรียนได้สาระที่ต้องรู้ครบถ้วนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากนโยบายการลดเวลาเรียนดังกล่าว จึงนำมาสู่การปฏิบัติโดยกำหนดให้โรงเรียนจัดให้มีการเรียน ภาควิชาการถึงเวลาบ่าย 2 โมงครึ่ง หรือเวลา 14.30 น. แต่เวลาที่โรงเรียนเลิกยังคงเหมือนเดิมตามกำหนดของแต่ละ โรงเรียน ซึ่งมักจะเป็นช่วงบ่าย 4 โมง หรือเวลา 16.00 น. ดังนั้นช่วงระยะเวลาระหว่างหลังเลิกเรียนจนกว่านักเรียนจะ กลับบ้าน ซึ่งนักเรียนยังคงอยู่ที่โรงเรียน ทางโรงเรียนจะต้อง จัดกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ให้นักเรียนปฏิบัติ และควรเป็น กิจกรรมที่มีความหลากหลายที่ช่วยเพิ่มพูนทักษะการคิด วิเคราะห์ ความมีน้ำใจต่อกัน การทำงานเป็นทีม และที่สำคัญควรมีกิจกรรมกระตุ้นให้เด็กได้ค้นหาศักยภาพและความชอบของตนเอง ซึ่งเชื่อว่าเด็กทุกคนมีความสามารถพิเศษ มีความสามารถในการแบบฉบับของตนเอง การจัดกิจกรรม ไม่จำเป็นต้องเปิดให้เฉพาะห้องเดียวกัน หรือระดับชั้นเดียวกัน บางกิจกรรมสามารถศึกษาหรือทำร่วมกันหลายระดับชั้นได้ เพื่อให้เด็กๆ รู้จักปรับตัว การช่วยเหลือดูแลกัน การมีปฏิสัมพันธ์กับคนหลายช่วงวัย โดยเป็นการจำลอง สภาพจริงในสังคมให้เด็กได้เรียนรู้ ซึ่งจะยิ่งช่วยเพิ่มทักษะ ในการแก้ปัญหาให้กับเด็กไทยต่อไป

การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นกรอบวิสัยทัศน์ ด้านการศึกษา เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 ของไทยนั้น สอดคล้องกับของหลายประเทศ ที่เป็นผู้นำด้านการศึกษาของโลก ที่เห็นพ้องกันกับแนวคิด สำคัญในศตวรรษที่ 21 เรื่องของจิตสำนึกต่อโลก ความรู้

พื้นฐานการประกอบสัมมาอาชีพ ความรู้พื้นฐานด้านพลเมือง สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อันได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้าน สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ทักษะการทำงาน ทักษะชีวิต ที่ใช้ได้จริง (กับครอบครัว โรงเรียน ชุมชน รัฐ และ ประเทศชาติ) โลกกำลังเปลี่ยนแปลง คนที่มีความรู้และ ทักษะในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่าง ต่อเนื่อง และสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้เท่านั้นที่จะประสบความสำเร็จ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ และปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้น้อมนำพระ ราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารี และนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการบริหารจัดการ เวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มาสู่การปฏิบัติใน โรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ครูผู้สอนมีการปรับเปลี่ยน รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติและ เรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มี คุณภาพและมีความสุขในการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยประกาศให้มีการดำเนินการตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในโรงเรียนนาร่องเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2558 จำนวน 3,831 โรงเรียน จำแนกเป็นโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 3,437 โรงเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา จำนวน 384 โรงเรียน และโรงเรียนในสังกัด โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จำนวน 10 โรงเรียน

จากการกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการปฏิรูป การเรียนรู้ในปี พ.ศ. 2558 โดยกำหนดให้สถานศึกษาได้จัด กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ดังกล่าว วิทยาลัยสันตพลในฐานะที่เป็นสถาบันการศึกษาที่เป็นสถาน บันอุดมศึกษาที่ต้องรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาเข้ามา ศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ ประสานงานและสนับสนุนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน

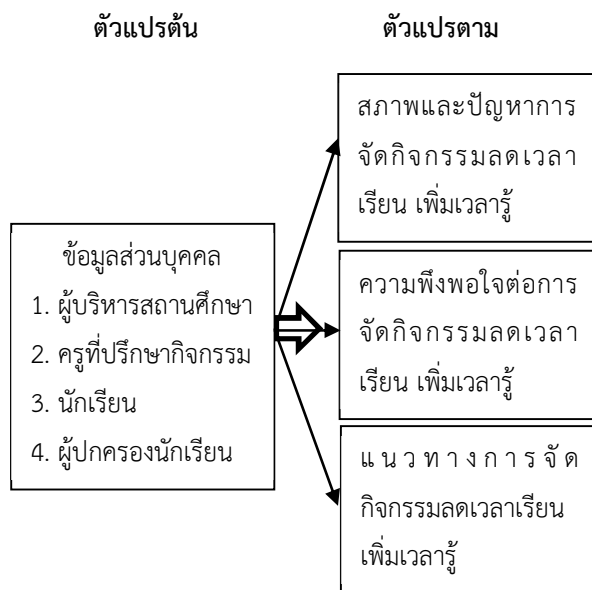
เพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยการศึกษาสภาพ ปัญหา ข้อเสนอในการจัดกิจกรรม ตลอดจนความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนนำร่องในปีการศึกษา 2558 เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่ปรึกษา กิจกรรม นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
4. เพื่อศึกษาแนวทางในการดำเนินกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย

จากการศึกษาหลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ นโยบายการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ การบริหารจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา กิจกรรม นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ทั้งหมด 11 โรงเรียน จำนวน 6,024 คน จำแนกเป็น

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน
- 1.2 ครูที่ปรึกษา กิจกรรม จำนวน 99 คน
- 1.3 นักเรียน จำนวน 2,950 คน
- 1.4 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 2,950 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา กิจกรรม และ นักเรียนในสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 110 คน จำแนกเป็น

- 2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน
- 2.1.2 ครูที่ปรึกษา กิจกรรม จำนวน 33 คน
- 2.1.3 นักเรียน จำนวน 66 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ ได้แก่ ครูที่ปรึกษา
กิจกรรม ผู้ปกครองนักเรียน และ นักเรียนในสถานศึกษาที่
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
จำนวน 426 คน จำแนกเป็น

- 2.2.1 ครูที่ปรึกษากิจกรรม จำนวน 66 คน
- 2.2.2 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 180 คน
- 2.2.3 นักเรียน จำนวน 180 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน
การจัดกิจกรรมฯ ตามนโยบายการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้
มีดังนี้

1.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรม
การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้กับบุคลากรต่อไปนี้

- 1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.1.2 ครูที่ปรึกษากิจกรรม
- 1.1.3 นักเรียน

1.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรม
การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้กับบุคลากรต่อไปนี้

- 1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.2.2 ครูที่ปรึกษากิจกรรม
- 1.2.3 นักเรียน

1.3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางในการจัด
กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้กับบุคลากรต่อไปนี้

- 1.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.3.2 ครูที่ปรึกษากิจกรรม
- 1.3.3 นักเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิง ปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ
เป็นแบบสอบถามกับความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลด
เวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ที่ผู้วิจัยปรับปรุงมาจากแบบประเมิน
ความพึงพอใจของศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ศนฐ) สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (ศูนย์พัฒนาการ
นิเทศและเร่งรัดคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558 : 12
- 18) เพื่อใช้ในการประเมินความพึงพอใจจำนวน 3 ชุดคือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่ปรึกษา
กิจกรรมต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 20

ชุดที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 20

ชุดที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อ
การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

โดยแบบสอบถามแต่ละชุดประกอบด้วย 2 ตอน
ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป
ของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจ
ต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต Likert (อ้างใน
บุญชม ศรีสะอาด, 2554 :77) โดยค่าแต่ละระดับมี
ความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพอใจในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพอใจในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพอใจในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพอใจในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพอใจในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาโดยการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้าง และหาคุณภาพของเครื่องมือเฉพาะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดขอบข่ายของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย
3. นำแบบประเมินความพึงพอใจของศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มาพิจารณาปรับปรุงเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำหรับครูที่ปรึกษา กิจกรรม ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน
4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ให้ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of objective congruence : IOC) ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00
5. นำแบบสอบถามไปลองใช้ (Try out) กับครูที่ปรึกษากิจกรรม ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ชุดละ 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับดังนี้

5.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่ปรึกษากิจกรรมต่อการจัดกิจกรรมลดเวลา

เรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เท่ากับ 0.98

5.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เท่ากับ 0.96

5.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เท่ากับ 0.97

6. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยกำหนดตารางในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ และเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม กับกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มในโรงเรียนนำร่องทดลองจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษาทั้ง 11 โรงเรียน
2. ประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เพื่อขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือแจ้งสถานศึกษานำร่องทั้ง 11 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามตารางที่กำหนดไว้ในข้อ 1
3. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่องทั้ง 11 โรงเรียน พร้อมกับนัดหมายวันเวลาที่ขอเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยขอให้โรงเรียนนัดหมายและจัดเตรียมกลุ่มตัวอย่างที่จะให้ข้อมูลตามที่ระบุ
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมกับกลุ่มตัวอย่างทั้งโดยวิธีการสัมภาษณ์ และการตอบแบบสอบถาม ตามวันเวลาที่กำหนด สัมภาษณ์ได้ครบทุกคน

5. สำหรับแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 นั้น ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ให้สถานศึกษาช่วยเก็บแบบสอบถาม และส่งให้ผู้วิจัยในภายหลัง เก็บแบบสอบถามได้ครบ 100%

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา : การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis) โดยการนำผลการสัมภาษณ์บุคลากรกลุ่มต่าง ๆ มาสรุปเรียบเรียงเชิงพรรณนาในประเด็นต่าง ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ของครูที่ปรึกษากิจกรรม ผู้ปกครองนักเรียน และของนักเรียน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทำการวิเคราะห์ตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่(Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 100)

- 4.51–5.00 หมายถึง ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
- 3.51–4.50 หมายถึง ความพึงพอใจในระดับมาก
- 2.51–3.50 หมายถึง ความพึงพอใจในระดับปานกลาง
- 1.51–2.50 หมายถึง ความพึงพอใจในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง ความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1.1 หาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of objective congruence : IOC)

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ความถี่ (Frequency)

2.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.)

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

1.1 ความเข้าใจในหลักการ และแนวคิดในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ผู้ที่เกี่ยวข้องคือผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา กิจกรรม และนักเรียน มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ และแนวคิดในการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เป็นอย่างดี

1.2 เป็นผู้นำการขับเคลื่อนนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ผู้บริหารสถานศึกษาได้เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนนโยบายในการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” อย่างเต็มที่

1.3 ร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่

ปรัการศึกษากิจกรรม และนักเรียนได้ร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้อย่างเป็นระบบ

1.4 การบริหารจัดการเวลาเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สถานศึกษาได้บริหารจัดการเวลาเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ได้อย่างชัดเจน จนนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางในการจัดและการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางในการจัดและการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ

1.6 อำนวยความสะดวก ปรับปรุง และพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ให้มีความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สถานศึกษาได้จัดหาปัจจัยสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม ปรับปรุง และพัฒนาสื่อ และอุปกรณ์ต่างให้มีความพร้อมที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมได้ตลอดเวลา

1.7 สนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สถานศึกษาได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรม ได้อย่างเหมาะสมตามสภาพของงบประมาณที่สถานศึกษามีอยู่

1.8 แสวงหาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา วิทยากรท้องถิ่น และภูมิปัญญาต่างๆ มาร่วมในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สถานศึกษาได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนกิจกรรมหรือครูที่ปรึกษากิจกรรมได้แสวงหาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา วิทยากรท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยในการจัดกิจกรรม

1.9 ประสานงาน และแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน แหล่งเรียนรู้วิทยากร และภูมิปัญญาต่าง ๆ มาร่วมในการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาได้ประสานงานแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน แหล่งเรียนรู้ วิทยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

1.10 ให้กำลังใจแก่ครูและนักเรียนในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ผู้บริหารสถานศึกษา

1.11 ได้ให้กำลังใจแก่ครูและนักเรียนในการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นอย่างดี

1.12 นิเทศ กำกับติดตาม การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สถานศึกษาได้จัดระบบในการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

1.13 ประเมินผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และใช้วิธีการที่หลากหลาย ครูที่ปรึกษากิจกรรมได้ทำการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

1.14 ประชุมเสวนาทบทวน สรุปผลหลังการปฏิบัติกิจกรรม (After Action Review : AAR) สถานศึกษาได้จัดประชุมสรุป และทบทวนผลหลังการปฏิบัติกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

1.15 นำผลการทบทวนหลังการปฏิบัติกิจกรรม (AAR) และผลการประเมินกิจกรรมไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ให้ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ครูที่ปรึกษากิจกรรมได้นำผลการทบทวนหลังการปฏิบัติกิจกรรม (AAR) และผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

2. ปัญหาการจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20

2.1 ปัญหาความเข้าใจในหลักการ และแนวคิดในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา กิจกรรม และนักเรียนบางคนยังไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ และแนวคิดในการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจในภายหลัง

2.2 ปัญหาการเป็นผู้นำการขับเคลื่อนนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนยังไม่มั่นใจในแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมที่ถูกต้อง จึงไม่ได้ทำตนให้เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนนโยบายในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

2.3 ปัญหาการร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้อย่างเป็นระบบ คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมบางคน ขาดการวางแผนในการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ และนักเรียนขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม

2.4 ปัญหาการบริหารจัดการเวลาเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ คือ สถานศึกษาไม่มีปัญหาในการบริหารจัดการเวลาเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ได้อย่างชัดเจน จนนำไปสู่การจัดกิจกรรมเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 ปัญหาการให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางในการจัดกิจกรรม และการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีเวลาพอที่จะให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางในการจัดและการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพราะมีภาระงานในการบริหารด้านอื่น ๆ อีกมาก

2.6 ปัญหาการอำนวยความสะดวกในการปรับปรุง และพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ให้มีความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ สถานศึกษาขาดการอำนวยความสะดวกในการปรับปรุง และพัฒนาปัจจัยและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม ครูผู้สอนไม่มีเวลาในการปรับปรุงและพัฒนาสื่อ และอุปกรณ์ต่างที่จะใช้ในการจัดกิจกรรม

2.7 ปัญหาการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ คือ สถานศึกษาได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามสภาพของงบประมาณที่มีอยู่แต่ไม่เพียงพอ

2.8 ปัญหาการแสวงหาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา วิทยากรท้องถิ่น และภูมิปัญญาต่าง ๆ มาร่วมในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ คือ สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ วิทยากรท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นนอกสถานศึกษา แต่ครูผู้สอนไม่ได้มาใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมเท่าที่ควร

2.9 ปัญหาการประสานงาน และแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน แหล่งเรียนรู้วิทยากร และภูมิปัญญาต่างๆ มาร่วมในการจัดการเรียนรู้อยู่ คือ สถานศึกษาได้กำหนดแนวทางในการติดต่อประสานงานกับชุมชน แหล่ง

เรียนรู้ วิทยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมในการจัดกิจกรรม แต่อาจารย์ผู้สอนไม่สนใจ

2.10 ปัญหาการให้กำลังใจแก่ครู และนักเรียน ในการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำลังใจ และสนับสนุนแก่ครูและนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในบางโอกาสเท่านั้น เนื่องจากมีภารกิจในการบริหารด้านอื่น ๆ อีกมาก

2.11 ปัญหาการนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง คือ สถานศึกษาจัดจัดระบบในการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และมีคณะกรรมการนิเทศกำกับติดตาม แต่ไม่ได้ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ที่วางแผนไว้

2.12 ปัญหาการประเมินผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง และใช้วิธีการที่หลากหลาย คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมได้ทำการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้เพียงบางครั้งเท่านั้น

2.13 ปัญหาการประชุมเสวนาทบทวนสรุปผลหลังการปฏิบัติกิจกรรม (After Action Review : AAR) คือ สถานศึกษาได้จัดประชุมสรุปผลการดำเนินงานหลังจากที่ได้จัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ แต่สรุปผลประเด็นปัญหายังไม่ละเอียดครบถ้วน

2.14 ปัญหาการนำผลการทบทวนหลังการปฏิบัติกิจกรรม (AAR) และผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ให้ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมไม่นำผลการทบทวนหลังการปฏิบัติกิจกรรม (AAR) และผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

3. ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ของครูที่ปรึกษา กิจกรรม นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

3.1 ความพึงพอใจของครูที่ปรึกษากิจกรรมต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายข้อ โดยข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ รองลงมาคือ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกคิดฝึกทำ และปรับปรุงตนเอง ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุดคือ ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน

3.2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายข้อ โดยข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ ทำให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้อย่างมีความสุข รองลงมาคือ ทำให้ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรม ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุดคือ ส่งเสริมให้ข้าพเจ้ากล้าแสดงออกมากขึ้น

3.3 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายข้อ โดยข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีโอกาสส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ และมีกำลังใจในการเรียนรู้ รองลงมาคือ มีโอกาสส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มากกว่าการเรียนรู้จากการทำแบบฝึกหัดและการท่องจำ ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุดคือ มีโอกาสให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนาเด็กเรียน

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

4.1 ความเข้าใจในหลักการ และแนวคิดในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เขตพื้นที่การศึกษาควรประชุมชี้แจงให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรม นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักการ และแนวคิดในการจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

4.2 เป็นผู้นำการขับเคลื่อนนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ในแนวทางในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และทำ

ตนให้เป็นผู้นำที่ดีในการขับเคลื่อนนโยบายการจัดกิจกรรมให้คำแนะนำแก่บุคลากรได้อย่างชัดเจน

4.3 ร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้อย่างเป็นระบบ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษากิจกรรม และนักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนวางแผนในการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ

4.4 การบริหารจัดการเวลาเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สถานศึกษาควรจัดการเวลาเรียนที่สนับสนุนต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ให้เป็นไปตามนโยบาย

4.5 ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางในการจัดและการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางในการจัดและการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้

4.6 อำนวยความสะดวก ปรับปรุง และพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ให้มีความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมได้ปรับปรุง และพัฒนาปัจจัยต่างๆ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

4.7 สนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ให้แก่สถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อให้การจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4.8 แสวงหาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา วิทยากรท้องถิ่น และภูมิปัญญาต่าง ๆ มาร่วมในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนกิจกรรมได้แสวงหาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา วิทยากรท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรม

4.9 ประสานงานและแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน แหล่งเรียนรู้วิทยากร และภูมิปัญญาต่าง ๆ มาร่วมในการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาควรอำนวยความสะดวกแก่ครูอาจารย์ผู้สอนกิจกรรมในการติดต่อ

ประสานงานกับชุมชน แหล่งเรียนรู้ วิทยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมในการจัดกิจกรรม

4.10 ให้กำลังใจแก่ครู และนักเรียนในการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรติดตามและสอบถามสภาพและปัญหาในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการให้เกิดขวัญและกำลังใจในการจัดกิจกรรมแก่ครูและนักเรียน

4.11 นิเทศ กำกับติดตาม การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาควรติดตามและสอบถามการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการให้เกิดขวัญและกำลังใจในการจัดกิจกรรมแก่ครูและนักเรียน

4.12 ประเมินผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง และใช้วิธีการที่หลากหลาย ผู้บริหารสถานศึกษาควรแนะนำให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมได้วัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมไปพร้อมกับการจัดกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง

4.13 ประชุมเสวนาทบทวน สรุปผลหลังการปฏิบัติกิจกรรม (After Action Review : AAR) สถานศึกษาควรจัดประชุมสรุปผลการดำเนินงานหลังจากที่ได้จัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

4.14 นำผลการทบทวนหลังการปฏิบัติกิจกรรม (AAR) และผลการประเมินการจัดกิจกรรมไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียน สถานศึกษาควรแนะนำให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมได้นำผลการทบทวนหลังการปฏิบัติกิจกรรม (AAR) และผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจบางประเด็น จึงนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สภาพการจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาครูที่ปรึกษา กิจกรรม และนักเรียน พบว่ามีสภาพการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับดีในทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลังจากที่กระทรวงศึกษาได้กำหนดนโยบายในการปฏิรูปการเรียนการสอนโดยการกำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้แล้วก็ได้มีการจัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่ นโยบาย หลักการ แนวคิด และแนวทางในการดำเนินการจัดกิจกรรมให้แก่สถานศึกษาที่กำหนดให้จัดกิจกรรมดังกล่าวได้ ศึกษาหาความรู้ และมีการจัดอบรมบุคคลที่เกี่ยวข้องในแต่ละสถานให้มีความรู้ความเข้าใจในนโยบาย แนวคิด และแนวทางในการดำเนินการ จึงทำให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ และแนวคิดในการจัดกิจกรรม และบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ อย่างเป็นระบบ และบริหารจัดการที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558 : 5 – 6) ที่เสนอว่า สถานศึกษาจะต้องศึกษานโยบาย หลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นอย่างดี เพื่อไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับแนวคิดของชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2555 : 53) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้และการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้สอนกับผู้เรียนต้องร่วมมือกันในการวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกัน จึงจะช่วยให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐกฤตา สุวรรณทิพย์ และคณะ (2557 : 117 – 120) ได้ทำวิจัยเรื่องนโยบายการบริหารจัดการและสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์แบบสองภาษาในโรงเรียนเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อนโยบายการบริหารจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์สองภาษา ในภาพรวมและรายด้าน มีระดับ

ความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือ ด้านการบริหารและการจัดการ

2. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาการจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา กิจกรรม และนักเรียน พบว่าไม่มีปัญหาในการจัดกิจกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลังจากที่มีการทบทวนศึกษาได้กำหนดนโยบายในการปฏิรูปการเรียนการสอนโดยการกำหนดให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานได้จัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้แล้วก็ได้มีการจัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่ นโยบาย หลักการ แนวคิด และแนวทางในการดำเนินการจัดกิจกรรมให้แก่สถานศึกษาที่กำหนดให้จัดกิจกรรมดังกล่าวได้ศึกษาหาความรู้ และมีการจัดอบรมบุคคลที่เกี่ยวข้องในแต่ละสถานให้มีความรู้ความเข้าใจในนโยบาย แนวคิดและแนวทางในการดำเนินการ จึงทำให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ และแนวคิดในการจัดกิจกรรมและบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้อย่างเป็นระบบ และบริหารจัดการที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นอย่างดี จึงทำให้ไม่เกิดปัญหาความเข้าใจในหลักการ และแนวคิดในการจัดกิจกรรม ร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้อย่างเป็นระบบ และบริหารจัดการที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ แต่อย่างไรก็ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558 : 5 – 6) ที่เสนอว่า สถานศึกษาจะต้องศึกษานโยบาย หลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นอย่างดี เพื่อไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยวัฒน์ สุธิธรรัตน์ (2555 : 53) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้และการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้สอนกับผู้เรียนต้องร่วมมือกันในการวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกัน จึงจะช่วยให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดำรัสวิทย์ ปทุมมาศ (2555 : 63 - 64) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมในโรงเรียน

สังกัดจังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมจังหวัดเพชรบูรณ์เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนมีปัญหาในการจัดกิจกรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกิจกรรมลูกเสืออยู่ในระดับน้อย

3. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความพึงพอใจของครูที่ปรึกษา กิจกรรม อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่ปรึกษา กิจกรรม มีความเข้าใจถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ที่จะเกิดต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนไม่ต้องเครียดอยู่กับการเรียนวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ได้ใช้เวลาบางส่วนในการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ ผู้เรียนได้ผ่อนคลายในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน มีนักเรียนบางคนอาจจะเบื่อหน่ายจากการเรียนภาควิชาการในรายวิชาต่างๆ ต้องนั่งเรียนในห้องเรียนตลอดเวลา การบ้านในแต่ละรายวิชาก็มีมาก ทำงานไม่ทัน จึงทำให้ไม่เข้าเรียนในบางรายวิชา สร้างปัญหาอย่างต่อเนื่องต่อฝ่ายปกครอง แต่การแบ่งเวลาเรียนบางส่วนมาใช้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนับสนุนการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียดกับการเรียนภาควิชาการมากเกินไป แต่มีความสุขกับการได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในเรื่องการศึกษาว่าการจัดการศึกษาต้องดูภาพรวมทั้งประเทศ เพราะทุกวันนี้การศึกษาค่อนข้างอ่อนแอ และมุ่งเน้นการเรียนการสอนเนื้อหาบางเรื่องมากเกินไป ทรงมีพระราชดำริให้มีการนำองค์ ๔ แห่งการศึกษา คือ พุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา และหัวใจนักปราชญ์ คือ สุ จิ ปุ ลิ หมายถึง การฟัง การคิด การถาม และการเขียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของนักปราชญ์และบัณฑิต อีกทั้งยังจะเป็นการใช้เทคนิคในการช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้เก่งมากขึ้นโดยทรงมีพระราชดำริให้นำทั้งสองเรื่องนี้มาใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา จึงเป็นผลทำให้ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายข้อซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559: 3) ที่ว่าการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้จะประสบผลสำเร็จได้นั้น ปัจจัยที่

สำคัญที่สุดคือครูผู้สอนกิจกรรมที่เป็นผู้วางแผนการจัดกิจกรรม และดำเนินการจัดกิจกรรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรม

4. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าตัวนักเรียนเองเคยได้อยู่ในบรรยากาศของการเรียนแบบเดิมที่ผู้เรียนต้องเรียนในภาควิชาการในรายวิชาต่างๆ ในห้องเรียนอย่างเคร่งเครียด ต้องอยู่ในบรรยากาศการเรียนในห้องเรียนตลอดเวลา ทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่อยู่ในเนื้อหาของรายวิชาต่างๆ มีการทำงานและการบ้านในรายวิชาต่างๆ ที่จะต้องทำอย่างมากมาย ซึ่งเป็นสภาพการณ์ที่ผู้เรียนอาจเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน แต่เมื่อกระทรวงศึกษาได้กำหนดนโยบายในการเรียนแบบใหม่ คือ การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ขึ้นมา มีการจัดเวลาเรียนใหม่ให้มีเวลาเรียนในภาควิชาการลดลง เพื่อเอาเวลานั้นไปใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน โดยที่ครูผู้สอนและนักเรียนได้ร่วมกันพิจารณาเลือกกิจกรรมที่เป็นตามความต้องการ และเป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเหนื่อยล้า เบื่อหน่ายการเรียน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ไม่ไปเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรเพ็ญ ไตรพงษ์ (2556 : 123 - 125) ได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมญาณลัญจธรรม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมญาณลัญจธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีความพึงพอใจด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด

5. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองนักเรียนเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียน ต้องการให้ลูกหลานของตนเองได้มีความรู้ความสามารถในการเรียน และมีความสุขในการเรียน หากสถานศึกษาได้จัด

กิจกรรมใด ๆ ก็ตามที่ทำให้ลูกหลานของตนเองมีความสุขในการเรียนตามที่ทางโรงเรียนให้จัดขึ้น ก็จะทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจเกิดขึ้น เช่นเดียวกับการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ที่ทำให้ลูกหลานของตนเองได้เกิดการเรียนรู้เหมือนเดิม แต่ลูกหลานมีความสุขในการเรียน จึงทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกอนงค์ ศรีสำอาง และคณะ (2556 : 189 - 192) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตลอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองในการพัฒนา การเรียนการสอนสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาในด้านต่าง ๆ มีผลดังนี้ ด้านที่มีความพึงพอใจในกิจกรรมการให้ความรู้ของผู้ปกครองในระดับมากคือ การปฐมนิเทศผู้ปกครองของนักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน ด้านการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างประสบการณ์แก่นักเรียนที่บ้านระดับมากที่สุด คือการให้กำลังใจ การเสริมแรง เช่น การแสดงความชื่นชม ยินดีเมื่อนักเรียนประพฤติสิ่งที่ดีงาม ด้านการมีความพึงพอใจในการเสริมสร้างประสบการณ์แก่นักเรียนที่โรงเรียนระดับมากที่สุด คือ การให้ข้อมูลที่จริงเกี่ยวกับนักเรียนในสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน และด้านการมีความพึงพอใจในการสนับสนุนโรงเรียนระดับมากที่สุด คือ ให้นักเรียนมาร่วมกิจกรรมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีปัญหาความเข้าใจในนโยบาย หลักการ และแนวคิดในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรม และนักเรียนบางคนยังไม่มี ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ และแนวคิดในการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่ม

เวลา”เขตพื้นที่การศึกษาควรให้ความรู้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

1.2 จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีปัญหาการ ร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ อย่างเป็นระบบ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษา กิจกรรม และผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดกิจกรรม

1.3 จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีปัญหาการ อำนวยความสะดวก ปรับปรุง และพัฒนาปัจจัยต่างๆ ให้มี ความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สถานศึกษาควร ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษา กิจกรรมได้ปรับปรุงและ พัฒนาสื่อการสอนต่างๆ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1.4 จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีปัญหาการ สนับสนุนงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรมลดเวลา เรียน เพิ่มเวลารู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรให้การ สนับสนุนงบประมาณในการจัดหาปัจจัยที่สนับสนุนการจัด กิจกรรม

1.5 จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีปัญหาการ แสวงหาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา วิทยากรท้องถิ่น และ ภูมิปัญญาต่างๆ มาร่วมในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่ม เวลารู้ สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษา ได้ แสวงหาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกมาใช้ในการจัด กิจกรรม

1.6 จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีปัญหาการ นิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สถานศึกษาควรจัดจ้ดระบบใน

การนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่ม เวลาเรียนรู้ และมีคณะกรรมการนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง

1.7 จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัญหาการ ประเมินผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษา กิจกรรมได้ ประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง และ ใช้วิธีการที่หลากหลาย

1.8 จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สถานศึกษา ไม่ได้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ อย่างเป็นระบบ สถานศึกษาควรจัดประชุมเสวนาทบทวน สรุปผลหลังการปฏิบัติกิจกรรม (After Action Review: AAR) และนำผลการทบทวนหลังการปฏิบัติกิจกรรม (AAR) และผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมลด เวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ให้ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความเป็นจริงและความคาดหวัง ของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

2.3 ควรศึกษาประสิทธิผลของการจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

2.4 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของการการจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษาตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ชุดาณัฐ แสนเหลาเจริญยิ่ง. (2559). *การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วยโปรแกรม Microsoft Producer เรื่องการปฏิบัติเบอเกอร์เบื้องต้น โดยใช้เทคนิคการสอนแบบการเรียนรู้จากการทำงาน สำหรับนักเรียนระดับ ประถมศึกษาปีที่ 3 วิทยาลัยเทคโนโลยีสมุทรปราการ*. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2559. วิทยาลัยสันตพล อุดรธานี.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2555). *การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง*. กรุงเทพฯ : สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

- ณัฐกฤตา สุวรรณทิป. (2557). นโยบายการบริหารจัดการและสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์แบบสองภาษาในโรงเรียนเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ดำรงสิทธิ์ ปทุมมาศ. (2555). ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนสังกัดจังหวัดเพชรบูรณ์. เพชรบูรณ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรเพ็ญ ไตรพงษ์. (2556). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมานุศุลยคติธรรม. วิทยานิพนธ์ ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. (2557). คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เทียนวัฒนา พรินท์ติ้ง.
- ยุทธสิทธิ์ จันทรคูเมือง. (2560). สภาพการเรียนวิชาประกันคุณภาพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสันตพล. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2560. วิทยาลัยสันตพล อุดรธานี.
- วิชัย ประสิทธิ์วิมุติเวช. (2552). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์ลิฟ เพรส.
- ศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). คู่มือการนิเทศ ติดตามและรายงานผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (2555 – 2559). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้.” กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- เอกอนงค์ ศรีสำอางและคณะ. (2556). รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนสาธิตล่ออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย.

แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

GUIDELINE FOR THE ACADEMIC ADMINISTRATION IN THE EDUCATIONAL OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF KHONKAEN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 4

สาคร มหาหิงค์¹ และสมควร นามสีฐาน²

SAKORN MAHAHING AND SOMKHUAN NAMSEETHAN

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำนวน 90 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและแบบสอบถามปลายเปิด ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC เท่ากับ 0.67 - 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 3.65) รองลงมาตามลำดับคือด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X}$ = 3.63) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}$ = 3.61) แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ดังนี้ 1) ควรจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม โดยสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน 2) ควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลประเมินผลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง และ 3) ควรกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและเป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ ; โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

^{1,2} อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

ABSTRACT

This research aimed to study a condition and a guideline for the academic administration in the educational opportunity expansion schools under the jurisdiction of the Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 4. The population included the educational institute administrators and academic teachers for 90 persons from the educational opportunity expansion schools under the jurisdiction of the Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 4. It used the purposive sampling and the following research instruments. There were the five-point rating scale questionnaires with the open ended questions which had the consistency index value (IOC) at 0.67-1.00 and the reliability was equal to 0.92. The data analysis used percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The research found that the condition of the academic administration in the educational opportunity expansion schools under the jurisdiction of the Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 4 was at a good level. The highest average was the teaching and learning management. The followings were found respectively the measurement and evaluation, the development of internal quality assurance system and educational standards, As for the guideline for the academic administration in the educational opportunity expansion schools under the jurisdiction of the Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 4 were found the followings: 1) The learning process should be flexible as appropriate in accordance with the interests and aptitudes of students. 2) Teachers should be encouraged to carry out measurement and evaluation by an emphasis on an authentic assessment. 3) It should define the achievement target of schools by the educational standard and the area achievement target.

Keywords: Academic Administration ; The Educational Opportunity Expansion Schools Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 4

บทนำ

การบริหารจัดการการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและในมาตรา 39 กำหนดว่าให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

โดยตรง ซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้เป็นไปที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 4-6)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุ

ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จ งานวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักในสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการกระตุ้นและส่งเสริมร่วมมือกันในการปรับปรุงวิชาการของสถานศึกษาอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกาญจณี เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554 : 4) ได้กล่าวว่างานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาคือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในส่วนของการจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังเขตพื้นที่และสถานศึกษาโดยตรง และจัดการศึกษาในสามระดับคือระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน บุคลากรมีไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องฝึกงานมีไม่เพียงพอ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ การดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จในด้านปริมาณ แต่ในด้านคุณภาพพบว่า อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุงซึ่งจะเห็นได้จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการประเมินผลโรงเรียนนาร่องที่เปิดสอน ม.1-ม.3 ได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาในเรื่องของคุณภาพของการศึกษา

ในระดับนี้และน่าจะเกี่ยวเนื่องกับระบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาด้วย (วาริ ศิริรัตนอำพร. 2550 : 2)

จากรายงานผลการดำเนินงานปีการศึกษา 2559 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 เกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรคและความต้องการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดซึ่งมีทั้งหมด จำนวน 45 โรงเรียน พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในทุกกลุ่มสาระ อาจเป็นเพราะครูสอนไม่ตรงกับสาขาวิชาที่จบมา ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน ครูขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดทำหลักสูตร การวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตร รวมถึงด้านการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน ส่วนด้านบุคลากรทางการศึกษาต้องมีการส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความสามารถในการจัดประสบการณ์และกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ตามหลักสูตรกำหนดโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้ห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาไปสู่มาตรฐานวิชาชีพและมีวิทยฐานะสูงขึ้นที่สอดคล้องกับคุณภาพของผู้เรียน ตลอดจนเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการบริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนตามความต้องการของสถานศึกษาอย่างแท้จริงจึงเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่จะต้องบริหารจัดการงานวิชาการในสถานศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4, 2560 : 30-34)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้ได้ข้อมูลในการนำไปปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ทั้งหมด จำนวน 45 โรงเรียน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 43) ให้ครอบคลุมและตรงประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำนวน 45 คน และครูวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำนวน 45 คน รวมทั้งหมด จำนวน 90 คน

ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่สภาพภาพของผู้บริหาร และครูวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

ตัวแปรตามได้แก่แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำนวน 9 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และด้านการ

ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารและครูวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำนวน 9 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ซึ่งมี 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 เป็นแบบคำถามปลายเปิด

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และได้ทำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถาม

กับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยเลือกคำถามที่มีค่า IOC ที่มีค่าตั้งแต่ 0.67-1.00 ทุกข้อ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารและครูวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 คน หาความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4 ที่เป็นประชากรขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและผู้วิจัยได้เก็บแบบสอบถามด้วยตนเองได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 90 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 90 ฉบับ มาตรวจความสมบูรณ์แล้วนำมาวิเคราะห์และเสนอข้อมูล ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. แนวทางการบริหารทางวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา โดยแจกแจงเป็นความถี่และค่าร้อยละ

ผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 สามารถสรุปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.65	0.81	มาก
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.53	0.76	มาก
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.63	0.83	มาก
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	3.43	0.76	มาก
5. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	3.60	0.92	มาก
รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.59	0.84	มาก
7. ด้านการแนะแนว	3.55	0.75	มาก
8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	3.61	0.92	มาก
9. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	3.52	0.74	มาก
รวมทั้งหมด	3.57	0.82	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีปัญหาเรื่องจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการ

จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผลด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ด้านการนิเทศการศึกษาด้านการแนะแนวด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นและด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ตารางที่ 2 แสดงแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1. ควบคุมกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม	22	25
2. ควบคุมส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลประเมินผลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง	15	17
3. ควบคุมกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและเป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่	14	16
4. ควบคุมจัดทำเอกสารรวบรวมเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ให้แก่ครูบุคลากรครอบครัว องค์กร หน่วยงาน ตลอดจนสถานศึกษาอื่นๆ	12	14
5. ควบคุมร่วมกันวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา	10	10
6. ควบคุมดำเนินการแนะแนวและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนโดยความร่วมมือของคณะครูทุกคนในสถานศึกษา	7	7
7. ควบคุมวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพของสถานศึกษาเพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	5	5
8. ควบคุมร่วมกันระดมทรัพยากรทาง	3	4

การศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น		
9. ควบคุมสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา	2	2
รวม	90	100

จากตารางที่ 2 แสดงแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 สามารถสรุปได้ดังนี้ ควบคุมกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม ควบคุมส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลประเมินผลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ควบคุมกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและเป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่ควรจัดทำเอกสารรวบรวมเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ให้แก่ครู บุคลากร ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน ตลอดจนสถานศึกษาอื่นๆ ควบคุมร่วมกันวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา ควบคุมดำเนินการแนะแนวและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนโดยความร่วมมือของคณะครูทุกคนในสถานศึกษาควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพของสถานศึกษาเพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ควบคุมร่วมกันระดมทรัพยากรทางการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ควบคุมสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา รองลงมาตามลำดับคือด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 1) ควรจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม โดยสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน 2) ควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลประเมินผลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง 3) ควรกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและเป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่ 4) ควรจัดทำเอกสารรวบรวมเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ให้แก่ครู บุคลากร ครอบครัวยุวชน หน่วยงาน ตลอดจนสถานศึกษาอื่นๆ 5) ควรร่วมกันวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา 6) ควรดำเนินการแนะแนวและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนโดยความร่วมมือของคณะครูทุกคนในสถานศึกษา 7) ควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพของสถานศึกษาเพื่อร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 8) ควรร่วมกันระดมทรัพยากรทางการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 9) ควรสร้างความตระหนักเกี่ยวกับ

การวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 มีประเด็นเพื่อการอภิปรายผลจากข้อค้นพบใหม่ที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา รองลงมาตามลำดับคือด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่า จากผลการวิจัยสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสควรบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนจากทุกภาคส่วน ซึ่งจะส่งผลให้โรงเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ บูรณาการการเรียนการสอนใช้สื่อที่ทันสมัย เหมาะสมกับยุคเทคโนโลยี ซึ่งการจัดการเรียนการสอนจะประสบผลสำเร็จได้นั้นจะต้องประกอบด้วยเสาหลัก 3 ประการ คือ ครูดี โรงเรียนดี และชุมชนดี สอดคล้องกับผลการศึกษาของเมตตา ภัทรภรณ์ไพบูลย์ (2556 : 68) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับดี พิจารณาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาการเรียนรู้อ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการวางแผน

ด้านวิชาการ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสิริพร ณะสมบุรณ์ (2552 : 60) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ด้านการเรียนการสอนและด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนตามลำดับ

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

- 1) ควรจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม โดยสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน
- 2) ควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลประเมินผลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง
- 3) ควรกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและเป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่
- 4) ควรจัดทำเอกสารรวบรวมเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ให้แก่ครู บุคลากร ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน ตลอดจนสถานศึกษาอื่นๆ
- 5) ควรร่วมกันวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา
- 6) ควรดำเนินการแนะแนวและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนโดยความร่วมมือของคณะครูทุกคนในสถานศึกษา
- 7) ควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพของสถานศึกษาเพื่อร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- 8) ควรร่วมกันระดมทรัพยากรทางการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 9) ควรสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของสิริพร ณะสมบุรณ์ (2552 : 60) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนา

คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัย พบว่าแนวทางของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรมีการจัดโครงสร้างการบริหารให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน มีรูปแบบการบริหารที่เป็นเอกลักษณ์แบบมีส่วนร่วมที่เป็นบูรณาการ ควรมีรูปแบบการประเมินผู้เรียน ควรพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามสภาพจริงโดยร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง ควรมีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ควรมีแผนงานการมีส่วนร่วมกับชุมชนอย่างชัดเจนที่เป็นรูปธรรม ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้มีส่วนได้เสียในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน องค์กรบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินการ การประเมินผล การปฏิบัติงานตลอดจนการร่วมชื่นชมผลงานที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ การให้มีส่วนได้เสียของโรงเรียนดังกล่าวเข้ามามีส่วนร่วม ผู้บริหารโรงเรียนต้องคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความต้องการความสมัครใจของกลุ่มบุคคลดังกล่าวด้วย ควรเป็นไปด้วยความสมัครใจ ความเต็มใจ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้ครบทุกด้านและให้ถือเป็นภารกิจหลักที่ควรปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

1.2 นำแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาไปทดลองใช้กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐานอื่นๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยแนวทางการบริหารงาน
งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานบริหาร
ทั่วไป ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2.2 ควรทำวิจัยแนวทางการบริหารปัจจัยที่ส่งผล
ต่อความสำเร็จด้านการบริหารงานวิชาการโดยใช้แนว

ทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา โดยศึกษาจากโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษาที่เป็นต้นแบบ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธนิธ นามวรรณ. (2554). *การบริหารงานวิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้*. มหาสารคาม :
อภิชาตการพิมพ์.
- กรชสา สิงห์อุดม. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างการเสริมสร้างพลังอำนาจแก่ครูกับความผูกพันของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2*. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ปีที่ 1 ฉบับที่ 1
มกราคม – มิถุนายน 2558. วิทยาลัยสันตพล อุดรธานี.
- บรรหาร เทียมเมฆ. (2546). *ศึกษาสภาพสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- เมตตา ภัทรภรณ์ไพบูลย์. (2556). *การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.
- วารี ศิริรัตนอำพร. (2550). *การศึกษาการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกิ่งอำเภอนิคมพัฒนาจังหวัดระยอง*.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สารัช วิเศษหลงและคณะ. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาใน
โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี*. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม –
ธันวาคม 2560. วิทยาลัยสันตพล อุดรธานี.
- สิริพร ธนะสมบุรณ์. (2552). *การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น
เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4. (2560). *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการ ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2560*. ขอนแก่น : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1.

การจัดกิจกรรมปลูกฝังสำนึกความเป็นไทยของนักเรียน โรงเรียนในจังหวัดแพร่

ACTIVITIES ARRANGEMENT CULTIVATING AWARENESS OF THAINESS TO STUDENTS STUDYING AT SCHOOL IN PHRAE PROVINCE

สัมพันธ์ รอดพั่งครุฑ¹ พณนิดา อุบหนอง² ฐิติมา หิรัญรักษ์³ และวิโรจน์ เพียรพัฒนรัฐ⁴

SUMPUN RODPUENGKRUT, PUNNIDA UBANONG, THITIMAHIRUNRUK AND VIROJ PIANPATTANARAT

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสำรวจระดับสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนในจังหวัดแพร่ 2) เพื่อจัดกิจกรรมปลูกฝังสำนึกความเป็นไทย และ 3) เพื่อติดตามผลการปลูกฝังสำนึกความเป็นไทย กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาประกอบด้วยนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนจังหวัดแพร่ที่เป็นโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา “สร้างคนดีให้แกบ้านเมือง” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนบ้านวังเลียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาจังหวัดแพร่ เขต 2 และ 2) โรงเรียนสร้อยเสรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 37 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวัดคุณลักษณะของสำนึกความเป็นไทย จำนวน 16 ด้าน 80 ประเด็น สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีสำนึกความเป็นไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านตามคุณลักษณะของสำนึกความเป็นไทย พบว่า สำนึกของความเป็นไทยในด้านสถาบันศาสนามากที่สุด รองลงไปเป็นด้านอาหารไทย ด้านสถาบันพระมหากษัตริย์ ด้านสถาบันชาติ ด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ด้านการใช้ภาษาไทย ด้านค่านิยมของสังคมไทย และด้านประเพณีไทย ตามลำดับ 2) การจัดกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสำนึกความเป็นไทยสำหรับนักเรียนจังหวัดแพร่ ช่วงที่ 1 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง และสำนึกความเป็นไทย จะเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของนักเรียน ให้นักเรียนได้ร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หาคำตอบและเสนอคำตอบ เน้นกระบวนการคิดของนักเรียนอย่างสร้างสรรค์ โดยเน้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และเน้นการใช้สื่อต่างๆ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ใช้ในการแสวงหาคำตอบ และเสนอผลของการศึกษาเรียนรู้ ช่วงที่ 2 การศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองจากฐานการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้น 4 ฐานการเรียนรู้ และหมุนเวียนศึกษา สรุปผลการเรียนรู้ตามฐานต่างๆ ด้วยความคิดของตนเอง และความคิดเห็นของกลุ่ม จดบันทึกของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเรียนรู้จากฐานต่างๆ สรุปผลการเรียนรู้จากฐานต่างๆ ทั้ง 4 ฐาน 3) ผลการสำรวจสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนโรงเรียนจังหวัดแพร่ภายหลังการจัดกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนมีสำนึกความเป็นไทยระดับมากที่สุดจำนวน 4 ด้านเรียงตามลำดับคือ ด้านอาหารไทยสูงสุด รองลงไปเป็นด้านอุปนิสัยใจคอของคนไทย ด้านการใช้ภาษาไทย ค่านิยมของสังคมไทย ส่วนด้านภูมิปัญญาไทยอยู่ในระดับปานกลาง

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

^{2,3,4} อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

คำสำคัญ: สำนึกความเป็นไทย ; การปลูกฝัง ; กิจกรรม

ABSTRACT

There are three purposes for this research; first, to survey the level of awareness of Thainess of the students; second, to set up a program to cultivate awareness of Thainess third, to assess the results of the program in changing their. awareness of Thainess The population of the study are students in 2 schools that are participating in the HM King Bhumibhol's "Creating Good Citizen for the Country" project in Phare province, namely, The Ban Wangliang School of the 2nd Primary School District, and the Saloi Seri Wittaya School of the 37th Secondary School District. The research tool is a questionnaire to assess the students' Thainess awareness on 16 subjects totaling 80 items. The data were analyzed using Means and Standard Deviations.

The research found that; 1) The students have a high level of awareness of Thainess with the religious awareness are the highest follows by Thai food, the Monarchy, The Nation, Thai Democracy, Language, Thai Values, and Thai Culture and Tradition respectively. 2) There are two stages in the training program. In the first stage, focusing on active participation from the students in sharing their ideas and knowledges to derive at their own answer and to present their answers. They were encouraged to use their imagination involves group creative thinking and using various types of media in searching for ideas and knowledge. In the second stage, they were required to go through the 4 self-study bases using the think-pair-share method in order to summarizing individual and group ideas from the 4 bases. 3) The post-training survey shows that their overall awareness of Thainess are in the high level in particular in the four areas of Thai foods, Thai characters and behaviors, Language usages, and Thai values respectively. Their awareness of Thai wisdoms are in the middle level.

Keywords: Awareness of Thainess ; Cultivate ; Activities

บทนำ

สถานการณ์และสภาพปัญหาของชาติ ในปัจจุบันเป็นที่ประจักษ์โดยทั่วกันแล้วว่า การที่ประเทศมุ่งพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและการเงิน เพื่อสร้างความแข็งแกร่งทางการเงินและการคลังของประเทศอย่างมาก ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและความเจริญทางด้านวัตถุอย่างเห็นได้ชัด ทิศทางการพัฒนานั้นก็ได้เป็นไปอย่างยั่งยืนและครอบคลุมทั้งด้านคนและวัตถุ เพราะการพัฒนาประเทศโดยมุ่งความเจริญทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เน้นเรื่อง วัสดุอุปกรณ์อย่างรวดเร็ว โดย

ขาดความสมดุลกับการพัฒนาทางด้านจิตใจของคนให้มีความคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีได้ก่อให้เกิดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในประเทศจำนวนมาก ผลของการพัฒนาเหล่านี้ จึงเป็นที่มาของปัญหาสังคมปัจจุบันที่ทวีความรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นอนาคตของประเทศชาติกำลังประสบปัญหาสังคมหลายด้านที่รุมล้อมคุกคามเด็กเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ทำให้หลงผิดและมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน ขาดระเบียบวินัยฯ ละทิ้งค่านิยมความเป็นไทย และขาดคุณธรรม เป็นปัญหาสังคมที่ควรแก้ไขเป็นการเร่งด่วน จากสภาพสังคมในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่าง

รวดเร็วและหลากหลายอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แพร่หลายอย่างรวดเร็วทำให้แนวคิดวิถีชีวิต ค่านิยมของบุคคลในสังคมเกิดความเปลี่ยนแปลงเบี่ยงเบนไปจากหลักศีลธรรม จริยธรรมที่ดั่งตามหลักธรรมของพุทธศาสนา กลับขึ้นชมวัฒนธรรมตะวันตกที่เน้นการบริโภควัตถุต่างๆ จนเกิดความสับสน ระบบสังคมที่เคยดั่งงามของไทยได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้เกิดปัญหาสังคมที่สลับซับซ้อน ระบบสังคมที่เคยดั่งงามของไทยได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจเป็นการพัฒนาทางด้านวัตถุมากกว่าพัฒนาสังคมในด้านอื่นๆ โดยเฉพาะการพัฒนาทางด้านจิตใจ จึงทำให้เกิดปัญหาความย่อหย่อนของคุณธรรม จริยธรรม มีการประพฤติปฏิบัติที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ขาดความสามัคคี ขาดจิตสำนึกในความเป็นไทย การขาดคุณธรรมจริยธรรมทำให้เกิดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาสังคมที่แตกแยก ปัญหายาเสพติด และปัญหาอื่น ๆ อีกมากมาย หากปล่อยไว้จะเป็นผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศด้วย

ด้วยค่านิยมที่ดั่งงามเสื่อมถอยและประเพณีดั้งเดิมถูกบิดเบือน เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลง ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยมให้ความสำคัญกับศีลธรรมและวัฒนธรรมที่ดั่งงามลดลง ทั้งการดำรงชีวิตประจำวัน การใช้ชีวิตและความสัมพันธ์กับผู้อื่น มุ่งหารายได้เพื่อสนองความต้องการบริโภค การช่วยเหลือเกื้อกูลกันลดลง ความมีน้ำใจไมตรีน้อยลง แกร่งแย่ง เอาเปรียบกัน ขาดความสามัคคีไม่เคารพสิทธิผู้อื่น และขาดการยึดถือประโยชน์ส่วนรวม เนื่องด้วยวัยเด็กเป็นวัยที่เด็กใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ มีปฏิสัมพันธ์กับครูและกลุ่มเพื่อน เด็กจะได้รับอิทธิพลจากครูและเพื่อนๆ ผู้ใหญ่ควรให้เด็กได้แสดงออกในทางที่เหมาะสม เช่น กิจกรรมที่ช่วยเสริมให้เด็กได้เรียนรู้เชิงสังคม และการทำประโยชน์แก่สังคม ควรช่วยสร้างทัศนคติ ค่านิยมในทางที่ดีต่อสังคมอีกด้วย ประกอบกับพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กวัยเรียนจะก้าวหน้าอย่างเห็นได้ชัด เด็กในวัยนี้จะมีความคิดที่กว้างขึ้น มีเหตุผลมาก

ขึ้นมีความคิดรวบยอดบนพื้นฐานที่จะช่วยให้เข้าใจสิ่งต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อม มีพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ การคิด และการแก้ปัญหาต่อไปเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

ผู้วิจัยจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนา นักเรียน ให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม โดยเฉพาะในเรื่องของสำนึกความเป็นไทย ซึ่งจะเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ เกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคมไทย และประเทศชาติ จึงศึกษาสำรวจว่านักเรียนมีความสำนึกในความเป็นไทยอยู่ในระดับใด เพื่อศึกษาจัดกิจกรรมปลูกฝังความสำนึกในความเป็นไทย พร้อมทั้งดำเนินการติดตามผลการปลูกฝังความสำนึกในความเป็นไทย ผลจากการวิจัยครั้งนี้ได้มาเพื่อเป็นข้อมูลในการส่งเสริมและพัฒนาสำนึกความเป็นไทยของเยาวชนทั้งในและนอกโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

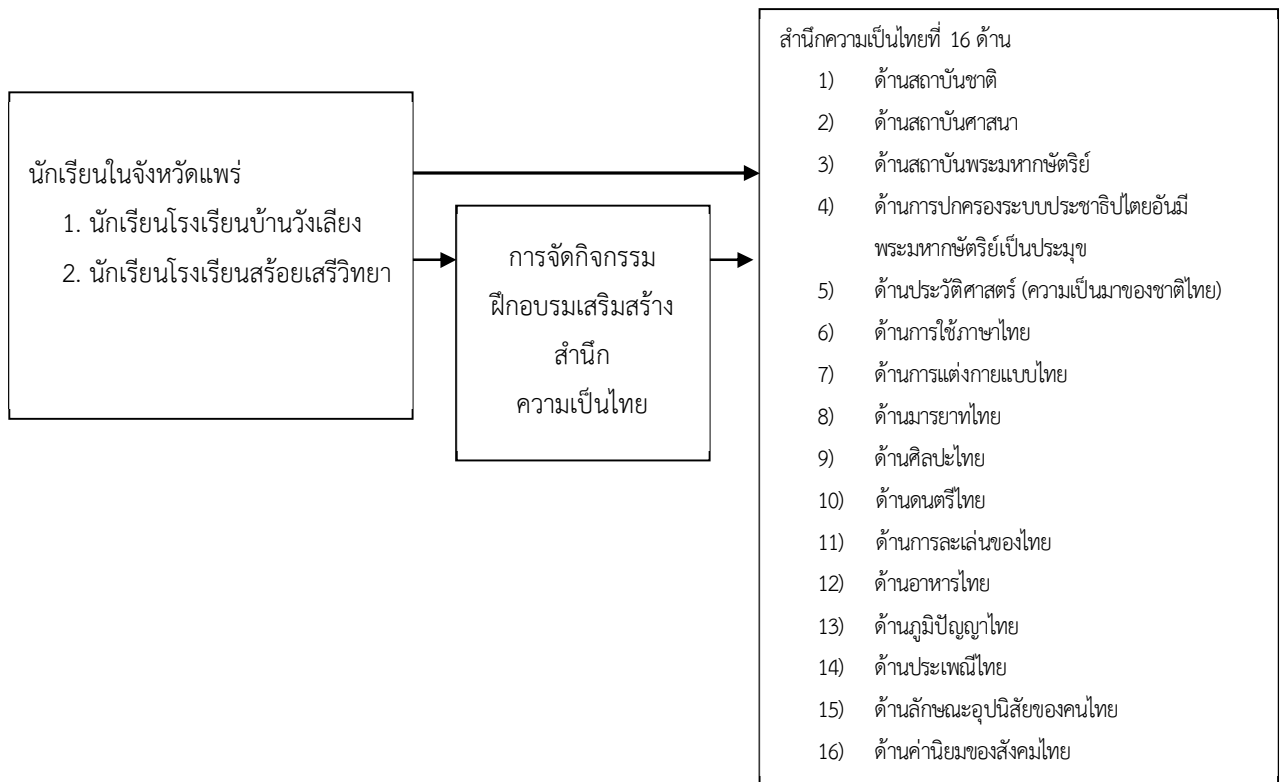
1. เพื่อสำรวจระดับสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนโรงเรียนในจังหวัดแพร่
2. เพื่อจัดกิจกรรมปลูกฝังสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนโรงเรียนในจังหวัดแพร่
3. เพื่อติดตามผลการปลูกฝังสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนโรงเรียนในจังหวัดแพร่

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาว่านักเรียนมีสำนึกในความเป็นไทยอยู่ในระดับใด จัดกิจกรรมปลูกฝังสำนึกความเป็นไทย พร้อมทั้งดำเนินการติดตามผลการปลูกฝังความสำนึกในความเป็นไทย เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ ดังรูปที่ 1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

รูปที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมปลูกฝังสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนโรงเรียนในจังหวัดแพร่

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านวังเลียง ปีการศึกษา 2559 จำนวน 41 คน และโรงเรียนบ้านสร้อยเสรีวิทยา จำนวน 184 คน

เครื่องมือการวิจัย

1. แบบวัดความสำนึกในความเป็นไทย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย โรงเรียน ชั้น ชื่อ-นามสกุล อายุ จังหวัด ที่เกิด ประเทศ อนาคตประสงค์จะประกอบอาชีพ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของสำนึกความเป็นไทย 16 ด้าน 80 ประเด็น

2. ชุดกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นไทย

3. แบบวัดสำนึกความเป็นไทยภายหลังการจัดกิจกรรมปลูกฝังสำนึกความเป็นไทย

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ภายหลังจากนำแบบวัดสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบวัดสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจแบบวัดสำนึกความเป็นไทย 3 คน ซึ่งเมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วจัดทำเป็นแบบวัดสำนึกความเป็นไทยฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูลต่อไป

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ข้อมูลสำนึกความเป็นไทยของนักเรียน นำแบบสำรวจระดับสำนึกความเป็นไทยที่จัดทำขึ้นไปสำรวจระดับสำนึกความเป็นไทยกับนักเรียนในจังหวัดแพร่ จำนวน 2 โรงเรียน ที่เป็นประชากรในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมฝึกอบรมเสริมสร้างสำนึกความเป็นไทยแล้วประเมินผลการจัดกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 3 การสำรวจระดับสำนึกความเป็นไทยภายหลังการจัดกิจกรรมอบรมผ่านไปแล้ว 1 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตอนที่ 1) โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับสำนึกความเป็นไทย (ตอนที่ 2) ทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมปลูกฝังความสำนึกในความเป็นไทยภายหลังกิจกรรมปลูกฝังความสำนึกความเป็นไทย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความสำนึกความเป็นไทย ของนักเรียนโรงเรียนจังหวัดแพร่ (ก่อน การจัด กิจกรรม ปลูก ฝัง ความ สำ นึก ในความเป็นไทย)

4	ด้านการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	4.35	0.77	มาก
5	ด้านประวัติศาสตร์ (ความเป็นมาของชาติไทย)	4.20	0.86	มาก
6	ด้านการใช้ภาษาไทย	4.35	0.81	มาก
7	ด้านการแต่งกายแบบไทย	3.88	0.93	มาก
8	ด้านมารยาทไทย	4.10	0.87	มาก
9	ด้านศิลปะไทย	4.17	0.87	มาก
10	ด้านดนตรีไทย	4.09	0.93	มาก
11	ด้านการละเล่นของไทย	4.24	0.84	มาก
12	ด้านอาหารไทย	4.40	0.81	มาก
13	ด้านภูมิปัญญาไทย	4.28	0.84	มาก
14	ด้านประเพณีไทย	4.30	0.85	มาก
15	ด้านลักษณะอุปนิสัยของคนไทย	4.29	0.83	มาก
16	ด้านค่านิยมของสังคมไทย	4.35	0.81	มาก
รวมทั้งหมด		4.26	0.83	มาก

ที่	รายการ	$\bar{x}$	SD.	ระดับสำนึกความเป็นไทย
1	ด้านสถาบันชาติ	4.35	0.76	มาก
2	ด้านสถาบันศาสนา	4.41	0.75	มาก
3	ด้านสถาบันพระมหากษัตริย์	4.38	0.81	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าผลของการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนโรงเรียนจังหวัดแพร่ มีสำนึกความเป็นไทยด้านสถาบันชาติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.26$) เมื่อวิเคราะห์เรียงลำดับ ด้านสำนึกความเป็นไทยที่มากที่สุด 5 อันดับ มีดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ด้านสถาบันศาสนา ($\bar{x}=4.41$) อันดับที่ 2 คือ ด้านอาหารไทย ($\bar{x}=4.40$) อันดับที่ 3 คือ ด้านสถาบันพระมหากษัตริย์ ($\bar{x}=4.38$) อันดับที่ 4 คือ ด้านสถาบันชาติ ด้านการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ด้านการใช้

ภาษาไทย และด้านค่านิยมของสังคมไทย ($\bar{x} = 4.35$) และอันดับที่ 5 คือ ด้านประเพณีไทย ส่วนด้านสำนึกความเป็นไทยที่น้อยที่สุด 5 อันดับ มีดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ด้านการแต่งกายแบบไทย ($\bar{x} = 3.88$) อันดับที่ 2 คือ ด้านดนตรีไทย ($\bar{x} = 4.09$) อันดับที่ 3 คือ ด้านมารยาทไทย ($\bar{x} = 4.10$) อันดับที่ 4 คือ ด้านศิลปะไทย ($\bar{x} = 4.17$) และอันดับที่ 5 คือ ด้านประวัติศาสตร์ (ความเป็นมาของชาติไทย) ($\bar{x} = 4.20$)

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับสำนึกความเป็นไทย ของนักเรียนโรงเรียนจังหวัดแพร่(หลังการจัดกิจกรรมปลูกฝังความสำนึกในความเป็นไทย)

ที่	รายการ	$\bar{x}$	SD.	ระดับ สำนึกความเป็นไทย
1	ด้านสถาบันชาติ	4.46	0.71	มาก
2	ด้านสถาบันศาสนา	4.45	0.69	มาก
3	ด้านสถาบันพระมหากษัตริย์	4.47	0.65	มาก
4	ด้านการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	4.42	0.70	มาก
5	ด้านประวัติศาสตร์ (ความเป็นมาของชาติไทย)	4.45	0.70	มาก
6	ด้านการใช้ภาษาไทย	4.51	0.71	มากที่สุด
7	ด้านการแต่งกายแบบไทย	4.23	0.85	มาก
8	ด้านมารยาทไทย	4.40	0.74	มาก
9	ด้านศิลปะไทย	4.40	0.75	มาก
10	ด้านดนตรีไทย	4.38	0.77	มาก
11	ด้านการละเล่นของไทย	4.42	0.71	มาก
12	ด้านอาหารไทย	4.55	0.67	มากที่สุด

13	ด้านภูมิปัญญาไทย	4.48	0.68	มาก
14	ด้านประเพณีไทย	4.44	0.75	มาก
15	ด้านลักษณะอุปนิสัยของคนไทย	4.53	0.68	มากที่สุด
16	ด้านค่านิยมของสังคมไทย	4.50	0.72	มาก
รวมทั้งหมด		4.44	0.72	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าผลของการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนโรงเรียนจังหวัดแพร่ มีสำนึกความเป็นไทยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.44$) เมื่อวิเคราะห์เรียงลำดับ ด้านสำนึกความเป็นไทยที่มากที่สุด 5 อันดับ มีดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ด้านอาหารไทยมากที่สุด ($\bar{x}=4.55$) อันดับที่ 2 คือ ด้านลักษณะอุปนิสัยของคนไทย ($\bar{x}=4.53$) อันดับที่ 3 คือ ด้านการใช้ภาษาไทย ($\bar{x}=4.51$) อันดับที่ 4 คือ ด้านค่านิยมของสังคมไทย ($\bar{x}=4.50$) และอันดับที่ 5 คือด้านภูมิปัญญาไทย ($\bar{x}=4.48$) ส่วนด้านสำนึกความเป็นไทยที่น้อยที่สุด 5 อันดับ มีดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ด้านการแต่งกายแบบไทย ($\bar{x}=4.23$) อันดับที่ 2 คือ ด้านดนตรีไทย อันดับที่ 3 คือ ด้านมารยาทไทย และด้านศิลปะไทย ($\bar{x}=4.40$) อันดับที่ 4 คือ การปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและด้านการละเล่นของไทย ($\bar{x}=4.42$) และอันดับที่ 5 คือ ด้านประเพณีไทย ($\bar{x}=4.44$)

2. ผลการจัดกิจกรรมปลูกฝังความสำนึกในความเป็นไทยของนักเรียนโรงเรียนในจังหวัดแพร่

การจัดกิจกรรมปลูกฝังความสำนึกในความเป็นไทย ให้กับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการกองทุนการศึกษาพื้นที่ภาคเหนือ รุ่นที่ 3 (เพิ่มเติม) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านวังเสียง และโรงเรียนสรอยเสรีวิทยา โดยใช้แบบสนทนากลุ่มกับนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมทุกครั้ง ซึ่งกิจกรรมที่นักเรียนเข้าร่วมมีดังนี้

2.1 ฐานที่ 1 “สำนึกความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์” ชื่อกิจกรรม “หัวใจรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์”

กิจกรรม

(1) ผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับกระดาษรูปหัวใจ 3 ใบ 3 สี ได้แก่ หัวใจสีแดง สีขาว และสีน้ำเงิน

(2) ให้ผู้เข้ารับการอบรมทุกคน เขียนประโยคสั้นๆ บนกระดาษหัวใจสีต่างๆ เกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการในการปกป้อง/เฝ้าระวัง/ส่งเสริมและพัฒนา สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

- หัวใจสีแดง แทน หัวใจรักชาติ
- หัวใจสีขาว แทน หัวใจรักศาสนา
- หัวใจสีน้ำเงิน แทน หัวใจรักพระมหากษัตริย์

(3) ให้ผู้เข้ารับการอบรมทุกคน นำกระดาษหัวใจทั้ง 3 สี ที่เขียนเรียบร้อยแล้วไปติดที่หัวใจใหญ่ทั้ง 3 ดวงที่จัดเตรียมไว้

(4) วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมร่วมกันสรุป “สำนึกความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์” จากหัวใจดวงใหญ่ทั้ง 3 ดวง

อุปกรณ์ที่ใช้

(1) กระดาษสี ตัดเป็นรูปหัวใจขนาดเล็ก 3 สี (เท่าจำนวนผู้เข้าอบรม)

(2) กระดาษเทป 2 หน้า แบบเล็ก (สำหรับติดด้านหนึ่งของกระดาษสีรูปหัวใจ)

(3) พิวเจอร์บอร์ด 3 สี (แดง, ขาว, น้ำเงิน) ตัดเป็นรูปหัวใจขนาดใหญ่ 3 ดวง สีละ 1 ดวง

(4) บอร์ดหรือกระดาน (สำหรับติดพิวเจอร์บอร์ดรูปหัวใจทั้ง 3 สี)

2.2 ฐานที่ 2 “ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติไทย” ชื่อกิจกรรม “ความเข้าใจในประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติไทย”

กิจกรรม

(1) ผู้เข้ารับการอบรมร่วมกิจกรรม “ศึกษาความหมาย/ความสำคัญ เรื่องประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติไทย” จากภาพนิ่งที่จัดเตรียมไว้

(2) ผู้เข้ารับการอบรมชมวีดิทัศน์ เรื่อง “ประวัติศาสตร์และความเป็นมาของชาติไทย”

(6 นาที)

(3) วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมช่วยกันสรุป

อุปกรณ์ที่ใช้

(1) ภาพนิ่งแผ่นป้ายไว้นิล (ขนาดมาตรฐาน) 3 แผ่น

(2) โทรทัศน์ขนาด 50 นิ้ว จำนวน 1 เครื่อง

2.3 ฐานที่ 3 “ภูมิใจไทย 1”

กิจกรรม

(1) “บอกรักการแต่งกายด้วยชุดไทย” 1 ประโยคสั้น ๆ

(2) บอกชื่อผ้าไทย 1 อย่าง

(3) บอกแนวทางในการส่งเสริม สืบสานและอนุรักษ์ “การแต่งกายด้วยชุดไทย” 1 แนวทาง

(4) ผู้เข้ารับการอบรมชมวีดิทัศน์ เรื่อง “มารยาทไทย” (16 นาที)

(5) วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมร่วมกันสรุปอุปกรณ์ที่ใช้

(1) แผ่นป้ายพร้อมกระดาษ flip chart จำนวน 3 ป้าย

(2) กระดาษโน้ตสีต่างๆ

(3) โทรทัศน์ขนาด 50 นิ้ว จำนวน 1 เครื่อง

2.4 ฐานที่ 4 “ภูมิใจไทย 2”

กิจกรรม

(1) ผู้เข้ารับการอบรมศึกษาเรียนรู้ เรื่อง “ศิลปะไทยและดนตรีไทย” จากภาพนิ่งที่เตรียมไว้

(2) ผู้เข้ารับการอบรมชมวีดิทัศน์ “ศิลปะไทย” และ “ดนตรีไทย”

(3) ผู้เข้ารับการอบรมเขียนชื่อเครื่องดนตรีไทยที่ชื่นชอบมาคนละ 1 อย่าง แล้วนำไปติดที่บอร์ดที่จัดเตรียมไว้ให้

(4) วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมช่วยกันสรุปอุปกรณ์ที่ใช้

(1) ภาพนิ่งแผ่นป้ายไว้นิล จำนวน 4 แผ่น

- (2) แผ่นป้ายพร้อมกระดาน flip chart จำนวน 1 ป้าย
- (3) โทรศัพท์ขนาด 50 นิ้ว จำนวน 1 เครื่อง
- (4) กระดานโน้ตสีต่างๆ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสำรวจระดับสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนจังหวัดแพร่ พบว่า นักเรียนมีสำนึกความเป็นไทยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.26$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านตามคุณลักษณะของสำนึกความเป็นไทย พบว่า จะมีสำนึกของความเป็นไทยในด้านสถาบันศาสนามากที่สุด ($\bar{x}=4.41$) รองลงไปเป็นด้านอาหารไทย ($\bar{x}=4.40$) ด้านสถาบันพระมหากษัตริย์ ($\bar{x}=4.38$) ด้านสถาบันชาติ ($\bar{x}=4.35$) ด้านการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ($\bar{x}=4.35$) ด้านการใช้ภาษาไทย ($\bar{x}=4.35$) ด้านค่านิยมของสังคมไทย ($\bar{x}=4.35$) และด้านประเพณีไทย ($\bar{x}=4.30$) ตามลำดับ ในส่วนของผลสำรวจของสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนจังหวัดแพร่ที่มีความสำนึกน้อยที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ ด้านการแต่งกายแบบไทย ($\bar{x}=3.88$) ถัดขึ้นไป คือ ด้านดนตรีไทย ($\bar{x}=4.09$) ด้านมารยาทไทย ($\bar{x}=4.10$) ด้านศิลปะไทย ($\bar{x}=4.17$) และด้านประวัติศาสตร์ (ความเป็นมาของชาติไทย) ($\bar{x}=4.20$)

จากผลสรุปของการสำรวจและสำนึกความเป็นไทยของนักเรียน โดยภาพรวมมีสำนึกความเป็นไทยอยู่ในระดับมาก แต่ประเด็นที่มีปัญหาความสำนึกน้อยที่สุด เรียงลำดับขึ้นมา 5 อันดับ ดังนี้ (จากน้อยสุดเรียงขึ้นมาสูงมาก) 1) ด้านการแต่งกายแบบไทย 2) ด้านดนตรีไทย 3) ด้านมารยาทไทย 4) ด้านศิลปะไทย และ 5) ด้านประวัติศาสตร์ (ความเป็นมาของชาติไทย) ผู้วิจัยได้ยึดเป็นประเด็นสำคัญที่จะต้องเน้นและให้ความสำคัญในการฝึกอบรมเสริมสร้างสำนึกความเป็นไทยในขั้นต่อไป

2. การจัดกิจกรรมฝึกอบรมสร้างเสริมสำนึกความเป็นไทยสำหรับนักเรียนในจังหวัดแพร่

จากการฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสำนึกความเป็นไทยสำหรับนักเรียนจังหวัดแพร่ ที่ทำกับกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย จำนวน 108 คน ที่โรงเรียนบ้านวังเลียง 1 ครั้ง ระยะเวลา 1 วัน และที่โรงเรียนสรอยเสรีวิทยา 1 ครั้ง ระยะเวลา 1 วัน การอบรมแบ่งเป็น 2 ช่วง

ก. ช่วงที่ 1 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง สำนึกความเป็นไทย

- เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม และสำนึกความเป็นไทยของผู้เข้ารับการอบรมเป็นกลุ่มใหญ่ โดยเน้นสำนึกความเป็นไทยทั้ง 16 ด้าน 80 ประเด็น

- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของนักเรียน ให้นักเรียนได้ร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หาคำตอบและเสนอคำตอบ

- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะเน้นกระบวนการคิดของนักเรียนอย่างสร้างสรรค์ โดยเน้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะเน้นการใช้สื่อต่างๆ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ใช้ในการแสวงหาคำตอบ และเสนอผลของการศึกษาเรียนรู้

ข. ช่วงที่ 2 การศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองจากฐานการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้น 4 ฐานการเรียนรู้

- ผู้เข้ารับการอบรมแบ่งเป็น 4 กลุ่ม และหมุนเวียนศึกษา

- ผู้เข้ารับการอบรมสรุปผลการเรียนรู้ตามฐานต่างๆ ด้วยความคิดของตนเอง และความคิดเห็นของกลุ่ม

- ผู้เข้ารับการอบรมจดบันทึกของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเรียนรู้จากฐานต่างๆ

- ผู้เข้ารับการอบรมแต่ละกลุ่ม (ที่หมุนเวียนตามฐานต่างๆ) สรุปผลการเรียนรู้จากฐานต่างๆ ทั้ง 4 ฐาน

3. ผลการสำรวจสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนโรงเรียนจังหวัดแพร่ภายหลังการจัดกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นไทย

4. ผลการติดตามวัดสำนึกความเป็นไทยหลังจากฝึกอบรมเสริมสร้างสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนจังหวัดแพร่ พบว่า นักเรียนมีคุณธรรมสำนึกความเป็นไทยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.44$) ซึ่งเพิ่มขึ้นจากผลการสำรวจสำนึกความเป็นไทยในโดยภาพรวมครั้งแรก ($\bar{x}=4.26$)

ถ้าหากพิจารณาสำนึกความเป็นไทยภายหลังการฝึกอบรมเป็นรายด้าน ผลที่ออกมามีนักเรียนมีสำนึกความเป็นไทยมากที่สุดเรียงตามลำดับ คือ ด้านอาหารไทยมากที่สุด ($\bar{x}=4.55$) รองลงไปเป็นด้านอุปนิสัยใจคอของคนไทย ($\bar{x}=4.53$) ด้านการใช้ภาษาไทย ($\bar{x}=4.51$) ด้านการใช้ภาษาไทย ($\bar{x}=4.51$) ด้านค่านิยมของสังคมไทย ($\bar{x}=4.50$) และด้านภูมิปัญญาไทย ($\bar{x}=4.48$)

อนึ่งในส่วนของการวัดสำนึกความเป็นไทยที่มีค่าน้อยที่สุด 5 ลำดับ (เรียงอันดับจากน้อยที่สุดขึ้นมา) ผลออกมาคือ อันดับที่มีค่าน้อยที่สุด ด้านการแต่งกายแบบไทย ($\bar{x}=4.23$) ถัดขึ้นไปเป็นด้านดนตรีไทย ($\bar{x}=4.38$) ด้านมารยาทไทยและด้านศิลปะไทย ($\bar{x}=4.40$) ด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและด้านการละเล่นของไทย ($\bar{x}=4.42$) และด้านประเพณีไทย ($\bar{x}=4.44$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการสำรวจระดับสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนจังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีสำนึกในความเป็นไทย มีความรัก ความหวงแหนในความเป็นชาติไทย มีความสำนึกและเห็นคุณค่า และความสำคัญของคุณลักษณะต่าง ๆ ที่บ่งบอกและแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของความเป็นไทย ด้วยกระบวนการขัดเกลาหล่อหลอมและสร้างพลังความเข้มแข็ง และการสร้างขบวนการประชาธิปไตยในกลุ่มนักเรียนและเยาวชน จะสามารถดำเนินการได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามีกระบวนการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่ดี ถูกต้องและเป็นระบบที่ดี จะสามารถทำได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2. ระดับสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนจังหวัดแพร่ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนึกความเป็นสถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลจากการศึกษาอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาจาก “สำนึกความเป็นไทยทั้ง 16 ด้าน” ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่านักเรียนมีความสำนึกในเรื่อง ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อยู่ในระดับสูง ดังนั้นความมั่นคงของชาติ ซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญและถือเป็นนโยบายหลักของชาติ (วาระแห่งชาติ) คือ สำนึกรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดในเรื่องเกณฑ์กำหนดจิตสำนึกความเป็นไทย ของสำนักงานเอกลักษณ์ของชาติ มี 4 สถาบัน ได้แก่ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3. การฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสำนึกความเป็นไทยแก่นักเรียนในจังหวัดแพร่ ชุดกิจกรรมที่ใช้เพื่อการฝึกอบรม เป็นลักษณะของชุดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของนักเรียน เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นกระบวนการคิดและหาคำตอบของนักเรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็น 2 ช่วง ในช่วงแรกประมาณ 3 ชั่วโมง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นสาระหลักของสำนึกความเป็นไทย ด้านต่างๆ ทั้ง 16 ด้าน และในช่วงที่ 2 ภาคบ่าย มีการเข้าศึกษาเรียนรู้ในฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน โดยแต่ละฐานจะนำเอาคุณลักษณะของความเป็นไทยด้านที่มีค่าระดับความสำนึกต่ำสุด 5 ด้านสุดท้ายมาจัดเป็นฐานการเรียนรู้ 4 ฐานเพื่อให้ให้นักเรียนที่เข้ารับการอบรมเข้าเรียนรู้หมุนเวียนกันด้วยการแบ่งผู้เข้ารับการอบรมเป็น 4 กลุ่ม เพื่อหมุนเวียนกันศึกษาจนครบทั้ง 4 ฐาน การดำเนินการเข้าแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในช่วงแรกของการอบรม และการแบ่งกลุ่มเข้าเรียนรู้จากฐานการเรียนรู้ทั้ง 4 ฐาน ทำให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนได้มีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้มีโอกาสทำกิจกรรม ร่วมแสดงความคิดเห็น คิดสร้างสรรค์ คิดหาคำตอบและวิธีการต่าง ๆ ด้วยตนเอง และการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับกลุ่ม ซึ่งลักษณะการจัดกิจกรรมแบบนี้ถือว่าเป็นการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ที่เน้นการให้ผู้เรียนได้คิดอย่างสร้างสรรค์ ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง อันจะมีผลต่อความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะชีวิต มีทัศนคติ ค่านิยม และสำนึกในความเป็นไทยตาม เป้าหมายของการฝึกอบรม และวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้

4. ผลการติดตามและวัดระดับคุณธรรมสำนึกความเป็นไทยภายหลังการฝึกอบรมเสริมสร้างคุณธรรมสำนึกความเป็นไทย พบว่า นักเรียนของจังหวัดแพร่

5. มีสำนึกความเป็นไทยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจากผลการวัดสำนึกความเป็นไทยเป็นรายด้าน ผลสรุปมีด้านที่มีค่าระดับสำนึกความเป็นไทยที่อยู่ในระดับมากที่สุดถึง 4 ด้าน ตามลำดับได้แก่ 1) ด้านอาหารไทย 2) ด้านอุปนิสัยของคนไทย 3) ด้านการใช้ภาษาไทย 4) ด้านค่านิยมของสังคมไทย ซึ่งจากการสำรวจผลสรุปก่อนการฝึกอบรมเสริมสร้างคุณธรรมสำนึกความเป็นไทยปรากฏว่า ไม่มีคุณลักษณะสำนึกความเป็นไทยในด้านใดที่อยู่ในระดับมากที่สุดเลย จึงชี้ให้เห็นว่า ผลของการจัดกิจกรรมฝึกอบรมเสริมสร้างคุณธรรมสำนึกความเป็นไทยบังเกิดผลดีต่อการยกระดับสำนึกความเป็นไทยของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประกอบ สารวรรณ (2555) ที่ทำการวิจัย เรื่อง การส่งเสริมปลูกฝังคุณธรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี จังหวัดพิษณุโลก

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการวิจัยแสดงให้เห็นถึงผลการจัดกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นไทยส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการเพิ่มระดับสำนึกความเป็นไทยของนักเรียน ทั้งสำนึกความเป็นไทยโดยภาพรวม และรายด้าน ดังนั้น สถานศึกษาสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมและสนับสนุน การจัดกิจกรรมฝึกอบรมการเสริมสร้างสำนึกความเป็นไทยให้แก่ นักเรียน หรือจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียนที่ต้องส่งเสริมในด้านอื่นๆ

1.2 ผลจากวิจัยในส่วนของคุณลักษณะของสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนที่มีระดับคุณธรรมความสำนึกอยู่ในระดับต่ำทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการแต่งกายแบบไทย 2) ด้านมารยาทไทย 3) ด้านดนตรีไทย 4) ด้านศิลปะไทย และ 5) ด้านการละเล่นไทยทางสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง ต้องหากลยุทธ์และหรือมาตรการในการยกระดับของสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนให้สูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยในลักษณะนี้กับสถานศึกษาอื่นๆ ทั้งในจังหวัดแพร่ และจังหวัดอื่นๆ

2.2 ควรมีการทำวิจัยเปรียบเทียบระดับความสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ต่างกัน เช่น ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- จรัญ ศรีบุญนา. (2550). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงใจ ประกอบทรัพย์. (2553). การวิจัยแบบผสมเพื่อศึกษาระดับสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนและรูปแบบกิจกรรมปลูกฝังสำนึกความเป็นไทยของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ (ค.ม.). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2554). จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

- ดุจเดือน พ้นธมนาวิน. (2551). *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ*. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.
- ธานินทร์ กรัยวิเชียร(2551). *ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ*. กรุงเทพมหานคร : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ประกอบ สารวรรณ. (2555). *การส่งเสริมและพัฒนาสำนึกความเป็นไทยสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี จังหวัดพิษณุโลก*. จังหวัดพิษณุโลก.
- มลินธรา ยินดีสุข. (2547). *รูปแบบกิจกรรมการปลูกฝังค่านิยมความรักชาติสำหรับเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สายชล สัตยานุรักษ์. (2548). *การสร้างความเป็นไทยกระแสหลักและความจริงที่ความเป็นไทยสร้าง ตอนที่ 1 และ 2*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- โสภา ชัยพัฒน์. (2558). *การศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์แท็บเล็ต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1*. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558. วิทยาลัยสันตพล อุดรธานี.
- Luhmer, K. (1990). "Moral Education in Japan." in *Journal of Moral Education* 19. (October 1990) : 172-182
- Neil D. (2000). *The Origins of Scottish Nationhood*. London : Pluto Press.
- Rothi, D., Evanthia L. and Xenia C. (2006). "National Attachment and Patriotism in a European Nation : A British Study". in *Political Psychology* 26 (Feb 2006) : 135-155.

กระบวนการคิดเชิงระบบโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ สาขา ฟิสิกส์ ชั้นปีที่ 2

SYSTEMATIC THINKING FOR TEACHING AND LEARNING BY STEM EDUCATION FOR STUDENTS IN FACULTY OF EDUCATION, FACULTY OF PHYSICS SECOND-YEAR BACHELOR'S DEGREE

วลิดา อุ่นเรือน¹

WALIDA OUNRAUN

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง กระบวนการคิดเชิงระบบโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ สาขาฟิสิกส์ ชั้นปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนากระบวนการคิดเชิงระบบโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ สะเต็มศึกษา สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ สาขาฟิสิกส์ 2) เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเรียนรู้ในชั้นเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาฟิสิกส์ จำนวน 28 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) สอนทบทวนหรือการประชุมร่วมกันอย่างต่อเนื่องระหว่างทีมวิจัยและนักศึกษา 2) การอบรมการเขียนแผนฯ ที่เน้น กระบวนการคิดเชิงระบบ 3) แบบประเมินการสอนความพึงพอใจต่อกระบวนการคิดเชิงระบบ 4) แบบประเมินนวัตกรรมต่อการจัดการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษาและการวิจัยครั้งนี้โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

จากผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการพัฒนากระบวนการคิดเชิงระบบระบบ พบว่าค่าเฉลี่ยที่นักศึกษาให้คะแนนสูงสุด ด้านสมรรถนะการเรียนรู้ของนักศึกษา ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้นักศึกษาเห็นความสัมพันธ์และคิดเชื่อมโยงองค์ประกอบย่อย ๆ 2) ช่วยพัฒนาพฤติกรรมความเป็นครูให้เหมาะสม 3) สามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ 4) สามารถพัฒนา คุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.33$ รองลงมา ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้นักศึกษาพยายามใช้กระบวนการคิดเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ 2) ส่งเสริมให้นักศึกษามีกระบวนการคิด อย่างเป็นระบบที่ชัดเจน พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี $\bar{X} = 4.23$ และลำดับสุดท้าย ได้แก่ 1) ส่งเสริม ให้นักศึกษามีการวางแผนในการทำงานอย่างสมเหตุสมผล 2) ส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางาน 3) ส่งเสริมให้นักศึกษามีการพัฒนางานของตนด้วยวิธีการที่มีคุณภาพ พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ได้ $\bar{X} = 4.09$ 2. ผลการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมเฉลี่ยโดยรวมมีความพึงพอใจระดับเกณฑ์ดี ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ด้านผลการศึกษากิจกรรมประเมินกิจกรรมเนื้อหาโครงการวิจัย อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.34$, S.D = 0.57) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวทางสะเต็มศึกษา อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.32$, S.D = 0.57) ผลการศึกษากิจกรรมประเมินหลังการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.32$, S.D = 0.55) ผลการศึกษากิจกรรมประเมินหลังการจัดกิจกรรมเนื้อหาวิชาการโครงการวิจัย อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.30$, S.D = 0.57) กระบวนการคิดเชิงระบบโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ สะเต็มศึกษา ผลการตรวจสอบพบว่า มีความ เหมาะสม ถูกต้อง เป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

คำสำคัญ: กระบวนการคิดเชิงระบบ ; สะเต็มศึกษา ; การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ABSTRACT

Research The systematic thinking process using STEM Education for students in the Faculty of Education, Year 2 the aims were to: 1) Develop a systematic thinking process using STEM Education for students in Faculty of Physics 2.) evaluate the satisfaction of students in the Faculty of Education in Physics for STEM Education. The research tools were: 1) Focus group discussions or ongoing meetings between the research team and students; 2) Writing a plan of learning management emphasizing the systematic thinking process using STEM Education. 3) The evaluation of teaching satisfaction in the system thinking process by using The plunger learning STEM Education. 4) Evaluation of innovative teaching and learning in STEM Education and research, using mean and SD. The results of the research were as follows:

1. The results of the development of the systematic thinking process showed that the students 'average scores on the students' academic achievement were as follows: 1) Encourage the students to see the relationship and to think about the integration of the whole element. 3) Helps to design effective learning management plans. 4) Helps to improve the quality of education. As a result, the development of the model was appropriate at a high level, with the average score of 4.33, followed by: 1) encouraging students to use the thinking process to achieve their goals. 2) To encourage students to have a clear systematic thinking process, the development of the model is appropriate to a good level. The average score is 4.23 and the last one is 1) Encourage students to plan their work reasonably. 2) Encourage students to be creative in their work development. 3) Encourage students to develop their work. The quality of the model developed was good, with an average score of 4.09.

2. Participants evaluated the overall average attendance such as of the participants with satisfactory satisfaction. This meets the criteria set. Results of the study, activity evaluation, research content at the good level (mean 4.34, standard deviation was 0.57). According to the full study The mean score was 4.32 (standard deviation of 0.57). The results of the posttest evaluation of science learning activities were good level (mean = 4.32, standard deviation = 0.55) results of the contest activities. The results of the study, the evaluation form, the content of the research project contents. Were at a good level (mean 4.30, standard deviation was 0.57)

Keywords: Systematic thinking, STEM Education, Learning Management System

บทนำ

ในปัจจุบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้เกิดการ พัฒนาและเจริญรุดหน้าไปมาก ฉะนั้น ในแต่ละประเทศ จึงจำเป็นต้อง พัฒนาศักยภาพของพลเมืองในประเทศให้ ท้นต่อความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยี รวมทั้งการบูรณาการกับความรู้อื่นๆ คือการศึกษาให้สัมพันธ์กับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนไป จึงเป็นความท้าทายของครูผู้สอน โดยเฉพาะครูวิทยาศาสตร์ การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 จึงควรมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ที่มีลักษณะ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยอาจใช้สื่อต่าง ๆ

ประกอบและให้ลงมือทำปฏิบัติการจริงเพื่อสร้างทักษะต่าง ๆ สำหรับผู้เรียนและใช้เป็นเครื่องมือในการสืบเสาะและเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต (สมเกียรติ พรพิสุทธิมาศ, 2556)

สะเต็มศึกษา เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง ที่บูรณาการวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยี และคณิตศาสตร์เข้าด้วยกัน ให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง รวมทั้งการพัฒนากระบวนการหรือผลผลิตใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ ผ่านประสบการณ์ในการทำ กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) หรือ กิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2557) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษานั้น มีความสัมพันธ์ต่อการสร้างกระบวนการคิดเชิงระบบที่มีทั้งส่วนที่เป็นปัจจัยนำเข้า (Inputs) ส่วนกระบวนการ (Processes) และส่วนผลผลิต (Outputs) ที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ฉะนั้น วิธีการสร้างกระบวนการคิดเชิงระบบโดยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา เพื่อนำไปใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะนักศึกษาครูที่ต้องจัดการเรียนการสอนในอนาคต ซึ่งต้องเปลี่ยนแปลงไปจากการยืนหน้าชั้น มาเป็นการกระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการเรียนให้กับนักเรียน จึงมีความสำคัญ

จากข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้น จำเป็นที่ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีกระบวนการคิดเชิงระบบโดยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาและมีความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการคิดเชิงระบบโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาฟิสิกส์
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ สาขาฟิสิกส์ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

การทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในศตวรรษที่ 21
วิสัยทัศน์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (2552-2561) กำหนดให้ “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” โดยมีจุดเน้นการปฏิรูป 3 เรื่อง ได้แก่

- 1.1 พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้
- 1.2 โอกาสทางการศึกษา เปิดโอกาสให้คนไทยเข้าถึงการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

1.3 การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม
คุณภาพของการศึกษาและการเรียนรู้จะต้องบรรลุ 4 คุณภาพ คือ 1) คุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2) คุณภาพครูยุคใหม่ 3) คุณภาพแหล่งเรียนรู้/สถานศึกษายุคใหม่ 4) คุณภาพการบริหารจัดการใหม่เป้าหมายยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ไว้ดังนี้ 1. คนไทยและการศึกษาไทยมีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล 2. คนไทยใฝ่รู้ : สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง รักการอ่านและแสวงหาความรู้ 3. คนไทยใฝ่ดี : มีคุณธรรมพื้นฐาน มีจิตสำนึกและค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นประโยชน์ส่วนรวม มีจิตสาธารณะมีวัฒนธรรมประชาธิปไตย 4. คนไทยคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ : มีทักษะในการคิดและปฏิบัติ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการแข่งขัน 2 นโยบายหลักเพื่อขับเคลื่อนในประเด็นหลักที่ 1 คือ กระบวนการเรียนรู้ใหม่ เช่น นโยบายพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่นและเทคโนโลยีสารสนเทศ นโยบายการปรับหลักสูตรการเรียนการสอนเน้นกิจกรรมมากขึ้น นโยบายส่งเสริมการสอนแบบใหม่โดยใช้วิจัย โครงการ และกิจกรรม อีกทั้งยังกำหนดประเด็นหลักที่ 2 การพัฒนาครูยุคใหม่ โดยพัฒนาครูด้านวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่น และเทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาครูประจำการให้เป็นครูยุคใหม่ จะเห็นได้ว่าประเด็นหลักการพัฒนาครูจึงเป็นประเด็นหลักที่สำคัญในการขับเคลื่อนส่งผลให้การพัฒนากกระบวนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2. การจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา

STEM Education ย่อมาจาก Science, Technology, Engineering and Mathematics เป็นแนวทางการเรียนการสอนที่มีลักษณะของการบูรณาการการเรียนการสอนทั้งสี่สาขาเข้าด้วยกัน คือ วิทยาศาสตร์ (Science), เทคโนโลยี (Technology), วิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) และคณิตศาสตร์ (Mathematics) เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ทุกแขนงมาใช้ในการแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ในชีวิตประจำวัน โดยอาศัยการจัดการเรียนรู้ด้วยครูหลายสาขาร่วมมือกัน

Science เป็นวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาปรากฏการณ์ต่างๆ ในธรรมชาติ โดยอาศัยกระบวนการสืบเสาะทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Inquiry)

Technology เป็นวิชาที่ว่าด้วยกระบวนการทำงานที่มีการประยุกต์ศาสตร์สาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการแก้ปัญหา ปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาสิ่งต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการ หรือความจำเป็นของมนุษย์

Engineering เป็นวิชาที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์นวัตกรรมหรือสร้างสิ่งต่างๆ เพื่อมาอำนวยความสะดวกของมนุษย์ โดยอาศัยความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และกระบวนการทางเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ชิ้นงานนั้นๆ

Mathematics เป็นวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาเกี่ยวกับการคำนวณ หรือวิชาที่เกี่ยวกับการคำนวณเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาและต่อยอดทางวิศวกรรมศาสตร์

สาเหตุของการใช้ สะเต็มศึกษาจุดเริ่มต้นของแนวคิดสะเต็มศึกษามาจากสหรัฐอเมริกาที่ประสบปัญหาเรื่อง ผลการทดสอบ PISA ของสหรัฐอเมริกาที่ต่ำกว่าหลายประเทศและส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและวิศวกรรม รัฐบาลจึงมีนโยบาย ส่งเสริมการศึกษาโดยพัฒนาแนวทางการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษาขึ้นมา เพื่อหวังว่าจะช่วยยกระดับผลการทดสอบ PISA ให้สูงขึ้น และจะเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษ ที่ 21 (21st Century skills)

ในช่วงที่ผ่านมาประเทศไทยประสบปัญหาในลักษณะคล้ายกัน อาทิ นักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนอย่างแท้จริง เรียนอย่างท่องจำ ให้ทำข้อสอบผ่าน เมื่อผ่านไปอีกภาคการศึกษาหนึ่งเกิดปัญหาลืมบทเรียนที่จบไปแล้ว อาจเป็นเพราะนักเรียนไม่เข้าใจว่า บทเรียนนั้นนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้อย่างไร จึงทำให้นักเรียนไม่สามารถเชื่อมต่อกnowledge เป็นภาพใหญ่ได้

ตัวอย่างการเรียนการสอนในประเทศญี่ปุ่น : ประเทศญี่ปุ่น มักจะที่ประสบภัยพิบัติมาตลอด จึงนำมาประเด็นดังกล่าว มาใช้ในภาคการศึกษา ดังเช่น การคำนวณพื้นที่ประสบภัยน้ำท่วม การไหลของน้ำการเคลื่อนที่ของคลื่นสึนามิ แม้จะเป็นความเข้าใจในพื้นฐานไม่ลึกซึ้ง เท่ากับการศึกษาด้วยแบบจำลองด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer modeling) ที่หน่วยงานดูแลและบริหารใช้งานอยู่จริง แต่ก็ทำให้นักเรียนเห็นภาพที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากขึ้น

ตัวอย่างการเรียนการสอนในประเทศไทย : สสวท. ได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ตามแนวทาง STEM Education หลายกิจกรรม

3. การคิดเชิงระบบ (System Thinking)

การคิดเชิงระบบ (System Thinking) หมายถึง การคิดสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็ตามโดยพิจารณาเห็นความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบในตัวของมันเอง แนวคิดลักษณะนี้เป็นไปตามแนวคิดของทฤษฎีระบบ (System Theory) ที่ว่า “สิ่งทั้งหลายที่อยู่ใต้อวกภพ หรือจักรวาล (The Universe) ไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยระบบทั้งสิ้น” คุณสมบัติของความเป็นระบบจึงมีทั้งส่วนที่เป็นปัจจัยนำเข้า (Inputs) ส่วนกระบวนการ (Processes) และส่วนผลผลิต (Outputs) มีขอบเขตในแต่ละหน่วยของระบบ และผลจากหน่วยหนึ่งจะไปเป็นปัจจัยนำเข้าของอีกหน่วยหนึ่งหรือแม้แต่ว่าระบบทั้งระบบเองก็จะเป็นส่วนหนึ่งของในระบบที่ใหญ่ขึ้น การคิดเชิงระบบจึงต้องเข้าใจความเชื่อในแนวคิดนี้เป็นพื้นฐานเสียก่อนจึงจะทำให้การคิดเชิงระบบสามารถดำเนินการได้ด้วยดี ถ้าไม่เชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างเป็นระบบและมองไม่เห็นความเป็นระบบหรือเป็นส่วนหนึ่งของระบบใด ๆ แล้วจะเป็นอุปสรรคของการคิดเป็นอย่างมาก

ทฤษฎีระบบตามแนวคิดดังกล่าวแบ่งระบบทั้งหลาย
ทั้งปวงในจักรวาล (The Universe)

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย

Output	Outcome	Impact
- ได้กระบวนการ คิดเชิงระบบโดย ใช้การจัดการ เรียนรู้แบบ STEM สำหรับสำหรับ นักศึกษา คณะครุ ศาสตร์ สาขาวิชา ฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยราช ภัฏอุตรดิตถ์	- ได้แนวทางการจัดการ เรียนการสอนโดย ใช้การจัดการ เรียนรู้แบบ STEM - นักศึกษาสามารถ เขียนแผนการสอน ที่เกิดจากการ จัดการเรียนรู้แบบ STEM - นักศึกษามีวิธีการ จัดการเรียนการ สอนที่หลากหลาย อาทิ การนำ รูปแบบการจัด กิจกรรม Problem- based Learning มาใช้ในการจัดการ เรียนการสอน	- นักศึกษามีความ พึงพอใจ และ สามารถสร้าง ชิ้นงานที่เกิดจาก การสังเคราะห์ องค์ความรู้ที่เกิด จากการจัดการ เรียนรู้แบบ STEM

คำถามการวิจัย

การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสามารถสร้าง
กระบวนการคิดเชิงระบบได้หรือไม่

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและ
เชิงปริมาณ (Mixed method research) ผู้วิจัยได้
ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 การสนทนากลุ่ม สนทนากลุ่มหรือการ
ประชุมร่วมกันอย่างต่อเนื่องระหว่างทีมวิจัยและนักศึกษา

2.2 การอรรถาธิบายแผนการจัดการเรียนรู้ที่
เน้นกระบวนการคิดเชิงระบบโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ
สะเต็มศึกษา

3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.1 การดำเนินการแบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน: ศึกษา
สภาพปัญหาและความต้องการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา
วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของ
นักศึกษาฟิสิกส์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

กลุ่มประชากร นักศึกษาสาขาวิชาฟิสิกส์ จำนวน
28 คน มีขั้นตอนดังนี้

1) ประชาสัมพันธ์การจัดโครงการอบรม
การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

2) ดำเนินการจัดการอบรมโครงการจัดการ
เรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

3) สนทนากลุ่มโดยใช้แบบฟอร์มที่จัดทำ
ขึ้นมาโดยเฉพาะ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและ
เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจและความ
สนใจเกี่ยวกับการเรียนรู้

ระยะที่ 2 เป็นการออกแบบและพัฒนา:
เป็นการออกแบบและพัฒนา เพื่อหาประสิทธิภาพการเรียน
การสอน ประกอบด้วย

1) อบรมการเขียนแผนการสอน และร่วม
วางแผนพูดคุยในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบสะเต็ม
ศึกษา

2) สนทนากลุ่มเพื่อพัฒนากระบวนการคิด
เชิงระบบโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

3) นักศึกษากลุ่มเป้าหมายดำเนินการจัดทำ
แผนการสอนที่มีกระบวนการเรียนการสอนแบบสะเต็ม
ศึกษา

ระยะที่ 3 เป็นการนำไปใช้: การทดลองใช้
รูปแบบการเรียนการสอน การพัฒนาการจัดการเรียนรู้สะ
เต็มศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

1) จัดประกวดผลงาน อาทิ สื่อการสอน
นวัตกรรม โครงการงาน รูปแบบหรือเทคนิควิธีการสอน

1.1 แบบประเมินความเหมาะสมของ
แผนการจัดการเรียนรู้ทั่วไป

1.2 แบบฟอร์มการให้คะแนนผลงาน
ประเภทสิ่งประดิษฐ์

ระยะที่ 4 เป็นการประเมินผล :
การประเมิน และปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเรียนการสอน
ประกอบด้วย

1) ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา
กลุ่มเป้าหมายต่อกระบวนการเรียนการสอนแบบสะเต็ม
ศึกษา

2) การเก็บรวบรวมข้อมูล

3) การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์
ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้
แบบสอบถาม และการสนทนากลุ่มสนทนากลุ่ม

ระยะที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้ แผนการ
ออกแบบกิจกรรมสะเต็มศึกษาเป็นกลุ่ม แบบประเมิน
กิจกรรมเนื้อหาวิชาการโครงการวิจัย แบบประเมินความพึง
พอใจของนักศึกษากลุ่มเป้าหมายต่อกระบวนการเรียนการ
สอนแบบ สะเต็มศึกษา แบบการประเมินการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามแนวทางสะเต็มศึกษา
แบบสอบถามนักศึกษาด้านความคิดเห็นต่อรูปแบบ
การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงระบบ

การให้ความหมายโดยการให้ค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน
และรายข้อดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

มีเกณฑ์การแปลความหมายแต่ละช่วงระดับคะแนนคือ

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง พึงพอใจ

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง พึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

ระยะที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้ แบบ
ประเมินแผนการสอนของนักศึกษา แบบประเมินการคิดเชิง
ระบบ แบบประเมินผลงานของนักศึกษา

ระยะที่ 4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้
แบบประเมินกิจกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

สถิติบรรยาย (Descriptive Statistics) หาค่าเฉลี่ย
(Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
ร้อยละ(Percentage) ความถี่ (Frequency) เพื่อบรรยาย
ลักษณะทั่วไป

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาแบบประเมินกิจกรรมเนื้อหาวิชาการ
โครงการวิจัย อยู่ในระดับดี

การศึกษาผลการประเมินความพึงพอใจของ
นักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมเนื้อหาวิชาการโครงการวิจัย พบว่า
ได้ผลดังนี้ค่าเฉลี่ยที่นักศึกษาให้คะแนนความรู้ความเข้าใจ
สูงสุด ได้แก่ วิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้และกิจกรรม
เหมาะสมเพียงใด รองลงมา ได้แก่ ท่านสามารถนำความรู้
และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์เพียงใด
และลำดับสุดท้าย ได้แก่ ระยะเวลาในการบรรยายกิจกรรม
ความเหมาะสมเพียงใด

จากผลการประเมิน พบว่า นักศึกษามีความ
พึงพอใจในการถ่ายทอดความรู้และกิจกรรมของวิทยากร
สูงสุด รองลงมาเป็นเรื่องการประยุกต์ใช้ และลำดับสุดท้าย
คือความเหมาะสมในการบรรยายกิจกรรม ซึ่งได้ผลอยู่ใน
ระดับดี ตามตารางดังนี้

กิจกรรม	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.
วิทยากรสามารถถ่ายทอด ความรู้และกิจกรรมเหมาะสม เพียงใด	28	4.52	0.50

กิจกรรม	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.
ท่านสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์เพียงใด	28	4.4	0.58
ระยะเวลาในการบรรยายกิจกรรมความเหมาะสมเพียงใด	28	4.12	0.60

2. ผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวทางสะเต็มศึกษา อยู่ในระดับดี

การศึกษาผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษามีทั้งหมด 3 ด้าน พบว่า ได้ผลดังต่อไปนี้

ด้านที่ 1 นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการกิจกรรมด้านการมีความกล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออก มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมมีความน่าสนใจท้าทายให้อยากเรียนรู้และกิจกรรมช่วยให้นักศึกษาอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมและเข้าร่วมกิจกรรมทุก และลำดับสุดท้าย ได้แก่ นักศึกษาอยากให้อีกกิจกรรมแบบนี้กับเนื้อหาอื่นๆ และกิจกรรมช่วยให้นักศึกษาได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง

ด้านที่ 2 นักศึกษามีความพึงพอใจด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา พบว่า หัวข้อการมีอิสระในการเรียนรู้ รองลงมา ได้แก่ หัวข้อการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และลำดับสุดท้าย ได้แก่ หัวข้อ บรรยากาศในการเรียนน่านุกรสนาน น่าเรียน

ด้านที่ 3 นักศึกษามีความพึงพอใจด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา พบว่า ด้านประโยชน์ที่ได้จากการเรียนรู้ ได้แก่ นักศึกษาคิดอย่างมีเหตุผล รองลงมา ได้แก่ หัวข้อนักศึกษารู้จักและอยากช่วยเหลือผู้อื่นมากขึ้นและนักศึกษานำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และลำดับสุดท้าย หัวข้อนักศึกษามีความมั่นใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ผลที่ได้ตามตาราง

กิจกรรม	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.
ด้านที่ 1 นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการกิจกรรม			
การมีความกล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออก	28	4.42	0.50
กิจกรรมมีความน่าสนใจท้าทายให้อยากเรียนรู้และกิจกรรมช่วยให้นักศึกษาอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมและเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง	28	4.33	0.48
นักศึกษายากให้อีกกิจกรรมแบบนี้กับเนื้อหาอื่นๆ และกิจกรรมช่วยให้นักศึกษาได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง	28	4.25	0.68
ด้านที่ 2 นักศึกษามีความพึงพอใจด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา			
หัวข้อการมีอิสระในการเรียนรู้	28	4.46	0.51
หัวข้อการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	28	4.42	0.58
บรรยากาศในการเรียนน่านุกรสนาน น่าเรียน	28	4.08	0.65
ด้านที่ 3 นักศึกษามีความพึงพอใจด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา			
นักศึกษาคิดอย่างมีเหตุผล	28	4.42	0.58
หัวข้อนักศึกษารู้จักและอยากช่วยเหลือผู้อื่นมากขึ้นและนักศึกษานำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	28	4.38	0.58
นักศึกษามีความมั่นใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	28	4.25	0.44

ทั้งสามด้าน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวทางสะเต็มศึกษา อยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นการเสริมสร้างการมีความกล้าคิด กล้าทำ

และกล้าแสดงออกความน่าสนใจท้าทายให้อยากเรียนรู้ สามารถประยุกต์ใช้กิจกรรมแบบนี้กับเนื้อหาอื่นๆ และ กิจกรรมช่วยให้นักศึกษาได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง ทั้งยังมีความพึงพอใจด้านบรรยากาศในการเรียนรู้มีอิสระในการเรียนรู้การเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และการสร้างบรรยากาศการเรียนให้มีความน่าเรียน สนุกสนาน ซึ่งเป็นการส่งเสริมการคิดอย่างมีเหตุผลนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และความมั่นใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อีกด้วย

3. ผลการศึกษาการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามแนวทางสะเต็มศึกษาอยู่ในระดับดี

การศึกษาผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามแนวทางสะเต็มศึกษา พบว่า

ในขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการประเมินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับกระบวนการเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยที่นักศึกษาให้คะแนนความรู้ความเข้าใจสูงสุด รองลงมาได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้เน้นการบูรณาการองค์ความรู้ สะเต็มศึกษาและการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 รองลงมาได้แก่ มีการจัดเตรียมสื่อ/นวัตกรรม และลำดับสุดท้าย ได้แก่ ความสมบูรณ์ขององค์ประกอบของกิจกรรมการเรียนรู้

ในขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติขณะปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยที่นักศึกษาให้คะแนนความรู้ความเข้าใจสูงสุด ได้แก่ การใช้สื่อ/นวัตกรรมประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เรียนกำหนดปัญหาได้และใช้ในกระบวนการแก้ปัญหา และการส่งเสริมบรรยากาศการสื่อสารระหว่างสมาชิกกลุ่มของนักศึกษาในระหว่างกระบวนการเรียนรู้เพื่อหาคำตอบ รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เน้นการใช้ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและคณิตศาสตร์ผ่านกระบวนการออกแบบทางวิศวกรรมศาสตร์มาใช้ในการแก้ปัญหาและลำดับสุดท้าย ได้แก่ ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

ในขั้นตอนที่ 3 มีสองประเด็น การเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาจากการสอน มีค่าเฉลี่ยที่นักศึกษาให้

คะแนนความรู้ความเข้าใจ และการบันทึกหลังการสอน เท่ากับ

กิจกรรม	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.
ในขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการประเมินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับกระบวนการเทคโนโลยี			
ความรู้ความเข้าใจสูงสุด	28	4.52	0.59
การเรียนรู้เน้นการบูรณาการองค์ความรู้ สะเต็มศึกษาและการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21	28	4.48	0.59
การจัดเตรียมสื่อ/นวัตกรรม	28	4.4	0.58
ความสมบูรณ์ขององค์ประกอบของกิจกรรมการเรียนรู้	28	4.2	0.41
ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติขณะปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
การใช้สื่อ/นวัตกรรมประกอบการจัดกิจกรรม	28	4.52	0.51
กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เน้นการใช้ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและคณิตศาสตร์ผ่านกระบวนการออกแบบ ทางวิศวกรรมศาสตร์มาใช้ในการแก้ปัญหา	28	4.4	0.50
ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	28	4.16	0.62
ขั้นตอนที่ 3 การเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาจากการสอน มีค่าเฉลี่ยที่			
นักศึกษาให้คะแนนความรู้ความเข้าใจ เท่ากับ 4.32		4.32	0.63
การบันทึกหลัง การสอน เท่ากับ 4.28		4.28	0.54

ทั้งสามขั้นตอน พบว่า ในขั้นเตรียมความพร้อมก่อนจัดกิจกรรม นักศึกษาให้คะแนนความรู้ความเข้าใจสูงสุดรองลงมาคือการเรียนรู้เน้นการบูรณาการองค์ความรู้ สะเต็มศึกษาและการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 รองลงมาคือการจัดเตรียมสื่อ/นวัตกรรม และสุดท้ายคือความสมบูรณ์ขององค์ประกอบของกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นตอนการปฏิบัติขณะปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักศึกษาให้คะแนนการใช้สื่อ/นวัตกรรมประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งผลให้ ผู้เรียนกำหนดปัญหาได้และใช้ในกระบวนการแก้ปัญหา และการส่งเสริมบรรยากาศการสื่อสารระหว่างสมาชิกกลุ่มของ นักศึกษาในระหว่างกระบวนการเรียนรู้เพื่อหาคำตอบ รองลงมาได้แก่ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เน้นการใช้ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และคณิตศาสตร์ ผ่านกระบวนการออกแบบทางวิศวกรรมศาสตร์มาใช้ในการแก้ปัญหา และลำดับสุดท้ายได้แก่ ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

4. แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ทั่วไป (การแข่งขันประกวดแผนการสอนสะเต็มศึกษา)

จากการแข่งขันประกวดแผนการสอนสะเต็มศึกษาสรุปคะแนนเฉลี่ยรวมของคณะกรรมการ 2 ท่าน กลุ่มที่ชนะเลิศ ได้แก่ กลุ่มที่ 4 ได้คะแนนเท่ากับ 80.5 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ซึ่งแผนการสอนของกลุ่มที่ 4 มีความโดดเด่นของคะแนนหลายด้าน ได้แก่ ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ สำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้และสื่อประกอบ การวัดและการประเมินผล ทำให้ชนะเลิศในการประกวดแข่งขันกลุ่มที่รองลงมา ได้แก่ กลุ่มที่ 3 ได้คะแนนเท่ากับ 76 คะแนน มีความโดดเด่นของคะแนนหลายด้าน ได้แก่ สำคัญ แหล่งเรียนรู้และสื่อประกอบ การวัดและการประเมินผล และสุดท้าย ได้แก่ กลุ่มที่ 1 เท่ากับ 69 คะแนน ก็มีความโดดเด่น ได้แก่ สำคัญ แหล่งเรียนรู้และสื่อประกอบ แต่ยังมีจุดบกพร่องที่ต้องปรับแก้ไขอีกหลายด้าน

5. สรุปคะแนนแบบสอบถามนักศึกษาด้านความคิดเห็นต่อรูปแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงระบบ

จากผลสรุปคะแนนของแบบสอบถามนักศึกษาด้านความคิดเห็นต่อรูปแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงระบบ พบว่า ความต้องการของนักศึกษาที่อยากให้ส่งเสริมได้แก่การเห็นความสัมพันธ์และการคิดเชื่อมโยงองค์ประกอบย่อย ๆ ขององค์รวมได้ การพัฒนาพฤติกรรม ความเป็นครูให้เหมาะสม การมีความสามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในภาพรวม และรองลงมาได้แก่ การส่งเสริมกระบวนการคิดเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายตามลำดับขั้นตอนที่วางแผน และส่งเสริมให้มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นสิ่งสำคัญต่อการส่งเสริมการคิดเชิงระบบให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

และผลการสรุปคะแนนด้านความคิดเห็นต่อด้านคุณลักษณะของนักศึกษาครูนักคิดเชิงระบบ พบว่า นักศึกษามีความช่างสังเกตในภาพรวมเพื่อเก็บรายละเอียดของข้อมูลต่าง ๆ และสามารถบูรณาการความรู้หรือศาสตร์สาขาอื่นๆ เพื่อช่วยแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม รองลงมาได้แก่ การหาข้อสรุปมาเป็นเกณฑ์ช่วยในการตัดสินใจหรือคิดแก้ปัญหาได้เหมาะสม ซึ่งคะแนนการประเมินผลอยู่ในระดับดี

6. สรุปคะแนนประเมินเฉลี่ยแผนการสอนแบบสะเต็มศึกษา

สรุปคะแนนเฉลี่ย จากคณะกรรมการ ได้ดังนี้ กลุ่มชนะเลิศ ได้แก่ กลุ่มสะพานไม้ไผ่ได้คะแนนเฉลี่ย 80.5 คะแนน รองอันดับที่สอง ได้แก่ กลุ่มสัมฤทธิ์ผลความหวังได้คะแนนเฉลี่ย 76 คะแนน รองอันดับที่สาม ได้แก่ กลุ่มรถกระดาศ ได้คะแนนเฉลี่ย 72.5 คะแนน กลุ่มที่อันดับที่สี่ ได้แก่ กลุ่มแผนที่ดาว ได้คะแนนเฉลี่ย 70.5 คะแนน และกลุ่มที่ได้อันดับที่ห้า ได้แก่ น้ำพุในขวด ได้คะแนนเฉลี่ย 69 คะแนน

7. แบบฟอร์มการให้คะแนนผลงานประเภทสิ่งประดิษฐ์ กลุ่มที่ชนะเลิศ ได้แก่ กลุ่มที่ 4 สะพานไม้ไผ่โดย

สรุปรวมผลคะแนนเฉลี่ย จากคณะกรรมการ 2 ท่าน เท่ากับ 80.5 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน

โดยให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ 26 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ให้คะแนนคุณภาพของสื่อ 27 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ให้คะแนนการเลือกใช้วัสดุ 8 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ให้คะแนนคุณค่าของสื่อการสอน 8.5 คะแนน จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน และให้คะแนนการนำเสนอผลงาน 11 คะแนน จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน ซึ่งผลงานที่จัดทำขึ้น มีความคิดสร้างสรรค์ มีคุณภาพที่ดี มีความแข็งแรง มีการเลือกใช้วัสดุที่ดี และมีการนำเสนอที่ชัดเจน ทำให้ได้คะแนนสูงสุด

8. ผลการศึกษาการประเมินกิจกรรมเนื้อหาโครงการวิจัย อยู่ในระดับดี

การศึกษาผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาการประเมินกิจกรรมเนื้อหาโครงการวิจัยพบว่า ผลการประเมินการได้รับความรู้และประสบการณ์จากกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.61 มีค่า SD เท่ากับ 0.49 รองลงมา ได้แก่ ท่านสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์เพียงใด เท่ากับ 4.5 มีค่า SD เท่ากับ 0.51 รองลงมา ได้แก่ ระบบแสง เสียง มีความเหมาะสมเพียงใด เท่ากับ 4.43 มีค่า SD เท่ากับ 0.57 และลำดับสุดท้าย ได้แก่ ระยะเวลาในการจัดประกวดแข่งขันเหมาะสมเพียงใด เท่ากับ 4.04 มีค่า SD เท่ากับ 0.64

จากผลที่ได้ พบว่า นักศึกษาเห็นคุณค่าการได้รับความรู้และประสบการณ์จากกิจกรรมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ และสุดท้ายได้แก่ การให้เวลาในการจัดประกวดแข่งขันที่มีความเหมาะสม

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเสริมสร้างความสามารถเพื่อพัฒนาระบบการคิดเชิงระบบโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ สะเต็มศึกษา สำหรับสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาฟิสิกส์ ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลักษณะของกระบวนการวิจัยและพัฒนาได้ผลดังนี้

ระยะที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน: ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา ผลการวิจัย พบว่า มีนักศึกษาให้ความสนใจและสมัครเข้าร่วมโครงการ จำนวน 28 คน โดยนักศึกษที่สมัครเข้าร่วมโครงการมีความปรารถนาที่จะมีความรู้ความเข้าใจเรื่องกระบวนการคิดเชิงระบบโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้จัดการแบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 5 กลุ่ม เพื่อให้นักศึกษาได้สนทนากลุ่มและศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนในห้องเรียน จากนั้นระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่องการจัดกระบวนการสอนแบบ สะเต็มศึกษา หลังจากการเข้าร่วมอบรมโครงการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษามากยิ่งขึ้น

ระยะที่ 2 เป็นการออกแบบและพัฒนาเพื่อหาประสิทธิภาพการเรียนการสอน พบว่าหลังจากการอบรมผู้วิจัยได้จัดให้นักศึกษาแบ่งตามกลุ่มที่ได้แบ่งไว้ในระยะที่ 1 เพื่อสนทนากลุ่มร่วมวางแผนพูดคุยในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบสะเต็มศึกษา พัฒนาระบบการคิดเชิงระบบโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาและดำเนินการจัดทำแผนการสอนที่มีกระบวนการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษา หลังจากการเข้าร่วมอบรมการเขียนแผนการสอนและร่วมวางแผนพูดคุยในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบสะเต็มศึกษา แล้วนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเรื่องเขียนแผนแบบสะเต็มศึกษาและสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาได้

การประเมินกิจกรรมเนื้อหาวิชาการโครงการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยที่นักศึกษาให้คะแนนความรู้ความเข้าใจสูงสุด ได้แก่ วิทยาการสามารถถ่ายทอดความรู้ / กิจกรรมเหมาะสมเพียงใด เท่ากับ 4.52 มีค่า SD เท่ากับ 0.50

การประเมินกิจกรรมเนื้อหาวิชาการโครงการวิจัยพบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยที่นักศึกษาให้คะแนนความรู้ความเข้าใจสูงสุด ได้แก่ วิทยาการสามารถถ่ายทอดความรู้ / กิจกรรมเหมาะสมเพียงใด เท่ากับ 4.52 มีค่า SD เท่ากับ 0.50

อภิปรายผลการวิจัย

การประเมินด้านความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษาพบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กิจกรรมช่วยให้นักศึกษากล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออก 4.42 และค่า SD เท่ากับ 0.50

ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากโดย หัวข้อการมีอิสระในการเรียนรู้ 4.46 มีค่า SD เท่ากับ 0.51

ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา พบว่าด้านประโยชน์ที่ได้จากการเรียนรู้ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักศึกษาคิดอย่างมีเหตุผล 4.42 มีค่า SD เท่ากับ 0.58

การประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามแนวทางสะเต็มศึกษา โปรแกรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แนวทางสะเต็มศึกษา เพื่อพัฒนา นักศึกษาในการจัดการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษา

ระยะที่ 3 พบว่า (3.1) จากการจัดประกวดผลงาน พบว่า นักศึกษามีความตั้งใจในการทำสื่อ นวัตกรรม อย่างตั้งใจตั้งแต่เริ่มต้นหาหัวข้อเรื่อง สะเต็มศึกษา การจัดหาสื่อโครงการ กระบวนการคิดและวิธีสร้างสื่อ สะเต็มศึกษาจนถึงกระบวนการจัดประกวดผลงาน (3.2) ในการจัดประกวดผลงาน มีนักศึกษาส่งผลงานเข้าประกวด จำนวน 5 กลุ่ม ตามที่กำหนดไว้ในระยะที่ 1 (3.3) นักศึกษาสามารถสร้างสื่อการสอน และสามารถอธิบายกระบวนการสอนแบบสะเต็มศึกษา ได้ (3.4) นักศึกษาทุกกลุ่มมีความพึงพอใจต่อผลการประกวด สื่อ

ระยะที่ 4 พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการทำ สื่อ นวัตกรรม สะเต็มศึกษา กระบวนการคิดและวิธีสร้างสื่อ สะเต็มศึกษาในระดับมาก

1. จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นศึกษากระบวนการคิดเชิงระบบโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเนื้อหาหลักการจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เพื่อนำหลักการมาอบรมความรู้ให้กับนักศึกษาสาขาวิชาฟิสิกส์ คณะครุศาสตร์ จำนวน 28 คน จากนั้นได้จัดแบ่งกลุ่มนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำการสนทนากลุ่มการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา จำนวน 5 กลุ่ม และให้นักศึกษาปรึกษาหารือกัน เพื่อหากิจกรรมที่จะนำมาจัดการเรียนการสอน ซึ่งหลังจากการอบรมความรู้ให้กับนักศึกษาและได้ทดลองสนทนากลุ่ม แล้วนั้น ผู้เข้าร่วมโครงการได้ประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมเฉลี่ยโดยรวมมีความพึงพอใจระดับเกณฑ์ดี ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ด้านผลการศึกษากการประเมินกิจกรรมเนื้อหาโครงการวิจัย อยู่ในระดับดี

2. ให้นักศึกษาทำแผนการสอนแบบสะเต็มศึกษาตามกลุ่ม โดยให้เวลานักศึกษาในการจัดหากิจกรรมและทดลองเขียนแผน เป็นเวลา 2 สัปดาห์ จากนั้นให้นักศึกษานำมาให้ผู้วิจัยตรวจ หลังจากพบปัญหาและข้อผิดพลาดของชิ้นงาน จึงให้นักศึกษานำกลับไปแก้ไขเป็นเวลา 2 สัปดาห์ แล้วจึงมาส่งอีกครั้ง ผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวทางสะเต็มศึกษาอยู่ในระดับดี เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. ดำเนินการจัดการอบรมโครงการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาต่อเนื่อง ผู้วิจัยได้นัดหมายให้นักศึกษาเตรียมตัวศึกษาเรื่องการเรียนการสอนแบบ สะเต็มศึกษามาล่วงหน้าก่อนเป็นเวลา 2 สัปดาห์ ในวันอบรมโครงการ และได้เชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษามาให้ความรู้แก่นักศึกษา จำนวน 3 ท่าน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงที่ 1 อบรมความรู้เรื่องสะเต็มศึกษา โดยการอบรมความรู้พื้นฐาน สะเต็มศึกษา ผู้วิจัยได้นำตัวอย่างการประยุกต์ใช้สะเต็มศึกษาเรื่อง บัณฑิตจัมป์ มาเป็นเนื้อหาเพื่อฝึกหัดการจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบ สะเต็มศึกษา ช่วงที่ 2 อบรมความรู้เรื่องหลักการฟิสิกส์ เรื่องโคลอยมิเตอร์ ช่วงที่ 3 อบรมความรู้เรื่องหลักการฟิสิกส์ เรื่อง เครื่องชั่งสปริง

ผลการศึกษาการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์ตามแนวทางสะเต็มศึกษาอยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นไป
ตามที่เกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. จัดประกวดแข่งขันกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสะ
เต็มศึกษา โดยขั้นตอนการจัดประกวดแข่งขัน ผู้วิจัยได้เชิญ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษามา
เป็นกรรมการจำนวน 2 ท่าน ซึ่งได้ผลเป็นที่พึงพอใจของ
นักศึกษา ผลการศึกษาแบบประเมินกิจกรรมเนื้อหาวิชาการ
โครงการวิจัย อยู่ในระดับดี

สิ่งที่พบจากการเข้าร่วมโครงการวิจัย พบว่า
นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และมีความพึงพอใจในการ
จัดการเรียนการสอนแบบ สะเต็มศึกษา เป็นอย่างมาก
โดยเห็นได้จากความตื่นตัวและมีความปรารถนาที่จะนำ
การเรียนการสอนแบบ สะเต็มศึกษา ไปใช้ในการสอนใน
อนาคต และมีความปรารถนาที่จะพัฒนาตนเองในการสอน
ให้กับนักศึกษา สาขาวิชาฟิสิกส์ รุ่นถัดไป ซึ่งเป็นผลดีในการ
สร้างความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้องและรุ่นต่อๆ ไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรจัดให้มีการนำเสนอผลงานวิจัยสะเต็มศึกษา
ให้กับบุคคลภายนอก เพื่อเป็นการฝึกฝนความกล้าหาญในการ
นำเสนอผลงานให้มีความเชี่ยวชาญมากยิ่งขึ้น

1.2 ควรให้นักศึกษาได้ฝึกฝนการสอนแบบสะเต็มศึกษา
ให้นักศึกษารุ่นน้องต่อไป เป็นการฝึกฝนการสอนแบบสะ
เต็มศึกษาแก่นักศึกษารุ่นพี่

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรให้ระยะเวลาในการติดตามการทำแผนการสอน
และการจัดทำสื่อสะเต็มศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อความแม่นยำให้การ
ทำข้อมูลแผนการสอนและสื่อสะเต็มศึกษา

2.2 ควรเตรียมผู้สอนเนื้อหาให้กระชับเพื่อจะไม่สอน
เกินเวลา

2.3 ควรให้เวลาแก่นักศึกษาในการจัดนำเสนอกิจกรรม
สะเต็มศึกษามากขึ้น เพื่อสามารถนำเสนอได้ชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

- กิงนภาร ปลัดทอง. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นชุมชนแห่งการ
เรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดเลย.
วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558. วิทยาลัยสันตพล อุดรธานี.
- จาตุรนต์ ฉายแสง. (2556). แผนนโยบายการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- นงนุช เอกตระกูล. (2558). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ STEM เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิด
แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (CPS) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี.
- วรภรณ์ พิมพ์ราช. (2560). ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
โรงเรียนอนุบาลน้อยหญิง จังหวัดอุบลราชธานี. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม –
ธันวาคม 2560. วิทยาลัยสันตพล อุดรธานี.
- สมเกียรติ พรพิสุทธิมาศ. (2556). การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในศตวรรษที่ 21. วารสารหน่วยวิจัยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ
สิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 หน้า 54-63.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2557). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสะเต็มศึกษา. กรุงเทพฯ.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.). กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). สะเต็มศึกษา. กรุงเทพมหานคร.
กระทรวงศึกษาธิการ.

การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร

THE EVALUATION OF HEALTH PROMOTION SCHOOL PROJECT IN THE SCHOOL OF BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

วิไลวรรณ อธิมิตชัยกุล¹

VILAIWAN ATHIMATICHAIKUL

บทคัดย่อ

การวิจัยประเมินผลครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต (2) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง ปีการศึกษา 2559 กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจงและการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า (1) ผลการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านบริบท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อวัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อการกำหนดนโยบายและการวางแผนจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อโรงเรียนได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการวางไว้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อนักเรียนทุกคนได้รับการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ประเมินผล และได้รับการวางแผนแก้ไขเมื่อพบปัญหาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยนักเรียนมีความพึงพอใจต่อบริการของโครงการฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าการรวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ยังไม่ครอบคลุมทุกด้าน จึงมีข้อเสนอแนะให้สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร จัดทำแผนงานพหุคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพไปศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และเป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงาน

คำสำคัญ : การประเมินผล ; การดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ; สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร

¹ นักศึกษาปริญญาโท วิชาเอกบริหารสาธารณสุข สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ABSTRACT

The objectives were to assess (1) the context, inputs, processes and outputs of the school health promoting schools under the Bangkok Metropolitan Administration (2) study barriers and suggestions for implementation of the health promotion schools.

The population in this study was those involved in the implementation of the school health promotion project in the Bangkok Metropolitan Administration. The result of the evaluation of the Golden Health Promotion School in academic year 2016. 322 persons were enrolled in random sampling and stratified random sampling. The research instruments were a 5-level scale questionnaire with consistency index. Between 0.67 - 1.00, the reliability was 0.90. Data were analyzed by means of percentage, means and standard deviation.

The results of the study were as follows: (1) the context, inputs, processes and outputs were suitable at the upper level. The highest average import factors were found at the high level. And when considering each. Objectives are in line with Bangkok's educational development policy and plan. And Policy formulation and planning activities are appropriate, the school has implemented the action plan. , students are weighed. Measure Height Assessment and was planned to resolve the problem continually. The students were satisfied with the project services. (2) Problems and obstacles in the project implementation were mostly from the Collection of achievement data of project implementation. Not covered yet Therefore, giving suggestions for schools under the Bangkok Metropolitan Administration to draw up a plan for the Health Promotion Board to study. To exchange information and experience in health promotion schools. And it motivates the practitioner.

Keywords: Evaluation ; Health Promotion School Project ; Educational institutions in Bangkok

บทนำ

กระทรวงสาธารณสุขโดยกรมอนามัยได้กำหนดโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพการดูแลสุขภาพของเด็กวัยเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์ให้โรงเรียนเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นจุดศูนย์กลางในการพัฒนาสุขภาพควบคู่ไปกับการศึกษาด้วยการบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพ ควบคุมป้องกันโรคและอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมในโรงเรียนและในพื้นที่โรงเรียน ตลอดจนสร้างกลไกการประสานงานและการปฏิบัติร่วมกันระหว่างภาครัฐ

ภาคเอกชน องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและชุมชน โดยมีนโยบายให้พื้นที่ต่างๆ ดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 และมีการประเมินโรงเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงแก้ไขให้ได้ตามมาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน (สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2556)

การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้เกิดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคตามองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 ประการ โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านกระบวนการ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของ

โรงเรียน องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน และด้านการส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพองค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษา ในโรงเรียน องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม และองค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน (สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย, 2558)

องค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพทั้ง 10 ประการดังกล่าวข้างต้นนี้ จะถูกนำไปประเมินเพื่อรับรองการเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับทองแดง ซึ่งจะต้องผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นต่ำมากใน 4 องค์ประกอบ โดยต้องผ่านตัวชี้วัดทุกตัวและผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นต่ำใน 6 องค์ประกอบที่เหลือ ระดับเงิน ซึ่งจะต้องผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นต่ำมากใน 6 องค์ประกอบ โดยต้องผ่านตัวชี้วัดทุกตัวและผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นต่ำใน 4 องค์ประกอบที่เหลือ ระดับทอง ซึ่งจะต้องผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นต่ำมากใน 8 องค์ประกอบ โดยต้องผ่านตัวชี้วัดทุกตัวและผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นต่ำใน 2 องค์ประกอบที่เหลือ ทั้งนี้ หลังจากโรงเรียนผ่านการประเมินรับรองเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทองแล้ว ระยะต่อไปจะเป็นการพัฒนาโรงเรียนสู่เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชรที่เน้นการวัดผลลัพธ์ด้านสุขภาพ พฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน และผลการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ : ตัวชี้วัดที่ 1 มาตรฐานที่ 2 การดำเนินงานสุขภาพของนักเรียนแกนนำ : ตัวชี้วัดที่ 2 และ 3 และมาตรฐานที่ 3 ผลสำเร็จของการดำเนินงาน ได้แก่ ภาวะสุขภาพของนักเรียน : ตัวชี้วัดที่ 4 – 10 และโครงการแก้ไขปัญหในโรงเรียน : ตัวชี้วัดที่ 11 รวมถึงงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ น้ำบริโภคปลอดภัยและ

เพียงพอ : ตัวชี้วัดที่ 12 สุขาภิบาล : ตัวชี้วัดที่ 13 โภชนาการและสุขภาพอาหาร : ตัวชี้วัดที่ 14 – 16 การป้องกันอุบัติเหตุ : ตัวชี้วัดที่ 17 และการป้องกันและแก้ไขมลภาวะที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ : ตัวชี้วัดที่ 18 – 19 (สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2559)

จากการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันนั้น พบว่าในจำนวนโรงเรียนทั่วประเทศทั้งหมด 32,458 โรงเรียน มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเพียง 10,396 โรงเรียน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 32.0 โดยมีโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ประเมินกระบวนการจำนวน 3,125 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.0 ของโรงเรียนที่เข้าโครงการ หรือร้อยละ 9.6 ของโรงเรียนทั้งหมด ซึ่งถือว่ายังมีจำนวนน้อยมาก และในปี พ.ศ. 2558 มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ร้อยละ 96.6 ดำเนินการตามกระบวนการร้อยละ 93.9 (สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย, 2558)

สำหรับการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในพื้นที่กรุงเทพมหานครนั้น เป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างสำนักอนามัยและสำนักการศึกษา โดยมีพยาบาลอนามัยโรงเรียนของศูนย์บริการสาธารณสุข สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร เป็นผู้บริหารจัดการงานด้านสุขภาพร่วมกับสถานศึกษา เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้และดำเนินงานด้านสุขภาพร่วมกันให้นักเรียนสามารถดูแลสุขภาพของตนเองและผู้อื่นได้ นักเรียนได้รับการปลูกฝังทัศนคติ มีทักษะการดูแลตนเอง และปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพอย่างเหมาะสม โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจึงต้องดูแลบุคคลทุกคนในโรงเรียนและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนควบคู่กัน ซึ่งเป็นการบูรณาการความร่วมมือในเรื่องการศึกษาควบคู่ไปกับการมีสุขภาพดีโดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรสหวิชาชีพสาธารณสุข ผู้ปกครอง ชุมชน รวมทั้งภาคีเครือข่ายและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พยาบาลอนามัย

โรงเรียนจึงต้องศึกษาเกณฑ์การประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 องค์ประกอบ (ระดับทอง) และ 19 ตัวชี้วัด (ระดับเพชร) ให้เข้าใจอย่างชัดเจนก่อนที่จะมีการประสานดำเนินงานในโรงเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบ โดยการประเมินรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จะเริ่มที่เกณฑ์การประเมินระดับทองในโรงเรียนทุกสังกัด และการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชรโรงเรียนแห่งนั้น จะต้องอยู่ในระยะเวลาของการรับรองเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง (กองสร้างเสริมสุขภาพ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร, 2558) ซึ่งจากรายงานผลการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครปีงบประมาณ 2554 – 2558 (ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2558) พบว่าประเด็นสำคัญซึ่งยังคงเป็นปัญหาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร คือ นักเรียนมีน้ำหนักเกินเกณฑ์มาตรฐาน เหนือ และผิมนุ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริโภคอาหารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและฟัน ได้แก่ อาหารหรือขนมว่างประเภทหวานจัด มันจัด หรือเค็มจัด ทั้งนี้ ในจำนวนสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครทั้งหมด 438 โรงเรียน มีสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครที่ได้ดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 120 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.3 โดยมีสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครที่ผ่านเกณฑ์การประเมินรับรองเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง จำนวน 60 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.0 ระดับเงิน จำนวน 56 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 46.7 ซึ่งมีสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเพียง 4 โรงเรียน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 3.3 ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินรับรองเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร ส่วนในปีงบประมาณ 2559 มีสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครที่ได้ดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 180 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.1 โดยมีสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครที่ผ่านเกณฑ์การประเมินรับรองเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง จำนวน 95 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 52.8 ระดับเงิน จำนวน 75 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.2 และระดับเพชร

จำนวน 10 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 6.0 ตามลำดับ (กองสร้างเสริมสุขภาพ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร, 2558)

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครยังเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในจำนวนน้อย และในจำนวนสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพก็มีจำนวนน้อยที่ผ่านเกณฑ์การประเมินรับรองเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในระดับเพชรและระดับทอง ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นหากมีการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งหมดที่มีผลการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับทอง ในปีการศึกษา 2559 จะเป็นประโยชน์ในการนำผลประเมินที่ได้รับไปเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันพิจารณา ตัดสินใจ ปรับปรุง พัฒนา และดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

ทั้งนี้ ในการประเมินในรูปแบบที่เหมาะสมคือการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) (Stufflebeam, D.L., 1983 อ้างใน ช่อทิพย์ บรมธนรัตน์, 2556) ซึ่งมีจุดเน้นสำคัญคือเพื่อแสวงหาข้อมูลสำหรับการปรับปรุง แก้ไข ตัดสินใจ และพัฒนาโครงการ ประกอบด้วย การประเมิน 4 ด้าน คือ (1) ประเมินบริบทของโครงการ ได้แก่ นโยบาย แผน ความจำเป็นและความต้องการของชุมชน (2) ประเมินปัจจัยนำเข้าเบื้องต้น ได้แก่ ความพร้อมของบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ (3) ประเมินกระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ การนิเทศ ปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงาน และ (4) ประเมินผลผลิตของโครงการ ได้แก่ การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการเมื่อโครงการสิ้นสุดลง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทองอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model)

(Stufflebeam, D.L., 1983 อ้างใน ช่อทิพย์ บรมธนรัตน์, 2556) ซึ่งประกอบด้วย การประเมิน 4 ด้าน คือ (1) ด้านบริบท ได้แก่ ความสอดคล้องของนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการดำเนินโครงการ กับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานครและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (2) ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ความพอเพียงของบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และความพร้อมของสถานที่ (3) ด้านกระบวนการ ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงานตามกิจกรรม การนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข และ (4) ด้านผลผลิต ได้แก่ ผลการดำเนินโครงการบรรลุ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ และระดับความพึงพอใจของนักเรียนแกนนำที่มีต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้เสนอต่อสำนักอนามัย และสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปเป็นแนวทางการดำเนินงาน เพื่อขับเคลื่อนนโยบายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย

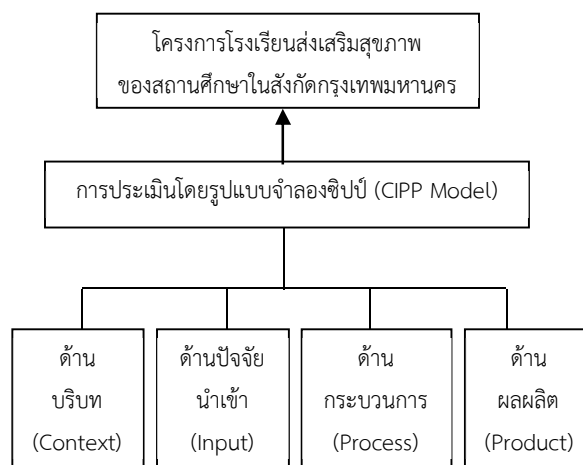
การวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ในรูปแบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model) (Stufflebeam, D.L.,1983 อ้างใน ช่อทิพย์ บรมธนรัตน์, 2556) ประกอบด้วย การประเมิน 4 ด้าน ได้แก่

1. การประเมินด้านบริบท ซึ่งเป็นการประเมินความสอดคล้องของนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการดำเนินการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ซึ่งเป็นการประเมินความพอเพียงของบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และความพร้อมของสถานที่ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

3. การประเมินด้านกระบวนการ ซึ่งเป็นการประเมินการวางแผน การดำเนินงานตามกิจกรรม การนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

4. การประเมินด้านผลผลิต ซึ่งเป็นการประเมินผลการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมาย และการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนแกนนำที่มีต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยสามารถสรุปเป็นภาพประกอบได้ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง ปีการศึกษา 2559 จำนวน 8 โรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 16 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 32 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 64 คน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 8 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 1,540 คน รวมจำนวนประชากรทั้งหมด 1,660 คน (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2558)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง ปีการศึกษา 2559 จำนวน 322 คน จากจำนวน 8 โรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ทั้งนี้เนื่องจากจากรายงานของสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2559) พบว่าสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครยังเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในจำนวนน้อย และในจำนวนสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพก็มีจำนวนน้อยที่ผ่านเกณฑ์การประเมินรับรองเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในระดับเพชร และระดับทอง ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นหากมีการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งหมดที่มีผลการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับทองอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป จะเป็นประโยชน์ในการนำผลการประเมินที่ได้รับไปเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันพิจารณา ตัดสินใจ ปรับปรุง พัฒนา และดำเนิน

โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

เมื่อผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง ปีการศึกษา 2559 ในการแบ่งกลุ่มและคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษาอย่างเป็นสัดส่วนกับขนาดของประชากรในแต่ละสถานศึกษา (Proportional to size) โดยใช้สูตรดังนี้

$$n_1 = \frac{N_1 \times n_2}{N_2}$$

เมื่อ n_1 = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีผลการประเมินโครงการฯ ระดับทอง ปีการศึกษา 2559

n_2 = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม

N_1 = จำนวนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการฯ ของแต่ละสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร

N_2 = จำนวนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการฯ ทั้งหมด

แทนค่าสูตรดังกล่าวซึ่งจะทำให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง ปีการศึกษา 2559 ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สถานศึกษา	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย					
	ผู้บริหาร	ครู	กรรมการ	เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	ผู้ปกครอง	รวม
แห่งที่ 1	2	2	2	1	26	33
แห่งที่ 2	2	2	2	1	40	47
แห่งที่ 3	2	2	2	1	25	32
แห่งที่ 4	2	2	2	1	35	42
แห่งที่ 5	2	2	2	1	30	37
แห่งที่ 6	2	2	2	1	45	52
แห่งที่ 7	2	2	2	1	25	32
แห่งที่ 8	2	2	2	1	40	47
รวม	16	16	16	8	266	322

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร” ครั้งนี้ เป็นการวิจัยประเมินผลในรูปแบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model) (Stufflebeam, D.L., 1983 อ้างใน, 2556) ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพรวม และได้กำหนดกรอบการประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์ ตัวบ่งชี้ วิธีการประเมิน และการวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การจัดทำเครื่องมือดังนี้

1. การประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์ด้านบริบท

- ตัวบ่งชี้: ความสอดคล้องของนโยบายวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการดำเนินโครงการ กับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานครและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- วิธีการ/เครื่องมือ: แบบสอบถาม

- แหล่งผู้ให้ข้อมูล: ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการสถานศึกษา เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ปกครองนักเรียน

- การวิเคราะห์: ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

- มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) โดยรวมตั้งแต่ระดับมากขึ้นไป

2. การประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์ด้านปัจจัยนำเข้า

- ตัวบ่งชี้: ความพอเพียงของบุคลากรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และความพร้อมของสถานที่

- วิธีการ/เครื่องมือ: แบบสอบถาม

- แหล่งผู้ให้ข้อมูล: ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการสถานศึกษา เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ปกครองนักเรียน

- การวิเคราะห์: ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

- มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) โดยรวมตั้งแต่ระดับมากขึ้นไป

3. การประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์ด้านกระบวนการ

- ตัวบ่งชี้: มีการวางแผน การดำเนินงานตามกิจกรรม การนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข

- วิธีการ/เครื่องมือ: แบบสอบถาม

- แหล่งผู้ให้ข้อมูล: ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการสถานศึกษา เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ปกครองนักเรียน

- การวิเคราะห์: ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

- มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) โดยรวมตั้งแต่ระดับมากขึ้นไป

4. การประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์

- ตัวบ่งชี้: (1) มีการวางแผน การดำเนินงานตามกิจกรรม การนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข

: (2) ระดับความพึงพอใจของนักเรียนแกนนำ ที่มีต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

- วิธีการ/เครื่องมือ: แบบสอบถาม

- แหล่งผู้ให้ข้อมูล: ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการสถานศึกษา เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนแกนนำ

- การวิเคราะห์: ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

- มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) โดยรวมตั้งแต่ระดับมากขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จากกรอบการประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์ ตัวบ่งชี้ วิธีการประเมิน และการวิเคราะห์ข้างต้นนี้ ผู้วิจัยได้นำมาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูที่รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการสถานศึกษา เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ปกครอง และนักเรียน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาแบบสอบถามจากกรอบการประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์ ตัวบ่งชี้ วิธีการประเมิน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับโครงการ

โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัด กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูที่รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการสถานศึกษา เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ปกครอง และนักเรียน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีเนื้อหาทั้งหมด 3 ส่วน จำนวน 322 ชุด และแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจของนักเรียนแกนนำ ต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัด กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 ชุด ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิ สถานศึกษาในสังกัด ตำแหน่งงานปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ประสพการณ์ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และการเติมข้อมูลในช่องว่าง จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัด กรุงเทพมหานคร ได้แก่ การประเมินด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็นการประเมินด้านบริบท จำนวน 9 ข้อ การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน 22 ข้อ การประเมินด้านกระบวนการ จำนวน 14 ข้อ และการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ จำนวน 22 ข้อ รวมทั้งหมดจำนวน 67 ข้อ โดยมีลักษณะมาตรวัดแบบประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งมีตัวเลือก 5 ระดับ และมีเกณฑ์การให้คะแนนตามแนวทางของลิเคิร์ท Likert (Likert- type scale) (ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2550)

และแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนแกนนำต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 9 ข้อ โดยมีลักษณะมาตรวัดแบบประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งมีตัวเลือก 5 ระดับ และมีเกณฑ์การให้คะแนนตามแนวทางของลิเคิร์ท Likert (Likert- type scale) (ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2550) ดังนี้

5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก

3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านปานกลาง

2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อย

1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนนโดยการนำคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามของแต่ละคนรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย และใช้หลักการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2550)

4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติตามแบบประเมินโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามแบบประเมินโครงการอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามแบบประเมินโครงการอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามแบบประเมินโครงการอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามแบบประเมินโครงการอยู่ในระดับน้อยที่สุด หรือควรปรับปรุง

ส่วนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้อคำถามปลายเปิดเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้อย่างอิสระ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ มีดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลเพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหาและนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงให้สอดคล้องกับเนื้อหา

3. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 60 คน แล้วนำมาหาค่าความเที่ยงตรง (Reliability)

4. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีดังนี้

1. การหาความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity Index) ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาความสอดคล้องกับค่านิยมเชิงปฏิบัติการของตัวแปร วัตถุประสงค์ ครอบคลุมของเนื้อหาตามแนวคิดที่ผู้วิจัยเลือกใช้ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งโดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 นำแบบสอบถามพร้อมโครงร่างวิจัยฉบับย่อซึ่งมีค่านิยมเชิงปฏิบัติการของตัวแปรที่ศึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำถามกับค่านิยมเชิงปฏิบัติการ (Content Validity Index: CVI) ซึ่งกำหนดลักษณะความคิดเห็นเป็น 4 ระดับ คือ 1, 2, 3 และ 4 ซึ่งมีความหมายดังนี้ (บุญใจ ศรีสถิตยรรณู, 2550)

1 หมายถึง คำถามไม่สอดคล้องกับค่านิยมเชิงปฏิบัติการของตัวแปร

2 หมายถึง คำถามจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงอย่างมากจึงจะมีความสอดคล้องกับค่านิยมเชิงปฏิบัติการของตัวแปร

3 หมายถึง คำถามต้องได้รับการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงเล็กน้อยจึงจะมีความสอดคล้องกับค่านิยมเชิงปฏิบัติการของตัวแปร

4 หมายถึง คำถามมีความสอดคล้องกับค่านิยมเชิงปฏิบัติการของตัวแปร

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาคำนวณค่า CVI จากสูตร $CVI = \frac{\text{จำนวนข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญทุกคนให้ความคิดเห็นระดับ 3 และ 4}}{\text{จำนวนข้อคำถามทั้งหมด}}$

ขั้นที่ 3 เมื่อผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ นำเครื่องมือมาแก้ไขเพิ่มเติมให้ความชัดเจนด้านเนื้อหา ความเหมาะสมด้านภาษา ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาคำถามกับเนื้อหาของมิติตัวแปร โดยคำถามข้อใดที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นในระดับ 3 นำมาปรับปรุงให้มีความสอดคล้องกับค่านิยม ส่วนคำถามข้อใดที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นในระดับ 1 และ 2 นำมาปรับปรุง แบบสอบถามให้ครอบคลุมและให้สอดคล้องกับตัวแปร จากการรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาหาคำนวนหาดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) โดยใช้เกณฑ์ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา $CVI \geq 0.80$ (Polit และ Hungler, 2006 อ้างใน รัตน์ศิริ ทาโต, 2551) และเกณฑ์ความสอดคล้องด้วยการคำนวณดัชนีความตรงตามเนื้อหา ต้องได้ค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.80 และทำการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือที่นำไปตรวจสอบความตรงของเนื้อหาประกอบด้วย 5 ส่วน ซึ่งผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ และการปรับปรุงแบบสอบถามในแต่ละส่วนมีดังนี้

1. แบบสอบถามการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร การประเมินด้านบริบท มีข้อคำถาม 9 ข้อ ได้ค่า $CVI = 1$ โดยปรับข้อคำถามให้อ่านเข้าใจง่ายและมีความเหมาะสมกับการนำไปใช้มากขึ้นตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. แบบสอบถามการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า มีข้อคำถาม 22 ข้อ ได้ค่า $CVI = 1$ โดยปรับข้อคำถามให้อ่านเข้าใจง่ายและมีความเหมาะสมกับการนำไปใช้มากขึ้นตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ

3. แบบสอบถามการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการ มีข้อคำถาม 14 ข้อ ได้ค่า $CVI = 1$ โดยปรับข้อคำถามให้อ่านเข้าใจง่ายและมีความ

เหมาะสมกับการนำไปใช้มากขึ้นตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ

4. แบบสอบถามการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านผลผลิต (ผลการดำเนินงานตามโครงการ) มีข้อคำถาม 22 ข้อ ได้ค่า CVI = 1 โดยปรับข้อคำถามให้อ่านเข้าใจง่าย และมีความเหมาะสมกับการนำไปใช้มากขึ้นตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ

5. แบบสอบถามการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนแกนนำที่มีต่อการบริการโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร (สำหรับนักเรียน) มีข้อคำถาม 9 ข้อ ได้ค่า CVI = 1 โดยปรับข้อคำถามให้อ่านเข้าใจง่ายและมีความเหมาะสมกับการนำไปใช้มากขึ้นตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. การหาความเที่ยงของเครื่องมือ(Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง ปีการศึกษา 2559 ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 60 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์หาความเที่ยงโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยใช้เกณฑ์ที่ยอมรับได้ที่มีค่าความเที่ยงของเครื่องมือ ≥ 0.70 (Devellis, 1991, p. 85 อ้างถึงใน อารียรรณ อ่วมตานี, 2554) จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือเท่ากับ 0.90

3. การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยก่อนทำการเก็บข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยได้ชี้แจงข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่างได้ทราบเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัย ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนทราบถึงสิทธิที่จะยกเลิกหรือถอนตัวออกจากกรวิจัยได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผลและไม่มีผลกระทบใดๆ กับกลุ่มตัวอย่าง โดยผลการวิจัยในครั้งนี้

จะนำเสนอเป็นภาพรวม ไม่ระบุชื่อ/สกุลของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเมื่อกลุ่มตัวอย่างเข้าใจรายละเอียดดังกล่าวแล้ว และยินยอมที่จะเข้าร่วมการวิจัยด้วยความสมัครใจ จึงให้กลุ่มตัวอย่างลงลายมือชื่อให้คำยินยอมในแบบฟอร์มการให้คำยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Consent form)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตจากประธานหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบริหารสาธารณสุข มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร

2. เมื่อได้รับหนังสืออนุมัติจากประธานหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบริหารสาธารณสุข มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชแล้ว ผู้วิจัยเข้าพบผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อแนะนำตัวพร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย และรายละเอียดเกี่ยวกับการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ตลอดจนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยกำหนด

3. ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการในขั้นตอนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง และเข้าพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อไปแนะนำตัวและชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย และขั้นตอนการเก็บข้อมูล

4. ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ซึ่งในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 322 ชุด ซึ่งสามารถเก็บแบบสอบถามคืนมาได้ 322 ชุด โดยเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์และสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ ร้อยละ 100 และแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 ชุด ซึ่งสามารถเก็บ

แบบสอบถามคืนมาได้ 100 ชุด โดยเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์และสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ ร้อยละ 100

5. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามมาจัดให้เป็นหมวดหมู่ตามประเด็นการวิจัยเพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติและสรุปผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณซึ่งเมื่อผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลโดยใช้รูปแบบพรรณนา อภิปราย และใช้ตารางประกอบคำบรรยาย ซึ่งสำหรับแบบสอบถามที่เป็นข้อคำถามปลายปิด ผู้วิจัยจะนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนแบบสอบถามที่เป็นข้อคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยจะรวบรวมข้อมูลและสรุปผล โดยจัดลำดับตามความถี่ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้แสดงความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.7 มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี ร้อยละ 57.8 โดยอายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง คือ 38 ปี มีคุณวุฒิปริญญาตรี โดยเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาที่ 6 ร้อยละ 87.6 ในตำแหน่งผู้ปกครองนักเรียน ร้อยละ 82.6 และมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร 1 - 2 ปี

ผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการสูง

ที่สุด รองลงมา คือ ด้านผลผลิต ด้านบริบท และด้านปัจจัยนำเข้า ตามลำดับ

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร

1. ด้านบริบท พบว่า การดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ผ่านมายังไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากชุมชนเท่าที่ควร จึงได้มีข้อเสนอแนะให้สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร เพิ่มการประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้ชุมชนได้เห็นถึงความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า บทบาทในการดำเนินงานของคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ผ่านมายังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร จึงได้มีข้อเสนอแนะให้สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครดำเนินการดังนี้

2.1 ควรจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยแต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติ สนใจ เอาใจใส่เรื่องสุขภาพมีความตระหนัก มีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย

2.2 ควรหาแหล่งงบประมาณในการดำเนินงาน เพื่อสนับสนุนให้แก่คณะกรรมการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

2.3 ควรจัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างละเอียด

2.4 ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแก่คณะกรรมการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นประจำ เพื่อร่วมวางแผนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

2.5 ควรร่วมวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ และร่วมแก้ไขพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านกระบวนการ พบว่า การดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ผ่านมายังขาดความพร้อมในการดำเนินโครงการด้านคณะกรรมการและการวางแผนการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้อง จึงได้มีข้อเสนอแนะให้สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ต้องให้ความสำคัญต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างจริงจัง และใช้ภาวะผู้นำในการผลักดันให้คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพตระหนักในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งไว้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

3.2 คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ควรตระหนักในบทบาทหน้าที่ในการร่วมกันค้นหาแนวทางปฏิบัติเพื่อพัฒนาสู่การเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่มีคุณภาพ

4. ด้านผลผลิต พบว่า การรวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ยังไม่ครอบคลุมทุกด้าน จึงได้มีข้อเสนอแนะให้สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครดำเนินการดังนี้

4.1 สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ควรจัดทำแผนงานพาคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนไปศึกษาดูงาน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพและเป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงาน

4.2 สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ควรมีการระดมความคิดของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษา เพื่อร่วมกันวางแผนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามความต้องการ และเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านบริบท อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีได้มีการกำหนดนโยบายการบริหารงานของสถานศึกษาในด้านต่างๆ ซึ่งหมายรวมไปถึงนโยบายการส่งเสริมสุขภาพของทั้งบุคลากรของสถานศึกษาและนักเรียนอย่างเป็นระบบ ทั้งในด้านการวางแผน การจัดองค์กร การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน การรายงานผล และการแก้ไขปรับปรุงผลการดำเนินงาน ภายใต้การเชื่อมโยงประสานงานระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน ซึ่งการส่งเสริมสุขภาพที่เกิดจากความเห็นชอบของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษานี้ มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในสถานศึกษาทุกแห่งมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับที่ฉวีวรรณ แซ่ซี (2546) ได้กล่าวไว้ว่า นโยบายเป็นสิ่งแรกที่ทุกหน่วยงานจะต้องดำเนินการ เพราะนโยบายถือว่าเป็นหลักและวิธีปฏิบัติที่ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานไปสู่เป้าหมาย หากหน่วยงานใดไม่ได้กำหนดนโยบายไว้ อาจเป็นปัญหาพื้นฐานที่จะส่งผลถึงปัญหาอื่นๆ ตามมาด้วย ดังนั้น หากหน่วยงานได้มีการกำหนดนโยบายไว้ชัดเจนจะทำให้บุคลากรของหน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนตระหนักและให้ความสำคัญโดยมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามนโยบายนั้น

นอกจากนี้ ผลการวิจัยในประเด็นดังกล่าว ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตา ฉิมพลี (2549) ที่ได้ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซีบี (CIPP Model) เพื่อประเมินโครงการในด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ซึ่งผลการประเมิน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความเหมาะสมและสอดคล้องของวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูชื่น พงษ์ดี (2553) ที่ได้ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนราชดำริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 โดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน กรรมการสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในประเด็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมมีความพร้อมของวิธีการดำเนินการตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน กรรมการสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนราชดำริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 มีผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสมรรถภาพของบุคลากรที่สนับสนุนการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนราชดำริเล็งเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีและต่อเนื่อง ทำให้มีความพร้อมของวิธีการดำเนินการและมีความเพียงพอซึ่งสามารถนำไปใช้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพได้เป็นอย่างดี

3. การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร แซ่อึ้ง (2551) ที่ได้ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพกลุ่มโรงเรียนเอกชนสามัญอำเภอเบตง จังหวัดยะลา โดยศึกษาความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน ประสิทธิภาพของโครงการ และศึกษาปัญหาอุปสรรค ซึ่งผลการประเมินพบว่า ความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานของโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการดำเนินงานและวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับมากเพราะโรงเรียนบริหารงานอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการระดับปานกลาง และตระหนักต่อคุณค่าโครงการระดับมาก การจัดสรร

งบประมาณเพื่อใช้ในโครงการอยู่ในระดับพร้อมมาก ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานโครงการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สุขนิสัยของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะสำคัญ คือ โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์กีฬาและเครื่องเล่นในสนามเด็กเล่นให้เพียงพอ

4. การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของธิดา ฉิมพลี (2549) ที่ได้ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) เพื่อประเมินโครงการในด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ซึ่งผลการประเมินพบว่า ด้านผลผลิตหรือผลงานที่เกี่ยวข้องกับความสอดคล้องของผลการดำเนินงานโครงการกับวัตถุประสงค์ของโครงการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ส่วนปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต นั้น มี สอดคล้องกับผลการวิจัยของธีระพันธ์ ขวนจิตต์ (2549) ที่ได้ประเมินผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาล (วัดโน) เทศบาลสมุทรปราการ โดยประเมินปัจจัยพื้นฐาน กระบวนการ ผลผลิต และศึกษาปัญหาอุปสรรค พบว่า ด้านปัจจัยพื้นฐาน องค์ครมีความพร้อม ด้านคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมีนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร มีการวิเคราะห์ปัญหาก่อนทำโครงการ มีการพัฒนาแกนนำ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า คณะครูและนักเรียนมีส่วนสำคัญในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ มีการนิเทศและระดมทรัพยากรในท้องถิ่นมาสนับสนุน การประเมินกระบวนการมีระบบและขั้นตอนที่ชัดเจนนำไปบูรณาการในกิจกรรมการเรียน

การสอน เน้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมสุขอนามัยที่ดี การประเมินผลผลิต โครงการ และกิจกรรมต่างๆ ทำให้สภาวะแวดล้อมของโรงเรียนสะอาดเป็นระเบียบ สถิติปัญหาสุขภาพมีแนวโน้มดีขึ้นจนน่าพอใจ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่มสรุปว่า โรงเรียนมีปัญหาด้านปัจจัยพื้นฐาน พฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน และการประชาสัมพันธ์

และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภา ป้อมลอย (2550) ได้ประเมินการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่กลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 10 องค์ประกอบ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเรียงลงมา 3 อันดับ คือ การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ นโยบายของโรงเรียน และการออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ และพบว่าองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเรียงขึ้นไป 3 อันดับ คือ โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน สุขศึกษาในโรงเรียน และบริการอนามัยโรงเรียน จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคองค์ประกอบที่มากที่สุด ได้แก่ การบริการอนามัยโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 23.33 รองลงมา คือ โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน คิดเป็นร้อยละ 21.67 ในภาพรวมทุกองค์ประกอบมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น ประสานงานกับผู้ปกครอง และชุมชนให้ต่อเนื่อง รวมทั้งจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้เพียงพอ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านบริบท ได้แก่

- สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ควรกำหนดนโยบายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเอง เพื่อให้การพัฒนางานมีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นผู้จัดทำคู่มือและกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผลการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพทั่วประเทศ ควรเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือและกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผลการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ อันจะเป็นการเปิดโอกาสให้สถานศึกษาทั่วประเทศสามารถดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพได้อย่างเต็มศักยภาพตามบริบทของสถานศึกษานั้น

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่

- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในสถานศึกษาทั่วประเทศ ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในสถานศึกษาทั่วประเทศ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ควรร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการอบรมครูส่งเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านกระบวนการ ได้แก่

- ควรมีการติดตามความก้าวหน้า และประเมินความสำเร็จการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในสถานศึกษาทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง

- ควรมีการบูรณาการการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพร่วมกับทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

- ควรมีการตรวจสอบข้อบกพร่องในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในสถานศึกษาทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง

1.4 ด้านผลผลิต ได้แก่

- ควรให้นักเรียนทุกคนได้ทราบถึงนโยบายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษา และควรให้นักเรียนแกนนำที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษา ได้รับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ตนเอง ตลอดจนสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมโรงเรียนส่งเสริม

สุขภาพในช่วงหลังเลิกเรียน และควรฝึกให้นักเรียนทุกคน
ตรวจสอบสุขภาพด้วยตนเอง

- ควรมีมาตรการเด็ดขาดกับนักเรียนที่ยัง
สูบบุหรี่ในโรงเรียน ควรจัดโครงการพัฒนาสุขภาพนักเรียนที่
มีน้ำหนักต่ำกว่าและมากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ควรส่งเสริม
ให้นักเรียนมีการทดสอบสมรรถภาพทางกายด้วยตนเอง
และครูแนะแนวควรดูแลนักเรียนที่มีปัญหาด้านต่างๆ อย่าง
ใกล้ชิด เพื่อช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ
อารมณ์ สังคม และสติปัญญาสมวัย และมีภูมิคุ้มกันในการ
ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในช่วงวัยเรียน

- การประเมินผลกระทบทางสุขภาพ
ประกอบด้วย 1) การมีสุขภาพดี (ดี) ผู้วิจัยขอให้
ข้อเสนอแนะว่าเป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนมีจิตใจที่ดีงาม
เป็นคนมีคุณธรรม จริยธรรม ยอมรับฟังผู้อื่น มีระเบียบวินัย
ยกย่องและให้เกียรติซึ่งกันและกัน รักความเป็น
ประชาธิปไตย มีความรักและภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย
รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้อื่นและ
แบ่งปันความรัก 2) การดูแลสุขภาพ (เก่ง) ผู้วิจัยขอให้
ข้อเสนอแนะว่าเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีการ
ดำเนินชีวิตอย่างเต็มความสามารถรู้จักการแก้ปัญหาได้ด้วย
ตนเองโดยไม่ใช้ความรุนแรง รู้จักการดูแลสุขภาพตนเอง
ครบถ้วน และสังคม และรู้จักการช่วยเหลือสังคม 3) การมี

ความสุข (สุข) ผู้วิจัยขอให้ว่าเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้
นักเรียนเป็นคนที่มีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รู้จัก
ผ่อนคลายความเครียด มีความอดทนไม่ท้อแท้ต่อ
สถานการณ์ต่างๆ มีมนุษยสัมพันธ์ รักความเป็นอิสระ สติ
เสีภาพ รู้จักการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อสุขภาพ เป็นคน
คิดเป็น คิดดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นคนยอมรับ
ความเป็นจริงของชีวิต

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการประเมินโครงการโรงเรียน
ส่งเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง และประเมินความพึงพอใจ
ของผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพ
ของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูในโรงเรียน
ผู้ปกครองนักเรียน ต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

2.2 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ
ในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของของ
สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร และสถานศึกษาอื่นๆ

2.3 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาโรงเรียนส่งเสริม
สุขภาพให้สู่ระดับเพชร

เอกสารอ้างอิง

- ช่อทิพย์ บรมธนรัตน์. (2556). *การประเมินผลโครงการสาธารณสุข : ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชูชื่น พงษ์ดี. (2553). *การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนราชดำริสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานครเขต 2*. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร.
- ธิดา ฉิมพลี. (2549). *การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระพันธ์ ขวนจิตต์. (2549). *การประเมินผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดใน) เทศบาลนคร
สมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ธีรวิทย์ เอกเกตุ. (2550). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: วิทยาออฟเซตการพิมพ์.
- รัตน์ศิริ ทาโต. (2551). *การวิจัยทางพยาบาลศาสตร์: แนวคิดสู่การประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

- สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2558). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2559*. สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร.
- สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2558). *เกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สำหรับโรงเรียนประถม และมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2559). *การบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพ*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร. (2558). *คู่มือการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พ.ศ. 2558*. กองสร้างเสริมสุขภาพ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร.
- สุภา ป้อมลอย. (2550). *การดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่กลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สุภาพร แซ่อึ้ง. (2551). *การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มโรงเรียนเอกชนสามัญ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สงค์การ สุทวงศ์. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างการเสริมพลังอำนาจแก่ครูกับความผูกพันของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2*. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2558. วิทยาลัยสันตพล อุดรธานี.
- อารีวรรณ อ่วมตานี. (2554). *การวิจัยเชิงคุณภาพทางการพยาบาล*. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คุณภาพการบริการของบูติค รีสอร์ทที่มีความสัมพันธ์ต่อการให้ความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต

THE QUALITY OF SERVICE OF A BOUTIQUE RESORT THAT CORRELATION THE IMPORTANT OF THE MARKETING MIX OF TOURISTS PHUKET

ศรทลย์ บัวป่า¹ และ ลักษณะาวดี บุญยะศิรินันท์²

SORATAS BUAPA and LUXANAWADEE BOONYASIRINAN

บทคัดย่อ

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่มีผลต่อคุณภาพการบริการของบูติค รีสอร์ทที่มีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบเชิงปริมาณ ประชากร คือนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยครอบคลุมพื้นที่ 2 อำเภอ คืออำเภอเมือง และอำเภอกะทู้จังหวัดภูเก็ต จำนวน 400 คน ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ผลการวิจัยว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี สถานภาพโสดระดับการศึกษา ปริญญาตรี อาชีพ ประกอบธุรกิจส่วนตัว รายได้ 20,001 – 40,000 บาท ตามลำดับ ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่มีต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่าระดับความสำคัญของคุณภาพการให้บริการ ด้านการให้ความมั่นใจในระดับมากในด้านดังกล่าวที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านพนักงานให้บริการในระดับสูงและให้ความสำคัญกับส่วนประสมทางการตลาดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: คุณภาพบริการ ; ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ; บูติค รีสอร์ท

¹ นักศึกษาปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

² อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ABSTRACT

The quality of service of a boutique resort is related to the importance of the marketing mix of tourists in Phuket. The purpose of this study was to the quality check. Services that affect the quality of service of a boutique resort is related to the marketing mix of tourists in Phuket.

By this study. The quantitative population is the Thai tourists who come to Phuket. Aged 18-60 years, both male and female areas covered by the City and Katu district of Phuket 400. The researcher examined the quality. The research found that Personal factors of Phuket tourists the majority of them are male, between 36-45 years, single, bachelor, private business, income 20,001 - 40,000 baht, respectively. The quality of services available to tourists in Phuket and the results showed that the level of service quality. Assurance was a very high level significantly correlated at 0.05 level of significance. The marketing factors affecting tourists in Phuket. The results showed that the level of importance of the marketing mix. People was a very high level on marketing mix in the field were significantly different at the 0.05 level of significance.

Keywords: Quality of service ; The marketing mix of tourists ; Boutique resort

บทนำ

การขยายตัวอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ประกอบกับนโยบายและกิจกรรมส่งเสริม ด้านการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง และต่อเนื่องของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ส่งผลให้มี จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ในอัตราที่เพิ่มขึ้น โดยศึกษาจากข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยว ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในปี พ.ศ.2557 ซึ่งมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ในประเทศไทย จำนวน 11,516,900 คน แสดงให้เห็นว่า มีแนวโน้มของจำนวนของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มสูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2553 ซึ่งเป็นปีที่ประเทศไทยมีจำนวนนักท่องเที่ยวสูง ที่สุด คือมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวใน ประเทศไทยจำนวน 15,841,683 คน จากตัวเลข จำนวน นักท่องเที่ยวดังกล่าว แสดงให้เห็นว่ามีอัตราการเพิ่มขึ้น ของจำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ยร้อยละ 7.51 ต่อปี และ คิดเป็นอัตราร้อยละ 10.83 ของการเพิ่มขึ้นของจำนวน นักท่องเที่ยวในช่วง 5 ปี (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย :

2557ออนไลน์) จังหวัดภูเก็ต เป็นอีกหนึ่งปลายทาง ท่องเที่ยวที่กล่าวถึงธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีความสำคัญเป็นธุรกิจที่มี อัตราการขยายตัว และอัตราการแข่งขันที่สูงในปัจจุบัน ซึ่งธุรกิจที่จะกล่าวถึงนี้ก็คือธุรกิจที่พักแรม หรือโรงแรม สำหรับอัตราการเข้าพักแรมของธุรกิจโรงแรมในจังหวัด ภูเก็ต พบว่าในเดือนตุลาคม 2557 และเดือนพฤศจิกายน 2557 ซึ่งเป็นเดือนที่เริ่มเข้าสู่ฤดูการท่องเที่ยว (High Scason) มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยอยู่เพียงร้อยละ 67.7 และ ร้อยละ 69.0 ตามลำดับ นับเป็นอัตราที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ช่วง 11 เดือนแรกของปี สะท้อนให้เห็นว่าอุปสงค์การเข้าพักแรมของจังหวัดภูเก็ตยังปรับตัวไม่ดีเท่าที่ควร สำหรับ ปี 2558 นักวิเคราะห์คาดว่า ธุรกิจโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต จะยังคงเติบโตได้ด้วยศักยภาพและชื่อเสียงด้านแหล่ง ท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต อีกทั้งยังขยายโครงสร้างพื้นฐาน ต่าง ๆ ซึ่งน่าจะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและ ชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น ซึ่งจะเห็นว่าธุรกิจ ที่พักแรมแต่ละแห่งจะมีการนำกลยุทธ์ต่าง ๆ มาทำการ

แข่งขันกัน ไม่ว่าจะเป็นกลยุทธ์การแข่งขันในด้านราคา การบริการ รูปแบบ และการออกแบบที่พักแรม เป็นต้น

ปัจจุบันพบว่ามียุทธกิจที่พักแรมประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็นกระแสนิยม และเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย จากนักท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นยุทธกิจที่พักแรม ที่มีเอกลักษณ์สะท้อนความเป็นตัวตนที่โดดเด่น การออกแบบทางด้านสถาปัตยกรรม และการมีรูปแบบของการให้บริการที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐาน รวมถึงรูปแบบในการดำรงชีวิตของนักท่องเที่ยว ที่หลากหลาย สร้างให้เกิดความแตกต่างไปจากยุทธกิจที่พักแรม ประเภทอื่น ๆ ทั่วไป ซึ่งยุทธกิจที่พักแรมที่กล่าวถึงนี้คือ ยุทธกิจที่พักแรมประเภทบูติค รีสอร์ท ยุคแรกของบูติค รีสอร์ทเป็นทางออกของ ผู้ประกอบการที่มีเงินทุนจำกัด รีสอร์ทจึงมีขนาดเล็ก และมีสิ่งอำนวยความสะดวกไม่มากนักส่วนใหญ่มีเจ้าของเป็นผู้บริหารกิจการเองแต่ในระยะหลัง ซึ่งถือเป็นยุคเฟื่องฟูของบูติค รีสอร์ท ดังนั้นขนาดและจำนวนห้องพักไม่ใช่ประเด็นสำคัญอีกต่อไป บูติค รีสอร์ทหลายแห่งเริ่มให้มีการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักธุรกิจมากขึ้น เพื่อตอบรับรูปแบบการดำรงชีวิตการเดินทางของนักธุรกิจ อย่างไรก็ตามการออกแบบที่มีเอกลักษณ์ และการให้บริการแบบเฉพาะเพื่อตอบสนองต่อรูปแบบ การดำรงชีวิตของผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย (customized service) ถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์สำคัญของบูติค รีสอร์ท

ปัจจุบันจะเห็นว่าการออกแบบที่ดีเป็นเพียงคุณสมบัติขั้นต้นของทุกโรงแรมไม่ได้จำกัดเฉพาะบูติค รีสอร์ทเท่านั้น เพราะการออกแบบกลายเป็นรสนิยมของผู้บริโภคและทุกโรงแรมต่างแข่งขันกันในเรื่องของการออกแบบ ดังนั้นในการออกแบบทั้งภายนอกและภายในของบูติค รีสอร์ท จึงยังจะต้องสร้างความแตกต่างและโดดเด่นจนสามารถสร้างเป็นเอกลักษณ์ของรีสอร์ท ซึ่งอาจเกิดจากบุคลิกที่เป็นตัวเอง นอกจากการออกแบบจะสร้างเอกลักษณ์และมูลค่าเพิ่มให้กับรีสอร์ทแล้วยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือประชาสัมพันธ์รีสอร์ทได้เป็นอย่างดี เพราะการออกแบบที่แตกต่างทำให้รีสอร์ทโดดเด่นเป็นที่สังเกตจดจำ และกระตุ้นให้คนที่ชื่นชมความคิดด้านการออกแบบ

อยากเข้ามาทดลองพักและเข้ามาใช้บริการ ในขณะเดียวกัน การออกแบบของรีสอร์ทก็ยังสะท้อนให้เห็นถึง บุคลิก รูปแบบ การดำรงชีวิต และตัวตนของผู้มาพักได้เป็นอย่างดี แต่ทว่าแค่การออกแบบนั้นไม่เพียงพอสำหรับความเป็นบูติค รีสอร์ท คุณภาพการบริการเป็นอีกคุณสมบัติสำคัญที่บูติค รีสอร์ทจะต้องมีการให้บริการแบบครบวงจร สะดวกสบาย เช่น โรงแรมหรูทั่วไปที่ให้กับผู้มาใช้บริการอาจจะไม่จำเป็นสำหรับบูติค รีสอร์ท แต่การบริการที่สามารถตอบสนองกับ รูปแบบการดำรงชีวิตของผู้รับบริการกลุ่มเป้าหมาย และความ ต้องการส่วนบุคคลรวมถึงความใส่ใจในการบริการเล็ก ๆ น้อยๆ เช่น การสร้างความไว้วางใจ การสร้างความมั่นใจให้ผู้มาใช้บริการ การอำนวยความสะดวกในการให้บริการด้านต่าง ๆ ความใส่ใจในการบริการทุกระดับ และการตอบสนองต่อความต้องการของผู้มาใช้บริการ ล้วนเป็นสิ่งที่จำเป็นที่บูติค รีสอร์ท ต้องให้ความสำคัญในคุณภาพการบริการ ที่เหนือความคาดหมายของผู้มาใช้บริการต่างหากที่เป็นลักษณะที่บูติค รีสอร์ทจะต้องมี และการที่ทำเช่นนี้ได้ก็เพราะจำนวนห้องน้อยทำให้จำนวนผู้มาใช้บริการไม่มาก พนักงานผู้ให้บริการจึงสามารถที่จะเอาใจใส่กับทุก ๆ รายละเอียดในการบริการได้ไม่ยาก ประกอบกับเมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนในการเข้าพักบูติค รีสอร์ทของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย ที่มีอยู่ประมาณ 50 กว่าแห่ง ในจังหวัดภูเก็ตโดยเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา และมีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยทั้งปีร้อยละ 46.83%

จากเหตุผลดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของ จังหวัดภูเก็ต แต่ในขณะเดียวกันก็มองเห็นถึงศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งแนวโน้มความต้องการ การใช้บริการที่พักแรม หรือโรงแรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ซึ่งพิจารณาได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีอัตราเพิ่มขึ้นในอนาคต ดังนั้น เพื่อเป็นการเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการบูติค รีสอร์ท ที่จะให้บริการตามความต้องการของนักท่องเที่ยวผู้มาใช้บริการที่พักแรม นักลงทุน หรือผู้ประกอบการยุทธกิจ ยุทธกิจประเภทบูติค รีสอร์ทจึงจำเป็นต้องทราบความต้องการของผู้ใช้บริการที่พัก และคุณภาพการบริการ หรือปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการ

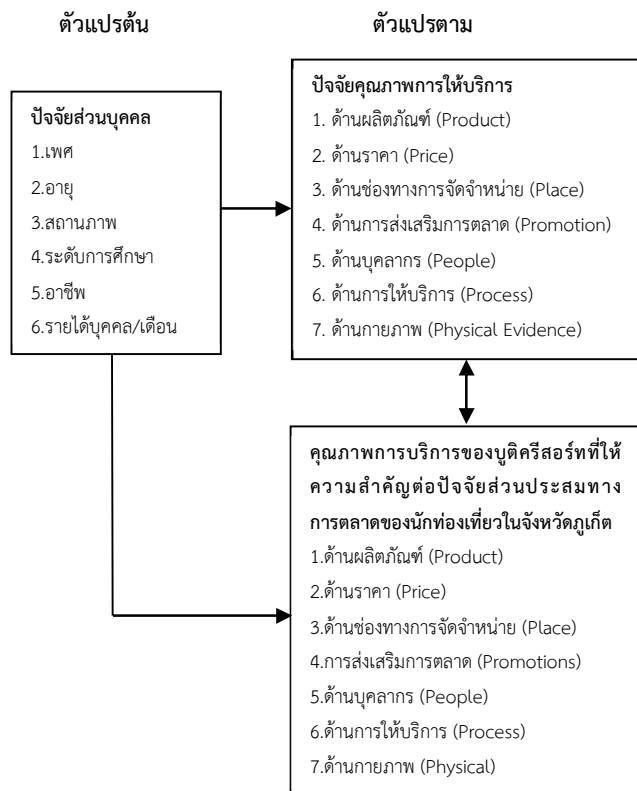
เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาให้บริการเพื่อตรงความต้องการของผู้ใช้บริการที่พักร เพื่อให้การดำเนินธุรกิจที่พักรประสบความสำเร็จ และส่งผลต่อธุรกิจการท่องเที่ยวในภาพรวมของจังหวัดภูเก็ตอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อคุณภาพการบริการของบูติค รีสอร์ท ที่ให้มีความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต
3. เพื่อศึกษาปัจจัยคุณภาพการให้บริการมีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นดังนี้

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตที่แตกต่างกัน มีผลต่อคุณภาพการบริการของบูติค รีสอร์ท ที่ให้มีความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน
2. ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่มีผลต่อคุณภาพการบริการของบูติค รีสอร์ท ที่มีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความรู้วิจัยเรื่อง “คุณภาพการบริการของบูติค รีสอร์ท ที่ส่งผลต่อการให้มีความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยได้มีการดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยทำการอ้างอิงสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยจากการสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวในประเทศไทย แบ่งเป็นรายจังหวัดประจำปี 2558

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต และพักแรมอยู่ในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีสถานที่พักแรมเป็นลักษณะบูติค รีสอร์ท อยู่บริเวณครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 2 อำเภอ ของจังหวัดภูเก็ต คือ อำเภอเมือง และอำเภอกระบุรี

การกำหนดขนาดตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย โดยใช้วิธีการของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$สูตร \quad n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

n หมายถึง จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

N หมายถึง ขนาดของประชากร

e หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ มีค่าเท่ากับ 0.05 แทนค่าในสูตรจะได้

$$\begin{aligned} n &= \frac{2,600,462}{1+2,600,462 (0.05)^2} \\ &= \frac{2,600,462}{6,501.15} \\ &= 400 \end{aligned}$$

จะได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 ตัวอย่าง ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 400 ตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้เท่ากับ 400 ตัวอย่าง และกำหนดใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลจริง ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้ทฤษฎีความน่าจะเป็น หมายถึง การสุ่มตัวอย่างที่เปิดโอกาสให้ทุกหน่วยประชากร (unit) ในกรอบของการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Frame) มีสิทธิ์ถูกเลือกเป็นตัวอย่างเท่า ๆ กัน (พิชิตฤทธิ์เจริญ, 2547 : 105)

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เป็นการสุ่มที่ใช้กรณีที่มีประชากรมีลักษณะบางอย่างที่แตกต่างกันจนสามารถจัดเป็นชั้นได้ (Stratum) ซึ่งลักษณะประชากรภายในชั้นมีคุณลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และประชากรระหว่างชั้นมีคุณลักษณะที่แตกต่าง

ขั้นที่ 3 สุ่มตัวอย่างจากแต่ละชั้นด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) แล้วนำมารวมกันเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด สามารถแสดงการคิดคำนวณตามขั้นตอนได้ดังนี้

1. ประชากรทั้งหมด 2,600,462 คน แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอำเภอเมือง จำนวน

1,144,462 คน นักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอำเภอเกาะทุ่งจำนวน 1,456,000 คน

2. แบ่งประชากรออกเป็น 2 ชั้น โดยใช้เขตการปกครองเป็นเกณฑ์

3. ขนาดประชากรได้เท่ากับ 400 ตัวอย่าง

4. คำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นได้ตามตารางที่ 3.2 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงวิธีคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตการปกครอง

จำนวนนักท่องเที่ยว	วิธีการคิดคำนวณกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูล
อำเภอเมือง	$\frac{400}{2,600,462} \times 1,144,462$	176 คน
อำเภอเกาะทุ่ง	$\frac{400}{2,600,462} \times 1,456,000$	224 คน

ขั้นที่ 4 จากการคิดคำนวณด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จะได้จำนวนขนาดกลุ่มนักท่องเที่ยวในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล เป็นเขตอำเภอเมือง จำนวน 176 ตัวอย่าง เขตอำเภอเกาะทุ่ง จำนวน 224 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 400 ตัวอย่างตามขนาดของประชากรที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ปัจจัยคุณภาพการให้บริการ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยว ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดต่างๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การพักผ่อนโดยเฉพาะสถานที่พักผ่อน

แบบบุตติศรีสอร์ท ปัจจัยคุณภาพการให้บริการ ปัจจัยส่วน
ประสมทางการตลาด ปัญหาและข้อเสนอแนะของ
นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษามาก่อนหน้านี้ แล้วนำผล
การศึกษาดังกล่าวมากำหนดเป็นเนื้อหาในแบบสอบถาม

2. ศึกษาคำว่าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ
ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และการพักผ่อนในกลุ่มบุตติ
ศรีสอร์ท ของจังหวัดภูเก็ต

3. สร้างข้อคำถามโดยครอบคลุมข้อคำถามทั้ง
4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
เป็นคำถามปลายปิด สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะทั่วไป
ของประชากรการวิจัยได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับ
การศึกษา อาชีพ รายได้ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีคำถาม
หลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choice Questions)
จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่มีต่อ
นักท่องเที่ยว

ส่วนที่ 3 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด
เป็นคำถามแบบไลเคิร์ตสเกล (Likert Scale) เป็นการวัด
ข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ซึ่งส่วนที่ 2
และ 3 มีเกณฑ์การให้คะแนนประกอบด้วย

มีผลต่อความสำคัญในระดับมากที่สุดให้	5 คะแนน
มีผลต่อความสำคัญในระดับมากให้	4 คะแนน
มีผลต่อความสำคัญในระดับปานกลางให้	3 คะแนน
มีผลต่อความสำคัญในระดับน้อยให้	2 คะแนน
มีผลต่อความสำคัญในระดับน้อยที่สุดให้	1 คะแนน

การกำหนดเกณฑ์เฉลี่ยในการอธิบายผล
โดยอาศัยสูตรคำนวณช่องกว้างระหว่างชั้น
(ซูกรี วงศ์รัตน์, 2552 : 23) ดังต่อไปนี้

หาค่าพิสัย (Range:R) = คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด

$$= 5 - 1 = 4$$

$$\text{หาค่าอันตรภาคชั้น (Class Interval : I)} = \frac{R}{K} = \frac{4}{5} = 0.8$$

ดังนั้นการอธิบายในส่วนของ Description
ผลการวิจัยของแบบสอบถามที่ใช้การวัดข้อมูลประเภท
อันตรภาคชั้น (Interval Scale) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21– 5.00 หมายถึง มีผลต่อความสำคัญ
ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41– 4.20 หมายถึง มีผลต่อความสำคัญ
ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61– 3.40 หมายถึง มีผลต่อความสำคัญ
ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81– 2.60 หมายถึง มีผลต่อความสำคัญ
ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีผลต่อ
ความสำคัญในระดับน้อยมาก

ส่วนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะใน
การปรับปรุงพัฒนา เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด
เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็น

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือใน

1. ค่าความเที่ยงตรง (Validity) การ
ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม
ตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่
ปรึกษาว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาหรือไม่

1.2 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน
ประกอบด้วย

1) ดร.สัมเริง โภชนาธาร ผู้อำนวยการ
สำนักการศึกษา เทศบาลเมืองปาดอง

2) คุณสมชาย คบขุนทด ประธาน
บริหารโรงแรมซีวีวี ราไวย์ภูเก็ต สมาชิกสภาการโรงแรม
จังหวัดภูเก็ต

3) คุณศึกษาดี จันทรรู เจ้าของ
โรงแรมวิลล่ากรุ๊ป กระรน ภูเก็ต

โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ดังรายนามข้างต้น
ตรวจสอบข้อมูลเนื้อหาว่าสอดคล้องกับหัวข้อวิจัยและ
วัตถุประสงค์ ตลอดจนกรอบแนวคิดที่กำหนดหรือไม่
จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าโดยวิธี Item Objective

Congruence Index IOC เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ความชัดเจนของข้อความและประเด็นคำถาม สามารถวัดสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการได้ตามวัตถุประสงค์เมื่อนำมาใช้จริง ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการการวิจัยในเรื่องดังกล่าวที่ต้องการศึกษาวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการการวิจัยในเรื่องดังกล่าวที่ต้องการศึกษาวิจัย

-1 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการการวิจัยในเรื่องดังกล่าวที่ต้องการศึกษาวิจัย โดยมีสูตรในการคำนวณ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 50-100) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ

$\sum R$ คือผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ซึ่งจากการนำแบบสอบถามไปทดสอบความเที่ยงตรงพบว่าคำถามทุกข้อได้ค่า $IOC > 0.5$

2. การหาค่าสัมประสิทธิ์ (Alpha Coefficient) แบบครอนบาช (Cronbach Alpha)

การทดสอบความเชื่อมั่น ก่อนที่จำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปใช้จริง ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปทดสอบกับตัวอย่างการทดสอบที่มีคุณสมบัติเหมือนประชากรวิจัย 40 ตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและความสมบูรณ์ในคำถาม จากนั้นจึงนำผลการสอบถามไปคำนวณค่า Reliability โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) แบบครอนบาช (Cronbach Alpha) ซึ่งมีสูตรในการคำนวณ(บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 50-100) ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1}$$

เมื่อ α = ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

K = จำนวนข้อของเครื่องมือ

S_i^2 = ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

นำแบบสอบถามที่ได้มาทำการลงรหัส และคำนวณค่า Alpha ด้วยคำสั่งในคอมพิวเตอร์หากมีค่ามากกว่า 0.70 ถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อถือได้ และหากพบข้อบกพร่องในขั้นตอนใดผู้วิจัยจะนำไปปรับปรุงแก้ไขจนผ่านทุกขั้นตอน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยเชิงปริมาณโดยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่สำคัญ 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ ข้อมูลที่จากการตอบแบบสอบถามซึ่งรวบรวมโดยการเก็บข้อมูลภาคสนามจากกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ให้บริการจำนวน 400 คน ในเขตอำเภอเมือง และอำเภอกะทู้ โดยแบ่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง และเก็บแบบสอบถามคืนทั้งหมด

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยจากการค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากตำรา ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทความจากวารสาร และเว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล โดยการใช้แบบสอบถามที่ได้มารวบรวมดำเนินการ ดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) โดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามในแต่ละชุดว่าผู้ตอบแบบสอบถามกรอกข้อมูลครบหรือไม่ และสามารถนำแบบสอบถามชุดนั้นๆมาใช้ในการวิเคราะห์ได้หรือไม่เมื่อตรวจสอบความถูกต้องแล้ว แยกแบบสอบถามที่สมบูรณ์และไม่สมบูรณ์ออกมา

2. กำหนดเลขที่ของแบบสอบถามในแต่ละชุด โดยกำหนดเป็น 001 เป็นชุดที่ 1 เรียงกันจนถึงชุดสุดท้าย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สถิติที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูล มี 2 ประเภท คือ

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) และการแจกแจงความถี่ (Frequency) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยส่วนบุคคล ในแบบสอบถามส่วนที่ 1 ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้บุคคล/เดือน

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานในการวิจัย หรือเรียกว่าสถิติภาคสรุปอ้างอิง เป็นสถิติในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระที่ได้ตั้งสมมติฐานไว้ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ประกอบด้วยค่า F-test, One-way ANOVA ค่า t- test testIndependent และค่า (Pearson's Correlation Coefficient)ในแต่ละข้อใช้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตที่แตกต่างกันมีผลต่อคุณภาพการบริการของบูติค รีสอร์ท ที่ให้มีความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน ใช้สถิติในการทดสอบค่า t-test Independent และค่า F-test, One-way ANOVA และทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้ LSD พร้อมเสนอค่าเฉลี่ยแต่ละตัวแปร

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่มีผลต่อคุณภาพการบริการของบูติค รีสอร์ทที่มีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ใช้สถิติในการทดสอบค่า (Pearson's Correlation Coefficient) โดยเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสัมพันธ์ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543:144) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าดังนี้

0.81 ขึ้นไป ถือว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงหรือสูงมาก

0.61 - 0.80 ถือว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง

0.40 - 0.60 ถือว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

0.2 - 0.39 ถือว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ

ต่ำกว่า 0.2 ถือว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

โดยสมมติฐานทั้ง 2 สามารถแสดงรายละเอียด ได้ดังตาราง 2

ตารางที่ 2 แสดงสมมติฐานทางสถิติ

สมมติฐานการวิจัย	สถิติที่ใช้ในการทดสอบ	สมมติฐานทางสถิติ
1.ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน มีผลต่อคุณภาพการบริการของบูติค รีสอร์ท ที่ให้มีความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน		
- ปัจจัยด้าน เพศ	t-test Independent	$H_0 : \mu_1 = \mu_2$ $H_1 : \mu_1 \neq \mu_2$
- ปัจจัยด้าน อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้บุคคล/เดือน	F-test, One-way ANOVA	$H_0 : \mu_1 = \mu_2 = \mu_3$ $H_1 : \mu$ อย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน
ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่มีผลต่อคุณภาพการบริการของบูติค รีสอร์ท มีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต	(Pearson's Correlation Coefficient)	$H_0 : \rho = 0$ (ตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน) $H_1 : \rho \neq 0$ (ตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กัน)

สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สรุปผลตามแบบสอบถาม

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย จากการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย รองลงมาเป็น เพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-45 ปี และ อายุระหว่าง 18 -25 ปี สถานภาพโสด รองลงมา สมรส ระดับการศึกษา ปริญญาตรีและ ต่ำกว่าปริญญาตรี อาชีพ ประกอบธุรกิจส่วนตัว รองลงมา พนักงานบริษัท รายได้ 20,001-40,000 บาท และ 40,001- 60,000 บาท ตามลำดับ

ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่มีต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยจากการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง พบว่า

ระดับความสำคัญของคุณภาพการให้บริการด้านความน่าเชื่อถือ (Reliability) ที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ พนักงานมีความชำนาญ และสามารถให้บริการได้อย่างถูกต้องภายในครั้งแรก รีสอร์ทมีการบริหารจัดการที่ดี สามารถให้บริการได้ตรงตามวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร ระบบการจองห้องพักและการรับชำระเงินมีความทันสมัย ตามลำดับ

ระดับความสำคัญของคุณภาพการให้บริการด้านการให้ความมั่นใจ (Assurance) ที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ พนักงานมีความรู้สามารถให้ข้อมูลและตอบคำถามของท่านได้เป็นอย่างดี รีสอร์ทอยู่ในเครือโรงแรมที่มีชื่อเสียง พนักงานสามารถสื่อสารกับลูกค้าได้อย่างถูกต้องและชัดเจน ตามลำดับ

ระดับความสำคัญของคุณภาพการให้บริการด้านความเป็นรูปธรรม (Tangibility) ที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ รีสอร์ทมีการบริการทำความสะอาดห้องทุกวัน พนักงานต้อนรับส่วนหน้ามีความพร้อมและให้ความช่วยเหลือแขกอย่างเต็มที่ รีสอร์ทมีการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกหลากหลาย เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ห้องออกกำลังกายอย่างเพียงพอ รีสอร์ทมีระบบในการเข้าพักและแจ้งออก ที่มีประสิทธิภาพตามลำดับ

ระดับความสำคัญของคุณภาพการให้บริการด้านการรับรู้ความต้องการ (Empathy) ที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ รีสอร์ทแห่งนี้แสดงให้เห็นถึงการดูแลและห่วงใยลูกค้าเป็นอย่างดี พนักงานสามารถจดจำลูกค้าและความชอบไม่ชอบของลูกค้าได้ พนักงานให้บริการด้วยความสุภาพเป็นมิตร มีอัธยาศัยไมตรีต่อลูกค้า ตามลำดับ

ระดับความสำคัญของคุณภาพการให้บริการด้านการตอบสนองความต้องการ (Responsiveness) ที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ พนักงานมีความเอาใจใส่ต่อปัญหาและแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว พนักงานเต็มใจและพร้อมให้บริการอย่างรวดเร็ว เมื่อได้รับการติดต่อจากท่านพนักงานจะติดต่อกลับอย่างรวดเร็ว ตามลำดับ

ระดับความสำคัญของคุณภาพการให้บริการจำแนกรายด้านที่มีผลต่อนักท่องเที่ยว ในจังหวัดภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการให้ความมั่นใจ ด้านความน่าเชื่อถือ (Reliability) ด้านการรับรู้ความต้องการ ด้านความเป็นรูปธรรม (Tangibility) ตามลำดับ

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต จากการวิจัย พบว่า

ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านที่พักรและการบริการ (Product) ที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ สถานที่ตั้งเหมาะสมใกล้แหล่งท่องเที่ยว/แหล่งธุรกิจ/ชุมชน ชื่อเสียงของ

ที่พัก สภาพห้องพักหรือที่พัก ความสะอาดของห้องพัก การมีที่พักให้เลือกหลายระดับ สิ่งอำนวยความสะดวก ในห้องพัก/ ที่พัก ตามลำดับ

ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านราคา (Price) ที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ มีการกำหนดราคาห้องพัก/ที่พักและบริการต่างๆอย่างชัดเจน ห้องพัก/ที่พักมีความเหมาะสมกับราคา ราคาห้องพัก/ที่พักถูกกว่าที่อื่นห้องพัก/ที่พักมีราคาให้เลือกหลายระดับ ตามลำดับ

ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) ที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ มีบริการสำรองห้องพัก/ ที่พักผ่านบริษัทตัวแทนการท่องเที่ยว (บริษัททัวร์) มีการยืนยันการสำรองห้องพัก/ที่พักผ่านอินเทอร์เน็ต มีข้อมูลเกี่ยวกับห้องพัก/ที่พักให้นักท่องเที่ยวหลายช่องทาง ตามลำดับ

ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านส่งเสริมการตลาด(Promotions) ที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ มีการลดราคาเมื่อพักระยะยาวหรือพักเป็นหมู่คณะ การมีบริการรถรับส่งระหว่างที่พักกับสนามบิน/สถานีขนส่ง มีรายการส่งเสริมการขายตามฤดู มีการจัดแพ็คเกจสำหรับกลุ่มทัวร์ตามลำดับ

ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านพนักงานให้บริการ (People) ที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ ให้บริการด้วยความรวดเร็ว มีความรู้ความเข้าใจและทักษะการบริการ ให้บริการด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส สภาพเป็นมิตร มีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ ให้บริการลูกค้าอย่างเท่าเทียม ตามลำดับ

ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านกระบวนการให้บริการ (Process) ที่มีผลต่อ

นักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีวิธีการให้สำรองที่พักและชำระค่าที่พัก ค่าบริการต่างๆ ได้หลายวิธี เช่น เงินสด บัตรเครดิต โอนเงินผ่านธนาคารโอนเงินผ่านอินเทอร์เน็ต มีจำนวนบุคลากรที่พอต่อการบริการนักท่องเที่ยว การให้บริการที่รวดเร็วทั้งสำรองห้องพักการจัดห้องพักและการ Check out มีการบริการให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวที่ต้องการ ตามลำดับ

ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านกายภาพ (Physical Evidence) ที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความพร้อมในการใช้งานของศูนย์ธุรกิจ wi-fi ร้านขายของที่ระลึก ความแข็งแรงและระบบรักษาความปลอดภัยของห้องพักบรรยากาศรอบบริเวณสถานที่พัก การแบ่งสัดส่วนพื้นที่สำหรับนักท่องเที่ยว เช่นการจัดเตรียมที่จอดรถสวนพักผ่อน ห้องอาหาร สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 สรุปผลตามสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาด ด้านที่พักและบริการ ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการบริการ และด้านกายภาพ จำแนกตามเพศของนักท่องเที่ยว มีค่า p-value ซึ่งมากกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานหลัก ปฏิเสธสมมติฐานรอง สรุปได้ว่า เพศที่ต่างกัน ไม่มีความสำคัญกับส่วนประสมทางการตลาดในด้านดังกล่าว ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาด ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด จำแนกตามเพศของนักท่องเที่ยว มีค่า p-value ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก และยอมรับสมมติฐานรอง สรุปได้ว่า เพศที่ต่างกัน มีความสำคัญกับส่วนประสมทางการตลาดในด้านดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

75

ให้บริการ ในส่วนด้านกระบวนการให้บริการ และด้านกายภาพ มีค่า Sig. มากกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานหลัก H0 และปฏิเสธสมมติฐานรอง H1 หมายความว่าปัจจัยคุณภาพบริการด้านความเชื่อ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในด้านดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ ของปัจจัยคุณภาพบริการด้านความเชื่อมั่นที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด สามารถอธิบายได้ ดังนี้

ปัจจัยคุณภาพบริการด้านความเชื่อมั่น และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านที่พักและบริการ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านพนักงานให้บริการ ด้านกระบวนการให้บริการ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -.571, -.352, -.217 และ -.007 แสดงว่าด้านดังกล่าว มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลาง และระดับต่ำ ตามลำดับ สรุปได้ว่าตัวแปรดังกล่าว มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ในส่วนปัจจัยคุณภาพบริการด้านความเชื่อมั่น และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านราคา ด้านส่งเสริมทางการตลาดและด้านกายภาพ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .503, .421, และ .121 แสดงว่าด้านดังกล่าวมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง และระดับต่ำ ตามลำดับ สรุปได้ว่าตัวแปรดังกล่าว มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคุณภาพบริการ และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดจำแนกตามด้านการให้ความมั่นใจ พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านที่พักและบริการ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านส่งเสริมการตลาด และด้านพนักงานให้บริการ มีค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก H0 และยอมรับสมมติฐานรอง H1 หมายความว่าปัจจัยคุณภาพบริการด้านความมั่นใจ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ด้านที่พักและบริการ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านพนักงานให้บริการ ในส่วนด้านกระบวนการให้บริการ และด้านกายภาพ มีค่า Sig. มากกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานหลัก H0 และ

ปฏิเสธสมมติฐานรอง H1 หมายความว่าปัจจัยคุณภาพบริการด้านความมั่นใจ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ในด้านดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ ของปัจจัยคุณภาพบริการด้านการให้ความมั่นใจที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด สามารถอธิบายได้ ดังนี้

ปัจจัยคุณภาพบริการด้านการให้ความมั่นใจ และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านที่พักและบริการ ด้านราคา ด้านพนักงานให้บริการ ด้านกระบวนการให้บริการ และด้านกายภาพ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -.322, -.571, -.217 และ -.007 แสดงว่าด้านดังกล่าว มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลาง และระดับต่ำ ตามลำดับ สรุปได้ว่าตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ปัจจัยคุณภาพบริการด้านความเป็นรูปธรรม และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านราคา ด้านพนักงานให้บริการ และด้านกระบวนการให้บริการ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -.571, -.217 และ -.007 แสดงว่าด้านดังกล่าวมีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลาง และระดับต่ำ ตามลำดับ สรุปได้ว่าตัวแปรดังกล่าว มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ในส่วนปัจจัยคุณภาพบริการด้านความเป็นรูปธรรม และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านที่พักและบริการ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านส่งเสริมการตลาด และด้านกายภาพ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .197, .236, .421 และ .121 แสดงว่าด้านดังกล่าว มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ ตามลำดับ สรุปได้ว่าตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคุณภาพบริการ และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดจำแนกตามด้านการรับรู้ความต้องการ พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านที่พักและบริการ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านส่งเสริมการตลาด และด้านพนักงานให้บริการ มีค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก

H0 และยอมรับสมมติฐานรอง H1 หมายความว่าปัจจัยคุณภาพบริการด้านการรับรู้ความต้องการ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ด้านที่פקและบริการ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านพนักงานให้บริการ ในส่วนด้านกระบวนการให้บริการ และด้านกายภาพ มีค่า Sig. มากกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานหลัก H0 และปฏิเสธสมมติฐานรอง H1 หมายความว่าปัจจัยคุณภาพบริการด้านการรับรู้ความต้องการ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในด้านดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ ของปัจจัยคุณภาพบริการด้านการรับรู้ความต้องการที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด สามารถอธิบายได้ดังนี้

ปัจจัยคุณภาพบริการด้านการรับรู้ความต้องการ และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านราคา ด้านพนักงานให้บริการ และด้านกระบวนการให้บริการ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -.571, -.217 และ -.007 แสดงว่าด้านดังกล่าวมีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางและระดับต่ำ ตามลำดับ สรุปได้ว่าตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ในส่วนปัจจัยคุณภาพบริการด้านการรับรู้ความต้องการ และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านที่פקและบริการ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านส่งเสริมการตลาด และด้านกายภาพ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .217, .236, .421 และ .121 แสดงว่าด้านดังกล่าวมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ ตามลำดับ สรุปได้ว่าตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ในส่วนปัจจัยคุณภาพบริการด้านการรับรู้ความต้องการ และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านส่งเสริมการตลาด และด้านกายภาพ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .236, .421 และ .121 แสดงว่าด้านดังกล่าวมีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับต่ำ ตามลำดับ สรุปได้ว่าตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่องคุณภาพการบริการของบุคลากรที่ส่งผลต่อการให้ความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต มีข้อค้นพบ และนำไปสู่การอภิปรายผล โดยจำแนกการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตผลการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-45 ปี และอายุระหว่าง 18-25 ปี สถานภาพโสดและสมรส ระดับการศึกษา ปริญญา และต่ำกว่าปริญญาตรี อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว และพนักงานบริษัท รายได้ 20,001 - 40,000 บาท และ 40,001 - 60,000 บาท

2. ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่มีต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตระดับความสำคัญของคุณภาพการให้บริการ จำแนกรายด้านที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการให้ความมั่นใจ ด้านความน่าเชื่อถือ (Reliability) ด้านการรับรู้ความต้องการ ด้านความเป็นรูปธรรม (Tangibility) ตามลำดับ สอดคล้องกับ Sung-sook Kang และคณะ (2004) ทำการศึกษาเรื่องคุณภาพการบริการและผลกระทบของคุณภาพการบริการที่มีต่อความพึงพอใจและพฤติกรรมความตั้งใจของผู้ใช้บริการ : กรณีศึกษาโรงแรมและเรียวกัง (โรงแรมแบบดั้งเดิม) ในญี่ปุ่นพบว่าคุณภาพการบริการ ที่นักท่องเที่ยวรับรู้มีอิทธิพลมาจากประเภทของที่พัก (ในที่นี้ได้แก่ที่พักประเภทโรงแรม และที่พักประเภทเรียวกังซึ่งแบ่งย่อยตามระดับราคาเข้าพักต่อคืน) และปัจจัยหลักที่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจและพฤติกรรมความตั้งใจของผู้ใช้บริการมากที่สุด 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความน่าเชื่อถือ (Reliability) ด้านกายภาพ (Physical Aspect) 2) ผลของการติดต่อและความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น (Contact Performance) 3) ผลของบริการที่ได้รับจริงจากพนักงาน (Encounter Performance) และ 4) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativeness) คุณภาพ

บริการที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการล้วนเป็นปัจจัยในมิติของผลที่ตามมาจากการได้รับบริการ นอกจากนี้ Sung-sook Kang และคณะยังทำการศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างความพึงพอใจในคุณภาพบริการโดยรวมกับ การบอกเล่าต่อให้ผู้อื่น (Word of mouth) กับ ความตั้งใจในการกลับมาใช้บริการพบว่าความพึงพอใจโดยรวมมีความเกี่ยวข้องอย่างมากในการที่ ผู้ใช้บริการจะนำไปบอกต่อให้ผู้อื่นและการกลับมาใช้บริการซ้ำอีก

3. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด จำแนกรายด้านกายภาพ ที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านส่งเสริมการตลาด ด้านราคา ด้านพนักงานให้บริการ ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายด้านกระบวนการให้บริการ ด้านผลิตภัณฑ์ด้านกายภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องคุณภาพการบริการของบูติค รีสอร์ทที่ส่งผลต่อการให้ความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลจากวิจัยไปใช้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการวิจัยในครั้งนี้

ผู้ประกอบการควรกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดดังต่อไปนี้

1.1 ด้านที่พักและบริการ ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องของ ชื่อเสียงของที่พัก เนื่องจากประเด็นเหล่านี้มีความสำคัญต่อคุณภาพการให้บริการของนักท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมากที่สุด และในขณะเดียวกันต้องมุ่งพัฒนาขนาดห้องพัก หรือที่พัก เนื่องจากมีความสำคัญน้อยที่สุดต่อคุณภาพการให้บริการของนักท่องเที่ยว

1.2 ด้านราคา ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับ การกำหนดราคาห้องพักและบริการต่างๆ เนื่องจากประเด็นเหล่านี้มีความสำคัญต่อคุณภาพการให้บริการของนักท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมากที่สุด

1.3 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญ เกี่ยวกับการบริการสำรองห้องพัก เนื่องจากประเด็นเหล่านี้มีความสำคัญต่อคุณภาพการให้บริการของนักท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมากที่สุด

1.4 ด้านส่งเสริมการตลาด ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญ เกี่ยวกับการลดราคาห้องพักเมื่อพักในระยะยาวหรือพักเป็นหมู่คณะ เนื่องจากประเด็นเหล่านี้มีความสำคัญต่อคุณภาพการให้บริการของนักท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาในครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรเพิ่มตัวแปรในการศึกษา เพื่อให้ทราบข้อมูลความต้องการและแนวทางในการให้บริการในการตัดสินใจใช้บริการของลูกค้าหลาย ๆ มากยิ่งขึ้น

2.2 ควรเพิ่มคำถามในงานวิจัย โดยให้มีการจัดลำดับความต้องของตลาดของการบูติค รีสอร์ท โดยมีตัวเลือกที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ตัดสินใจเลือก

2.3 ควรเพิ่มวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Interview) และการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก

2.4 เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางการตลาดพฤติกรรมผู้บริโภค มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเพื่อให้ข้อมูลมีความทันสมัยมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- โกวิท กังสนันท์. (2529). *กระบวนการตัดสินใจด้านการบริหารและกรอบแนวคิดทั่วไป*. กรุงเทพฯ : สำนักบรรณสาร การพัฒนาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กนกวรรณ นาสมปอง. (2555). *สภาพการให้บริการการศึกษาทางอินเทอร์เน็ตงานส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ*. นครปฐม : สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กรมการท่องเที่ยว. (2558). *จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: กรมการท่องเที่ยว.
- กฤษณา รัตนพุกษ์. (2545). *การตลาดบริการ*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2557). *อัตราการเข้าพักโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ประจำปี 2557*. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ชัย สมพล ชาวประเสริฐ และสุพจน์ กฤษฎธาร. (2549). *การบริหารงานขาย = Sales management*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- เชิดศักดิ์ โฉวสินธุ์. (2520). *การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชูชัย สมितिไกร. (2553). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ติน ปรัชญพฤทธิ. (2542). *ทฤษฎีองค์การ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2557). *จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางผ่านสำนักตรวจคนเข้าเมือง*. กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- ธัญญารัตน์บุญต่อ. (2552). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการโรงแรมเวสทินแกรนด์*. สุขุมวิท. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีรกีติ นวรัตน์ ณ อยู่ธยา. (2552). *การตลาดบริการแนวคิดและกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สุนิษา เพ็ญทรัพย์. (2559). *การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการที่พักแบบบรีสอร์ตในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง*. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2559. วิทยาลัยสันตพล อุตรธานี.
- แสวง รัตนมงคลมาศ. (2536). *การตัดสินใจทางสังคม การระดมมวลชนและการมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2536). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเบียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว)

THE MANAGEMENT OF SUPPLY CHAIN OF BEER LAO COMPANY LTD, LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC

สุขใจ จันทมุงคุณ¹ และเจริญชัย พรไพรเพชร²

SOUKCHAY CHANTHAMOUNGKHOUN AND CHAROENCHAI PORNPRAIETCH

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเบียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานของบริษัทเบียร์ลาว จำกัด เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานของบริษัทเบียร์ลาว จำกัด และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานของบริษัทเบียร์ลาว จำกัด ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่พนักงานบริษัท เบียร์ลาว จำกัด สำนักงานใหญ่ในนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test และ One way ANOVA.

ผลการวิจัยพบว่า พนักงานที่มี เพศ ประสบการณ์ สถานภาพ ต่างกัน การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเบียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว(สปป.ลาว)ไม่แตกต่างกัน ส่วน พนักงานที่มีอายุ การศึกษาและตำแหน่งงาน ต่างกัน การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเบียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว(สปป.ลาว)แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ ; ห่วงโซ่อุปทาน ; บริษัทเบียร์ลาว ; นครหลวงเวียงจันทน์ ; สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว)

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างวิทยาลัยรัตนบริหารธุรกิจ (แห่ง สปป.ลาว) กับ วิทยาลัยสันตพล (ประเทศไทย)

² ผู้อำนวยการโครงการบัณฑิตศึกษา โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างวิทยาลัยรัตนบริหารธุรกิจ (แห่ง สปป.ลาว) กับ วิทยาลัยสันตพล (ประเทศไทย)

ABSTRACT

The research about the management of supply chain of Beer Lao Company Ltd, Lao People's State Democratic Republic has the purpose to study the management of supply chain of Beer Lao Company Ltd, Lao People's State Democratic Republic, study compare with in the management of supply chain of Beer Lao Company Ltd, Lao People's State Democratic Republic and study the suggestion the management of supply chain of Beer Lao Company Ltd, Lao People's State Democratic Republic. the population and sample group consist of officer of Beer Lao Company Ltd, Lao in Vientiane Capital. The tool use in the saving collects the data is kind scale questionnaire about the value (Rating Scale) 5 statistics level Cronbach's Alpha 0.967 and IOC 0.80-1.00 that use in data analysis for example percentage average the part deviates the standard and test the hypothesis by use t-test and F-test.

The result of Research has shown that the officer has the gender, experience, status differently differently the management of supply chain of Beer Lao Company Ltd in Vientiane Capital the mean none difference . The officer has the age, position, education differently the management of supply chain of Beer Lao Company Ltd Vientiane Capital the mean difference is significant at the 0.05 levels.

Keywords: The Management ; Supply chain ; Beer Lao Company Ltd ; Lao People's Democratic Republic

บทนำ

ปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจอยู่ในช่วงตกต่ำไปทั่วโลกได้ส่งผลกระทบไปยังภาคธุรกิจต่างๆทั้งระบบ ตั้งแต่ผู้ผลิตจนถึงผู้บริโภค แต่ละกระบวนการจะเหมือนมีห่วงโซ่เชื่อมติดกันเป็นเครือข่ายการเกิดผลกระทบในช่วงใดช่วงหนึ่งทำให้ส่งผลกระทบต่อทั้งระบบเป็นเหตุให้ภาคธุรกิจต่างๆได้เริ่มค้นหาระบบแนวความคิดต่างๆที่จะมาช่วยลดผลกระทบที่เกิดขึ้นเพื่อให้กิจการของตนเองดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นทั้งหมดเหล่านี้ทำให้เกิดแนวคิดในเรื่องของการจัดการห่วงโซ่อุปทาน(Supply Chain Management) ขึ้นมา (โกศลศิริธรรม, 2551:6) เศรษฐกิจของประเทศไทยเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วโดยรัฐบาลลดการควบคุมจากส่วนกลางและกระตุ้นการลงทุนของเอกชนตั้งแต่ พ.ศ. 2529 ไทยเป็นประเทศที่ผลิตพลังงานและส่งไปขายให้จีนเวียดนามและไทยแม้จะยังเป็นประเทศที่ยากจนที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หลังจากเข้าสู่อำนาจใน พ.ศ. 2518 รัฐบาลคอมมิวนิสต์ได้นำระบบเศรษฐกิจแบบโซเวียต

มาใช้โดยแทนที่การลงทุนของเอกชนด้วยการลงทุนของรัฐและสหกรณ์การลงทุนมาจากศูนย์กลางทั้งการผลิต การค้า และการกำหนดราคาและสร้างระบบกั้นขวางการค้าภายในกับภายนอกประเทศหลังจากใช้ระบบเศรษฐกิจนี้ไปไม่นานพบว่าอุปสรรคต่อการพัฒนาจำเป็นต้องมีการปฏิรูปเปลี่ยนการกำหนดราคาจากการกำหนดโดยรัฐมาเป็นมาเป็นตามกลไกตลาดอนุญาตให้เกษตรกรยึดครองที่ดินและขายผลผลิตทางการเกษตรได้ยกเลิกการกีดกันสินค้าจากภายนอก

บริษัทเบียร์ลาว เริ่มต้นในปีค.ศ.1972 ซึ่งอยู่ในช่วงที่อยู่ใต้การปกครองของประเทศฝรั่งเศส โดยนักธุรกิจชาวฝรั่งเศสได้ร่วมทุนกับคนลาวเชื้อสายจีน ด้วยเงินลงทุน 3.75 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ แบ่งการถือหุ้น ฝ่ายฝรั่งเศส 85% ฝ่ายลาว 15% ตั้งโรงงานเบียร์ที่หลักกิโลเมตรที่ 12 ถนนท่าเตื่อ เมืองหาดทรายพอง นครหลวงเวียงจันทน์ ซึ่งเป็นที่ตั้งเดียวกับโรงงานในปัจจุบัน ภายใต้ชื่อ “โรงงานเหล้า เบียร์และน้ำก๋อนลาว” เปิดการผลิตครั้งแรกในปี ค.ศ. 1973 ด้วยกำลังการผลิต 3 ล้านลิตร ต่อปี ชื่อการค้าของเบียร์ ชื่อแรก คือ ลารู (La Rue) เป็นภาษาฝรั่งเศส แปลว่า

“ถนน” ต่อมาในปีค.ศ.1977 หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองได้ 2 ปีโรงงานแห่งนี้ตกเป็นของรัฐบาลสปป.ลาว โดยการซื้อหุ้นคืนมาทั้งหมด ผลการผลิตไม่ค่อยประสบความสำเร็จ จนกระทั่งปีค.ศ.1981 รัฐบาลมีนโยบายฟื้นฟูกิจการใหญ่ๆ ในสปป.ลาว โดยส่งผู้ผ่านการศึกษาระดับสูง โดยเฉพาะผ่านการศึกษามาจากต่างประเทศเพื่อนำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการพัฒนา มีการเปลี่ยนชื่อการค้าจาก ลารู เป็นเปียร์ลาว ได้รับการตอบรับดีขึ้นเป็นลำดับ ในปี ค.ศ.1993 รัฐบาลสปป.ลาว ต้องการขยายกิจการ จึงเชิญนักลงทุนจากประเทศไทย ได้แก่บริษัทล็อกซเลย์ และบริษัทอิตัลไทยมาร่วมหุ้น โดยรัฐบาล สปป.ลาว ถือหุ้น 49% และให้ทั้งสองบริษัทถือหุ้นรวมกัน 51% เมื่อได้รับเงินทุนและความรู้ด้านการบริหารจัดการช่วยให้บริษัทเติบโตแบบก้าวกระโดดในปี ค.ศ.2002 มีการเปลี่ยนแปลงผู้ร่วมลงทุน และการถือหุ้น โดยรัฐบาลสปป.ลาว ถือหุ้น 50% บริษัทที่ซีซีของนายเจริญ สิริวัฒนภักดีถือหุ้น 25% และบริษัทคาร์ลสเบอร์กของประเทศเดนมาร์กถือหุ้น 25% ในปีค.ศ.2005 มีการเปลี่ยนแปลงการถือหุ้นอีกครั้ง โดยรัฐบาล สปป.ลาวถือหุ้นกับบริษัทคาร์ลสเบอร์ก ฝ่ายละ 50 % จนถึงปัจจุบัน" การดำเนินงานโซ่อุปทานของบริษัทเปียร์ลาว จำกัด ซึ่งประกอบไปด้วย การจัดการห่วงโซ่อุปทาน การบริหารผู้ส่งมอบ (Supplier) การบริหารการจัดซื้อ (Purchasing) การบริหารการผลิต (Production Management) การบริหารการกระจายสินค้า การจัดการลูกค้าสัมพันธ์ (Customerrelationship management หรือ CRM) การบริหารเชิงคุณภาพ(TQM: Total Quality Management) การเจรจาต่อรอง (Negotiation) การบริหารสินค้าคงคลัง(Inventory Management) ยังดำเนินงานมีคุณภาพไม่แพ้ที่ควร

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการโซ่อุปทานของบริษัทเปียร์ลาว จำกัดเพื่อบริษัทเปียร์ลาว จะได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารจัดการโซ่อุปทานของบริษัทเปียร์ลาวให้มีคุณภาพดีขึ้นและผู้บริหารบริษัทเปียร์ลาว นำผลที่ได้จากการวิจัยไปกำหนดนโยบายในการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานที่มีประสิทธิภาพให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการโซ่อุปทานของบริษัทเปียร์ลาว จำกัด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการโซ่อุปทานของบริษัทเปียร์ลาว จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเปียร์ลาว จำกัด

การทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

พันธุ์ลาด เทพธานี (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการโลจิสติกส์ของธุรกิจกาแฟในแขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ผลการวิจัยพบว่าการจัดการโลจิสติกส์ของธุรกิจกาแฟในแขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดกิจกรรมการแปรรูปกาแฟ เป็นกาแฟสำเร็จรูป รองลงมา กิจกรรมการบรรจุกาแฟ และน้อยที่สุดคือกิจกรรมการขนส่งกาแฟ ขาออก ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศต่างกัน การจัดการโลจิสติกส์ของธุรกิจกาแฟในแขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ไม่แตกต่างกัน อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ต่างกัน การจัดการโลจิสติกส์ของธุรกิจกาแฟในแขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว(สปป.ลาว) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วนิดา พมมะจัน (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการโลจิสติกส์การนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงของบริษัทปิโตรเลียม เทรดิงลาว(มหาชน) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้ประกอบการอยู่ในระบบโลจิสติกส์น้ำมันเชื้อเพลิงของบริษัท ปิโตรเลียม เทรดิงลาว (มหาชน) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อิทธิพลต่อการจัดการโลจิสติกส์การนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงของบริษัทปิโตรเลียม เทรดิงลาว (มหาชน) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยภายในองค์กรประกอบไปด้วย การบริหารจัดการ การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร ศักยภาพการแข่งขันทาง

ธุรกิจกระบวนการในการจัดการขนส่งมีอิทธิพลต่อการจัดการโลจิสติกส์การนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงของบริษัทปิโตรเลียม เทรดดิ้งลาว (มหาชน) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ปัจจัยภายนอกองค์กร ประกอบด้วยนโยบายรัฐบาล ภาวะเศรษฐกิจ การเปิดเสรีทางการค้า มีอิทธิพลต่อการจัดการโลจิสติกส์การนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงของบริษัทปิโตรเลียม เทรดดิ้งลาว (มหาชน) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

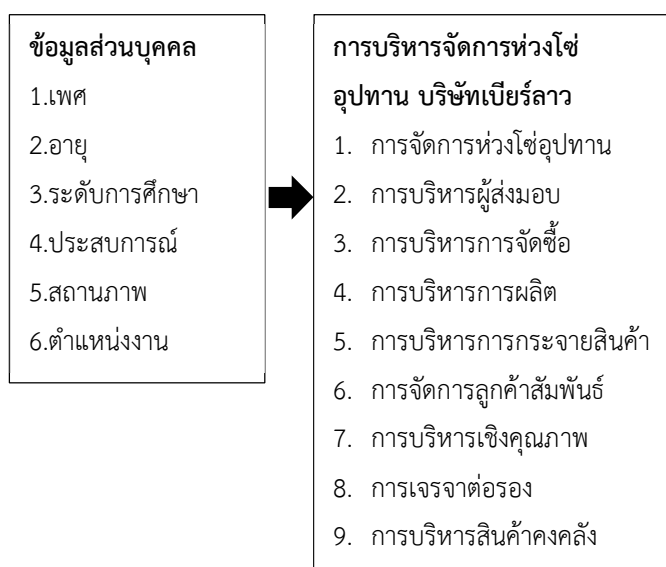
ผู้หล่อ เชียโม (2558) การวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารโลจิสติกส์ของโรงสีข้าวแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว(สปป.ลาว) ผลการวิจัยพบว่าเพศ ต่างกัน การบริหารโลจิสติกส์ของโรงสีข้าว แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ไม่แตกต่างกัน อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ต่างกัน การบริหารโลจิสติกส์ของโรงสีข้าว แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวความคิดในการวิจัยดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

สมมติฐานของการวิจัย

1. พนักงานที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานบริษัทเปียร์ลาวแตกต่างกัน
2. พนักงานที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานบริษัทเปียร์ลาวแตกต่างกัน
3. พนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานบริษัทเปียร์ลาวแตกต่างกัน
4. พนักงานที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานบริษัทเปียร์ลาวแตกต่างกัน
5. พนักงานที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานบริษัทเปียร์ลาวแตกต่างกัน
6. พนักงานที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานบริษัทเปียร์ลาวแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ พนักงานบริษัท เปียร์ลาว จำกัด สำนักงานใหญ่ในนครหลวงเวียงจันทน์จำนวน 1,560 คน (ฝ่ายบุคลากร และบริหารบริษัท เปียร์ลาว จำกัด สำนักงานใหญ่ในนครหลวงเวียงจันทน์ ในวันที่ 1 ตุลาคม 2557)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานบริษัท เปียร์ลาว จำกัด สำนักงานใหญ่ในนครหลวงเวียงจันทน์ใช้การสุ่มตัวอย่างตามวิธีการของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95(ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 318 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ของบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่สำนักงานใหญ่บริษัท เปียร์ลาวจำกัด มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานของบริษัทเบียร์ลาวจำกัดของกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบคำตอบที่เหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว (Rating Scale) ของ ลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารเพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบทดสอบจะได้มีความชัดเจนตามความมุ่งหมายการวิจัยยิ่งขึ้น

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาจากตำราเอกสาร บทความ ทฤษฎีหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัยและสร้างเครื่องมือวิจัยให้ครอบคลุมความมุ่งหมายของการวิจัย

นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามและ ทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบและขอคำแนะนำในการแก้ไข ปรับปรุงเพื่อให้อ่านแล้วมีความเข้าใจง่ายและชัดเจนตามความมุ่งหมายของการวิจัย และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

นำแบบสอบถามไป ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) กับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน ได้เท่ากับ 0.967 แล้วจึงนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปสอบถามกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

(1) จำแนกตามเพศโดยการทดสอบค่าที (t-test แบบ Independent)

(2) จำแนกตาม อายุ สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งงานโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (F-test แบบ One way ANOVA)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

(1) การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence:IOC)

(2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)(บุญชม ศรีสะอาด.2551: 96-101)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละนำเสนอในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	256	80.5
หญิง	62	19.5
รวม	318	100.0
2. อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	105	33.0
31-40 ปี	109	34.3
41-50 ปี	83	26.6
มากกว่า 50 ปี	21	6.1
รวม	318	100.0
3. การศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	32	10.1
ปริญญาตรี	235	73.9
สูงกว่าปริญญาตรี	51	16.0
รวม	318	100.0
4. ประสบการณ์		
ตั้งแต่ 1-5 ปี	42	13.20
6-10 ปี	118	37.10
มากกว่า 10 ปี	158	49.70
รวม	318	100.0

ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
5. สถานะภาพ		
โสด	65	20.4
แต่งงาน	213	67.0
หม้าย	19	6.0
หย่าร้าง	21	6.6
รวม	318	100.0
6. ตำแหน่งงาน		
ผู้จัดการ	36	11.3
ผู้ช่วยผู้จัดการ	41	12.9
หัวหน้าฝ่าย	55	17.3
พนักงาน	186	58.5
รวม	318	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 80.50 มีอายุ 31-40 ปีคิดเป็นร้อยละ 34.30 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 73.90 มีประสบการณ์ มากกว่า 10 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 49.70 มีสถานะภาพแต่งงานคิดเป็นร้อยละ 67.00 มีตำแหน่งงานพนักงานคิดเป็นร้อยละ 58.50

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว(สปป.ลาว) ทั้งโดยรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว(สปป.ลาว)

การบริหารจัดการ	ระดับสภาพ			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. การจัดการห่วงโซ่อุปทาน	4.02	0.80	มาก	1
2. การบริหารผู้ส่งมอบ	3.75	0.68	มาก	4
3. การบริหารการจัดซื้อ	3.73	0.69	มาก	7
4. การบริหารการผลิต	3.73	0.69	ปานกลาง	9

5. การบริหารการกระจายสินค้า	3.31	0.58	มาก	8
6. การจัดการลูกค้าสัมพันธ์	3.41	0.58	มาก	1
7. การบริหารเชิงคุณภาพ	3.75	0.70	มาก	4
8. การเจรจาต่อรอง	4.02	0.80	มาก	1
9. การบริหารสินค้าคงคลัง	3.75	0.68	มาก	4
รวม	3.75	0.53	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ด้านการจัดการห่วงโซ่อุปทาน ด้านการจัดการลูกค้าสัมพันธ์และด้านการเจรจาต่อรองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 รองลงมาด้านการบริหารผู้ส่งมอบ ด้านการบริหารเชิงคุณภาพ และด้านการบริหารสินค้าคงคลัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 และน้อยที่สุดคือด้านการบริหารการผลิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31

ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

การทดสอบสมมติฐาน ที่มีเพศต่างกัน ใช้การวิเคราะห์โดยสถิติ t-test (Independent Samples) และการจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สถานภาพ และตำแหน่งงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (F-test : One-way Analysis Of Variance : ANOVA) ผลปรากฏดังตาราง 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ จำแนกตามเพศ

ข้อมูลส่วนบุคคล	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig (.05)
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
เพศ	3.72	.57	3.92	.27	2.408	.051

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 เมื่อทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ t-test พบว่า พนักงานที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2

พนักงานที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ ด้านอายุ

อายุ	$\bar{x}$	S.D.	F	Sig
ตั้งแต่ 18-30 ปี	3.73	.49	1.858	.000*
ตั้งแต่ 31-40 ปี	3.68	.60		
ตั้งแต่ 41-50 ปี	3.84	.52		
ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	3.88	.26		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่าพนักงานที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สมมติฐาน ข้อที่ 3

พนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	F	Sig
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.77	.13	2.255	.000*
ปริญญาตรี	3.72	.50		
สูงกว่าปริญญาตรี	3.89	.75		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วง

โซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สมมติฐาน ข้อที่ 4

พนักงานที่มี ประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานของ บริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์ทำงาน	$\bar{x}$	S.D.	F	Sig
ตั้งแต่ 1-ถึง-5 ปี	3.62	.74	3.005	.051
6-10 ปี	3.71	.38		
มากกว่า 10 ปี	3.82	.55		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่าพนักงานที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐาน ข้อที่ 5

พนักงานที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	$\bar{x}$	S.D.	F	Sig
โสด	3.69	.61	8.052	.058*
แต่งงาน	3.71	.49		
หย่าร้าง	3.92	.26		
หม้าย	4.25	.56		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่าพนักงานที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐาน ข้อที่ 6

พนักงานที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ แตกต่างกัน

ตารางที่ 8 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	$\bar{x}$	S.D.	F	Sig
ผู้จัดการ	3.96	.22	7.802	.000*
ผู้ช่วยผู้จัดการ	3.43	.15		
หัวหน้าฝ่าย	3.69	.39		
พนักงาน	3.80	.62		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่าพนักงานที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการห่วงโซ่อุปทาน ด้านการจัดการลูกค้าสัมพันธ์และด้าน การเจรจาต่อรอง รองลงมาด้านการบริหารผู้ส่งมอบ ด้านการบริหารเชิงคุณภาพและด้านการบริหารสินค้าคงคลังและน้อยที่สุดคือด้านการบริหารการผลิต ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า บริษัทมีผู้จัดส่งสินค้า บริษัทมีผู้

จัดหาวัตถุดิบ บริษัทมีศูนย์การผลิต บริษัทมีคลังสินค้า บริษัทมีศูนย์กระจายสินค้าและร้านค้าปลีกที่ดี เปียร์ลาวโฆษณาโดยผ่านสื่อโฆษณาในร้านค้าโชวห่วยซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านอาหาร โรงแรม ภัตตาคาร แผงขายน้ำข้างทาง เปียร์ลาวโฆษณาชาวเขียเปียร์ลาว เปียร์ลาวโฆษณาผ่านสื่อทีวี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เปียร์ลาวโฆษณาผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ การสร้างปฏิทินเปียร์ลาว นิตยสาร ผ่าน Cut out และ บิลบอร์ด เปียร์ลาวโฆษณาโดยเป็นสปอนเซอร์สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในประเทศ สื่อโฆษณา ในร้านค้า โชวห่วย ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านอาหาร โรงแรม ภัตตาคาร แผงขายน้ำข้าง ใช้การเจรจาต่อรองด้วยความสมัครใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ใช้การเจรจาต่อรองให้เสียผลประโยชน์ให้น้อยที่สุด ให้ทุกฝ่ายรู้สึกพึงพอใจกับผลเจรจา ใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้จริงจากการเจรจาในการตัดสินใจ ส่งผลให้ การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว(สปป.ลาว) โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. พนักงานที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อ การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าเพศชายและเพศหญิง อาจจะมีความคิด ที่เหมือนกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธูลาด เทพธานี (2557) ได้การวิจัยเรื่อง การจัดการโลจิสติกส์ของธุรกิจกาแฟในแขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ผลการศึกษาพบว่า เพศต่างกัน การจัดการโลจิสติกส์ของธุรกิจกาแฟในแขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว(สปป.ลาว) ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตู๋หล่อ เขียวไม (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารโลจิสติกส์ของโรงสีข้าวแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ผลการวิจัยพบว่า เพศต่างกัน การบริหารโลจิสติกส์ของโรงสีข้าวแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว(สปป.ลาว)ไม่แตกต่างกัน

3. พนักงานที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อ การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาว ในนคร

หลวงเวียงจันทน์สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความแตกต่างทางด้านอายุของพนักงาน ผู้ที่มีอายุน้อย อายุมาก อาจจะมีแนวความคิดแตกต่างกันมีความต้องการมีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลให้การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธูลาด เทพธานี (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการโลจิสติกส์ของธุรกิจกาแฟในแขวงจำปาสักสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ผลการศึกษาพบว่า อายุต่างกัน การจัดการโลจิสติกส์ของธุรกิจกาแฟในแขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) แตกต่างกัน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ตู๋หล่อ เขียวไม (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารโลจิสติกส์ของโรงสีข้าวแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ผลการวิจัยพบว่า อายุต่างกัน การบริหารโลจิสติกส์ของโรงสีข้าวแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) แตกต่างกัน

4. พนักงานที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ต่างก็มีความรู้ความสามารถที่ต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตู๋หล่อ เขียวไม (2558) การวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารโลจิสติกส์ของโรงสีข้าวแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาต่างกันการบริหารโลจิสติกส์ของโรงสีข้าวแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) แตกต่างกัน

5. พนักงานที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์สาธารณรัฐประชาธิปไตย

ประชาชนลาว (สปป.ลาว) ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าพนักงานที่มีประสบการณ์น้อย ประสบการณ์มาก ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์ที่เหมือนกัน

6. พนักงานที่มีสถานภาพมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานภาพ โสด แต่งงาน หม้าย หย่าร้าง อาจจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานที่เหมือนกัน

7. พนักงานที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าตำแหน่ง ผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน พนักงานปฏิบัติการ มองเห็นการบริหารงานที่ต่างกัน ผู้บริหาร มองการบริหารงานไปอีกมิติหนึ่ง ซึ่งแตกต่างไปจากพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ของบริษัทเปียร์ลาวในนครหลวงเวียงจันทน์สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) มีดังนี้

1. การจัดการห่วงโซ่อุปทานในข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ บริษัท มีคลังสินค้า บริษัทควร มีการปรับปรุงและพัฒนาในด้านนี้ให้ทันสมัยและมีและมีความปลอดภัย เช่น มีการติดตั้งกล้องวงจรปิด มีการเฝ้าระวังความปลอดภัย มีการตรวจสอบให้มากขึ้น

2. การบริหารผู้ส่งมอบข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้ส่งมอบที่ผ่านการคัดเลือกบริษัทควร มีการปรับปรุง ผู้ส่งมอบที่ผ่านการคัดเลือกเช่น ให้ความรู้ในการส่งมอบ

ที่ปลอดภัยกับพนักงาน เพื่อไม่ให้สินค้าเกิดความเสียหาย
ในระหว่างการส่งมอบ

3. การบริหารการจัดซื้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด
คือ การเร่งรัดการจัดซื้อ บริษัทควร มีการ ปรับปรุงและ
การเร่งรัดการจัดซื้อ ให้ เช่น ตรวจสอบติดตามการจัดซื้อให้มาก
ขึ้น

4. การบริหารการผลิตข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ
สินค้าที่ผลิตตรงกับความต้องการของลูกค้า บริษัทควร มี
การ ปรับปรุงและผลิตสินค้าที่ผลิตตรงกับความต้องการของ
ลูกค้าเช่น มีการสำรวจความต้องการของลูกค้า มีการผลิต
สินค้าที่ใหม่ ๆ ขึ้นมาตอบสนองความต้องการของลูกค้าใน
ระดับต่างๆ ให้มากขึ้น

5. การบริหารการกระจายสินค้าข้อที่มีค่าเฉลี่ย
น้อยที่สุดคือ มีคลังสินค้าของตนเองบริษัทควรมีการ ขยาย
และปรับปรุงคลังสินค้าให้มีความทันสมัย เช่น ระบบความ
ปลอดภัยให้มากขึ้น

6. การจัดการลูกค้าสัมพันธ์ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย
ที่สุดคือ เปียร์ลาวโฆษณาผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ การสร้าง
ปฏิทินเปียร์ลาว นิตยสาร ผ่าน Cut out และบิลบอร์ด
บริษัทควร มีการเพิ่มการโฆษณาผ่านสื่อหนังสือพิมพ์
การสร้างปฏิทินเปียร์ลาว นิตยสาร ผ่าน Cut out และ
บิลบอร์ด ให้มากขึ้น

7. การบริหารเชิงคุณภาพข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด
คือ คุณภาพของสินค้าตอบสนองความต้องการของลูกค้า
บริษัทควร มีการ ปรับปรุงคุณภาพของสินค้าให้ตอบสนอง

ความต้องการของลูกค้าเช่น ปรับปรุงสี กลิ่น รส
ให้ตอบสนองลูกค้าตามเพศ อายุ และระดับต่าง
ให้มากขึ้น

8. การเจรจาต่อรองข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ใช้
การเจรจาต่อรองให้ทุกฝ่ายรู้สึกพึงพอใจกับผลเจรจา บริษัท
ควร มีการใช้การเจรจาต่อรองให้ทุกฝ่ายรู้สึกพึงพอใจกับผล
เจรจา เช่น มีการเจรจาในระดับต่างๆ ระดับเจ้าหน้าที่ ระดับ
หัวหน้างาน ระดับผู้บริหาร และระดับสูง

9. การบริหารสินค้าคงคลังข้อที่มีค่าเฉลี่ย
น้อยที่สุดคือ มีสถานที่จัดเก็บสินค้าที่อยู่ระหว่างการผลิตที่
เหมาะสม และปลอดภัย บริษัทควร มีการปรับปรุงสถานที่
จัดเก็บสินค้าที่อยู่ระหว่างการผลิตที่เหมาะสม และปลอดภัย
เช่น ความแข็งแรงทนทาน ความสะอาด ระบบถ่ายเทอากาศ
ระบบไฟฟ้า

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน
ของในองค์กร บริษัทเอกชน หรือหน่วยงาน อื่นๆ ในนคร
หลวงเวียงจันทน์ สาธารณะรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
(สปป.ลาว)

2. ควรเปรียบเทียบการวิจัยบริหารจัดการห่วงโซ่
อุปทาน ของในองค์กร บริษัทเอกชน องค์กรที่มีขนาดต่างกัน
เช่น บริษัทขนาดเล็ก บริษัทขนาดกลาง และ บริษัทขนาดใหญ่

เอกสารอ้างอิง

- ทศนา แคมมณี และคณะ. (2549). การนำเสนอรูปแบบเสริมสร้างทักษะการคิดขั้นสูงของนิสิตนักศึกษาครูระดับปริญญาตรี
สำหรับหลักสูตรครุศึกษา. รายงานผลการวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ตติยา กองกิจ. (2550). การวิเคราะห์ระบบโลจิสติกส์เชิงวิศวกรรมการค้าทางพาราผ่านชายแดนไทยสู่ประเทศจีน. บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ตุ๋นหล่อ เขียว. (2558). การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารโลจิสติกส์ของโรงสีข้าว แขวงสะหวันนะ เขตสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว (สปป.ลาว). วิทยานิพนธ์โครงการความร่วมมือการบริการทางวิชาการ ระหว่าง วิทยาลัยรัตนบริหารธุรกิจ
แห่ง สปป.ลาว กับวิทยาลัยสันตพล อุดรธานี.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี:สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2551). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุริยสาส์น.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). *สถิติวิทยาทางการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุริยสาส์น.
- พันธุ์ลาด เทพธานี. (2557). *การจัดการโลจิสติกส์ของธุรกิจกาแฟในแขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)*. วิทยานิพนธ์ โครงการความร่วมมือการบริการ ทางวิชาการ ระหว่าง วิทยาลัยรัตนบริหารธุรกิจ แห่ง สปป.ลาว กับวิทยาลัยสันตพล อุตรธานี.
- พลอยพิม ศัลยพงษ์. (2550). *การปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการผลิตโดยใช้แนวคิดของการจัดการห่วงโซ่อุปทานสำหรับอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากผึ้ง*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วนิดา พมมะจัน. (2558). *การจัดการโลจิสติกส์การนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงของบริษัทปิโตรเลียมเทรดดิ้งลาว (มหาชน) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*. วิทยานิพนธ์ โครงการความร่วมมือการบริการ ทางวิชาการ ระหว่าง วิทยาลัยรัตนบริหารธุรกิจ แห่ง สปป.ลาว กับวิทยาลัยสันตพล อุตรธานี.
- วีระพล คุณทวีเทพ. (2552). *การพัฒนาโซ่อุปทานแบบลีนสำหรับการกระจายสินค้าโดยใช้แบบจำลองพลวัตของระบบร่วมกับเครื่องหมายแบบจำลองกระบวนการธุรกิจ: กรณีศึกษาอุตสาหกรรมผลิตน้ำผลไม้พร้อมดื่ม*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุรพล มะลิยา. (2552). *การศึกษาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานของน้ำยาฆ่าเชื้อสำหรับผลิตภัณฑ์ถุงมือยางในภาคตะวันออกของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- Burt, D. N., D.W. Dobler, and S.L. Starting. (2003). *WorldClass Supply Management: The Key to Supply Chain Management*, 7th ed. New York, NY: McGraw-Hill/Irwin.
- Burgess, R. (1998). "Avoiding Supply Chain Management Future: Lessons from Business Process Reengineering" *International Journal of Logistics Management*, 9, no. 1: 15-24.
- Chase, R.B., F. R. Jacobs, and N. J. Aquilano. (2006). *Operation Management for Competitive Advantage*, 11th ed. Boston, MA: McGraw-Hill/Irwin.

คำแนะนำในการเตรียมและการส่งต้นฉบับบทความ

กองบรรณาธิการ วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ประสงค์รับพิจารณาบทความวิจัยและบทความวิชาการหรือบทความปริทัศน์ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่มีเนื้อหาในกลุ่มสาขาศึกษาศาสตร์ บริหารธุรกิจ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐศาสนประศาสนศาสตร์ สหวิทยาการจัดการ การจัดการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี เทคโนโลยีมัลติมีเดียและแอนิเมชัน นิเทศศาสตร์ ภาษาศาสตร์ ส่งเสริมการเกษตร ศิลปะ วัฒนธรรม และสาขาที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้อง เปิดกว้างสำหรับครู อาจารย์ นักวิชาการ บัณฑิตศึกษา จากทุกหน่วยงาน ทุกสังกัด ซึ่งบทความที่จะได้รับการพิจารณาเพื่อลงตีพิมพ์วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล จะต้องผ่านกระบวนการกลั่นกรองโดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) จำนวนไม่น้อยกว่า 2 ท่านในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และจะต้องเป็นบทความที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพทางด้านวิชาการและมีสาระประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไป

ประเภทของบทความที่รับพิจารณาลงตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

1. **บทความวิจัย (Research article)** หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย บทคัดย่อ บทนำ วัตถุประสงค์ของการวิจัย การทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กรอบแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และเอกสารอ้างอิง

2. **บทความวิชาการ (Academic article)** หมายถึง บทความที่เขียนขึ้นในลักษณะวิเคราะห์ วิจัย มีการใช้แนวคิด ทฤษฎี หรือเสนอแนวคิดใหม่ ๆ จากพื้นฐานวิชาการที่ได้เรียบเรียงมาจากผลงานทางวิชาการของตนเองหรือของผู้อื่นหรือเป็นบทความทางวิชาการที่เขียนขึ้น เพื่อเป็นความรู้สำหรับผู้สนใจทั่วไป ประกอบด้วย บทคัดย่อ บทนำ เนื้อหา แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง บทสรุป และเอกสารอ้างอิง

3. **บทความปริทัศน์ (Review article)** หมายถึง งานวิชาการที่มีการประเมินสถานะล่าสุดทางวิชาการเฉพาะทางที่มีการศึกษา ค้นคว้า มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ทั้งทางกว้างและทางลึกอย่างทันสมัย โดยให้ข้อวิพากษ์ที่ชี้ให้เห็นแนวโน้มที่ควรศึกษาพัฒนาต่อไป บทความปริทัศน์ต้องเป็นการนำเสนอภาพรวมที่น่าสนใจโดยในหน้าแรกของบทความปริทัศน์จะต้องประกอบด้วย ชื่อเรื่อง ชื่อผู้พิมพ์ และบทสรุป เพื่อเป็นการสรุปเรื่องย่อให้เข้าใจว่าเรื่องที่ได้นำเสนอนั้นมีความน่าสนใจและมีความเป็นมาอย่างไร พร้อมระบุคำสำคัญของเรื่อง (Keyword) จำนวนไม่เกิน 5 คำ

ทั้งนี้ในส่วนของหน้าแรกที่เป็นชื่อเรื่องบทความ ควรระบุข้อมูลเชิงบรรณานุกรมตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งงาน หน่วยงาน ดันสังกัดของผู้พิมพ์ในชัดเจนทุกคน

ผู้พิมพ์ควรตรวจสอบเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบทความที่นำเสนออย่างละเอียด ข้อมูลที่นำเสนอจะต้องไม่เฉพาะเจาะจงผู้อ่านที่อยู่ในสาขาของบทความเท่านั้น แต่ต้องนำเสนอข้อมูลที่ผู้อ่านในสาขาอื่นๆ บุคคลทั่วไป หรือนิสิตนักศึกษาในระดับอื่นๆ สามารถเข้าใจได้

การเตรียมบทความและส่งบทความ

1. ตั้งค่าน้ำกระดาษ : กำหนดให้เว้นระยะขอบบน 2.5 ซม. เว้นระยะขอบล่างและขอบขวา 1.5 ซม. ส่วนขอบซ้าย 2.0 ซม.
2. การแบ่งคอลัมน์ : เนื้อหาในหน้าบทความต้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และบรรณานุกรม ค่าตั้งเป็นแบบหนึ่งคอลัมน์ ส่วนเนื้อหาหน้าอื่นๆ ให้ตั้งค่าเป็นแบบสองคอลัมน์ (เนื้อหาที่เป็นตารางหรือรูปภาพประกอบ ให้ผู้นิพนธ์ปรับเป็นแบบหนึ่งหรือสองคอลัมน์ก็ได้ตามความเหมาะสม)
3. เนื้อหาทั้งหมดของบทความ (รวมบทความย่อ) จำนวนไม่เกิน 15 หน้ากระดาษ A4 ตัวหนังสือภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ด้วยฟอนต์ TH SarabunPSK
4. ชื่อบทความภาษาไทยและภาษาอังกฤษพิมพ์ตัวหนา จัดไว้ชิดขอบซ้ายของหน้ากระดาษ ขนาด 18 พอยต์
5. ชื่อหัวข้อหลักของบทความ ขนาด 18 พอยต์ ตัวหนา จัดกึ่งกลางของคอลัมน์ ส่วนเนื้อหาของบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ตัวธรรมดา ขนาด 15 พอยต์
6. ระบุชื่อผู้นิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษของทุกคน จัดไว้กึ่งกลางของหน้ากระดาษ ขนาด 15 พอยต์ แบบเอียงตัวบาง
7. คำอธิบายเชิงอรรถหน้าแรกระบุตำแหน่งงาน หรือตำแหน่งทางวิชาการ และต้นสังกัดของผู้นิพนธ์ใช้อักษรขนาด 14 พอยต์
8. บทความย่อทั้งไทยและภาษาอังกฤษ ควรระบุคำสำคัญ และ (Keyword) ที่อยู่ในบทความอย่างน้อย 3-5 คำ ให้ใช้สัญลักษณ์ “ ; ” คั่นระหว่างคำ
9. ตารางและภาพประกอบ พิมพ์ชิดขอบซ้ายหน้ากระดาษ เช่น
ตารางที่ 10 ความพึงพอใจของนักเรียน..... (ในกรณีเป็นการอ้างอิงตาราง ต้องระบุแหล่งที่มาไว้ได้ตาราง) /
ภาพประกอบที่ 2 การตัดใบต้นข้าวในแปลง..... (ในกรณีเป็นการอ้างอิงรูปภาพ ต้องระบุแหล่งที่มาไว้ได้คำอธิบาย)
10. การอ้างอิงข้อมูลทุติยภูมิ แทรกในบทความ ใช้การอ้างอิงแบบนาม-ปี (Author-date) เช่น สมเกียรติ พงษ์ศิริ (2550, น. 35) หรือ Michel Will (2012, p. 29) และการเขียนบรรณานุกรมตามแบบ APA Style หรือ เช่น สมเกียรติ พงษ์ศิริ. (2550). หรือ Michel Will . (2012).

การส่งต้นฉบับบทความ (Full Paper)

สามารถดาวน์โหลดเอกสารแบบฟอร์มต่างๆ ได้ที่ www.scaj.stu.ac.th

1. ส่งต้นฉบับบทความตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ดาวน์โหลดแบบนำส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ลงวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล พร้อมกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน จำนวน 1 ฉบับ แนบไฟล์ .pdf และจัดส่งทางอีเมลล์ phanumas@stu.ac.th

ขั้นตอนที่ 2 เข้าสมัครสมาชิกได้ที่ www.scaj.stu.ac.th เพื่อส่งบทความย่อของบทความ และแนบไฟล์ .pdf กับ ไฟล์ .doc ของบทความฉบับเต็มฉบับที่มีชื่อ และฉบับที่ไม่มีชื่อผู้เขียนบทความ หลังจากนั้นกองบรรณาธิการจะพิจารณาความถูกต้องของบทความท่านภายใน 7 วันทำการ (ก่อนส่งบทความ เจ้าของบทความต้องตรวจสอบบทความไฟล์ .pdf กับ ไฟล์ .doc ว่ามีความคลาดเคลื่อนของตัวหนังสือและบรรทัดในแต่ละหน้า และเป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้หรือไม่)

2. ผู้ประสงค์จะส่งบทความสามารถส่งมายังกองบรรณาธิการได้ทุกปีพุทธศักราช โดยวารสารจะมีกำหนดการตีพิมพ์เป็นประจำทุกปี ๆ ละ 2 ฉบับ ดังนี้ ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม – มิถุนายน ส่งบทความภายใน 30 มีนาคม ของทุกปี และฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม ธันวาคม ส่งบทความภายใน 30 กันยายน ของทุกปี หรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล 299/1 ถนนอุดร-สกล ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000 โทร. 042 323 464 ต่อ 211 เบอร์มือถือ 088 561 4561 อาจารย์ภานุมาศ พุ่มแก้ว

แบบนำส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ผลงานวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

ผู้พิมพ์บทความ ชื่อ-สกุล

ผู้พิมพ์บทความ Name-Surname.....

ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี)

ตำแหน่ง () อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษา () นักวิชาการ () นักศึกษาระดับ.....

สถาบัน/หน่วยงาน.....

สถานที่ติดต่อผู้พิมพ์บทความ.....

เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้.....E-mail

มีความประสงค์ขอส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย).....

(ภาษาอังกฤษ)

ประเภทของบทความ ☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ ☐ บทความอื่นๆ (ระบุ).....

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของ ☐ งานวิจัย ☐ วิทยานิพนธ์ ☐ สารนิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ

☐ ได้รับงบประมาณสนับสนุนทุนวิจัยจากหน่วยงาน (โปรดระบุ).....
ของงบประมาณประจำปีพุทธศักราช หรือประจำปีการศึกษา

☐ ใช้งบประมาณวิจัยของตนเอง หรือ (อื่นๆ โปรดระบุ).....

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารบทความ ดังรายการทั้ง 3 ส่วนต่อไปนี้ครบถ้วนแล้ว ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบนำส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ผลงานวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล เป็นไฟล์ .pdf จำนวน 1 ชุด

จัดส่งทาง ☐ อีเมลล์ phanumas@stu.ac.th

และ ส่วนที่ 2 แนบไฟล์ .pdf + .doc ของบทความต้นฉบับพร้อมระบุชื่อเจ้าของบทความและผู้ร่วม รวม 2 ไฟล์

ส่วนที่ 3 แนบไฟล์ .pdf + .doc ของบทความต้นฉบับไม่ต้องระบุชื่อเจ้าของบทความและผู้ร่วม รวม 2 ไฟล์

จัดส่งทาง ☐ เข้าระบบสมัครสมาชิกและส่งในระบบออนไลน์วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพลทาง www.scaj.stu.ac.th

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้เป็นผลงานตามที่ระบุชื่อในบทความจริง และไม่เคยเผยแพร่ที่ไหนมาก่อนหรืออยู่ในระหว่างพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่

อ.ภาณุมาศ พุฒแก้ว เบอร์มือถือ 088 561 4561 อีเมลล์ : phanumas@stu.ac.th

สำนักวิจัย กองบรรณาธิการวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล 299/1 ถนนอุดร-สกล ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 41000

โทร. 042-323-464 ต่อ 211 โทรสาร. 042-204-263 <http://www.scaj.stu.ac.th>

รหัสสมาชิก.....
สำหรับเจ้าหน้าที่.....

ใบสมัครสมาชิกวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

ชื่อ – นามสกุล (นาย / นาง / นางสาว / ตำแหน่งทางวิชาการ / อื่นๆ)

Name – Surname (Mr./ Mrs. / Miss / Ms.)

เลขที่สมาชิก.....(กรณีขอต่ออายุสมาชิก)

สถานที่ให้จัดส่งวารสาร

ที่อยู่.....

โทรศัพท์เบอร์มือถือ.....Email.....

ประเภทของสมาชิก

(ค่าสมาชิกรายปี ปีละ 500 บาท)

- ☐ อาจารย์ ☐ นักศึกษาระดับ..... หรือ ☐ บุคคลทั่วไป
☐ สถาบัน / หน่วยงาน

ข้าพเจ้าขอสมัครสมาชิก

- ☐ 1 ปี 2 เล่ม เป็นจำนวนเงิน 500 บาท (ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน, ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม) พ.ศ.

ชำระเงินโดย

- ☐ เงินสดจำนวน..... บาท
☐ โอนเงินผ่านธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาบึงกุ่ม อุดรธานี ชื่อบัญชี “กองทุนวิจัย โดย วิทยาลัยสันตพล” เลขที่บัญชี 829-2-04024-6 ประเภทบัญชี ออมทรัพย์

จำนวนเงินที่โอน.....บาท (ว/ด/ป) ที่โอน.....เวลาที่โอน.....ช่องทางที่โอน.....

(เมื่อโอนเงินค่าสมัครสมาชิกแล้ว จะต้องสำเนาหลักฐานการโอนเงิน โดยอีเมลมาที่ phanumas@stu.ac.th

หรือ ส่งแฟกซ์ มาที่ 042 204 263 ทุกสายการ)

ลงชื่อ.....ผู้สมัคร

(.....)

วันที่...../...../.....

ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่

อ.phanumas พุ่มแก้ว เบอร์มือถือ 088 561 4561 อีเมลล์ : phanumas@stu.ac.th

สำนักวิจัย กองบรรณาธิการวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล 299/1 ถนนอุดร-สกล ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 41000

โทร. 042-323-464 ต่อ 211 โทรสาร. 042-204-263

<http://www.scaj.stu.ac.th>

วิทยาลัยสับตพล

299/1 ถนนอุตสาหกรรม ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000

โทรศัพท์ 042-204-263

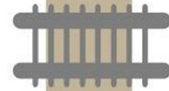
โทร. 042-323-464, 082-8401555 หรือ 089-8422366

central**plaza**

ถนนสายอุทิศ

ถนนทองใหญ่

ถนนนิมโย

ไป จ.สกลนคร ▶

ถนนรอบเมือง

แยกหนองใส

แยกสามพร้าว

วิทยาลัยสับตพล

